

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA ORCHIDEA CLASIC S.R.O.

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

*Cesta k přirozené tvořivosti,
návrat ke kulturnímu dědictví*

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
1.1. Společenská východiska.....	5
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	6
2.1 Počet oborů, velikost.....	6
2.2 Historie a současnost.....	6
2.3 Charakteristika pedagogického sboru.....	6
2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce.....	7
2.5 Vybavení školy a její podmínky.....	7
3. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY, JEJÍ VIZE	8
4. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	9
5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU 5.1 PŘÍPRAVNÉ STUDIUM	10
5.2 Hudební teorie a praxe, recepce a reflexe hudby.....	13
5.3. Vyučovací předmět Orchester ZUŠ Orchidea.....	16
5.4. Studijní zaměření Hra na housle.....	18
5.5 Studijní zaměření Hra na violoncello.....	24
5.6 Studijní zaměření Hra na harfu.....	31
5.7. Studijní zaměření Hra na kytaru.....	36
5.8 Studijní zaměření Hra na flétnu.....	42
5.9 Studijní zaměření Hra na hoboj.....	47
5.10 Studijní zaměření Hra na klarinet.....	52
5.11 Studijní zaměření Hra na fagot.....	57
5.12 Studijní zaměření Hra na saxofon.....	62
5.13 Studijní zaměření Hra na lesní roh.....	67
5.14 Studijní zaměření Hra na trubku.....	73
5.15 Studijní zaměření Hra na trombon.....	79
5.16 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu.....	85
5.17 Studijní zaměření Hra na klavír.....	91
5.18 Studijní zaměření Hra na keyboard (shodné s modulem A u EZHZT).....	98
5.19 Studijní zaměření Hra na akordeon.....	102
5.20 Studijní zaměření Sólový zpěv.....	107
5.21 Studijní zaměření Sborový zpěv.....	113
5.22 Studijní zaměření Skladba.....	118
5.23 Studijní zaměření Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba.....	128
5.24 Studijní zaměření Hudební literatura.....	133
6. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	134
7. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	134
8. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY	135
8.1 Zásady a způsob hodnocení žáků.....	135
8.2 Oblasti vlastního hodnocení školy.....	136

Poznámky k úpravě ŠVP:

Školní vzdělávací program upraven ke dni 1. 9. 2020 je rozšířen o studijní zaměření Pěvecký sbor s vyučovacími předměty Pěvecký sbor Kvítka, který je samostatným kolektivním studijním předmětem a Pěvecký sbor Orchidea, který je navazujícím samostatným kolektivním studijním předmětem na Pěvecký sbor Kvítka nebo povinně volitelným pro ostatní studijní zaměření. Program je dále rozšířen o vyučovací předmět Orchestr ZUŠ Orchidea, který je povinně volitelným předmětem a může být vybrán místo komorní hry.

Školní vzdělávací program upraven ke dni 1. 9. 2023 je rozšířen o studijní zaměření Hra na trombon.

1. Identifikační údaje

Školní výchovně vzdělávací program Základní umělecké školy Orchidea

„Cesta k přirozené tvořivosti, návrat ke kulturnímu dědictví“

Program předkládá Základní umělecká škola Orchidea classic s.r.o.

Lidická 700/19, Brno

Místa poskytovaného vzdělávání:

ZŠ Jana Babáka1, 616 00, Brno - Žabovřesky

ZŠ náměstí Svornosti 7, 616 00, Brno - Žabovřesky

ZŠ Hudcova 35, 621 00, Brno - Medlánky

ZŠ Botanická 70, 602 00, Brno – Ponava

IČO 25 31 77 25, IZO 600003337,

ředitel školy: MgA. Eva Vlčková Nedomová

tel.: 739 565 775

e-mail: info@zusorchidea.com

Zřizovatelem jsou soukromé osoby Ivona a Miroslav Suchý,

Seifertova 1827/37, 664 51 Šlapanice

tel: 602 891 302, 602 891 304

e-mail: info@zusorchidea.com

Dokument platí od 1. září 2012.

1. novelizace dokumentu platná od 1. září 2017

2. novelizace dokumentu platná od 1. září 2018

3. novelizace dokumentu platná od 1. září 2019

4. novelizace dokumentu platná od 1. září 2020

1.1. Společenská východiska

Evropa se po několik staletí pohybovala na špici celosvětového vývoje. Nyní žije pouze z vyhasínajících tradic, a přitom je velmi pohodlná vydat ze sebe více úsilí. Žije si nad poměry, zadluhuje se a než by se smířila s tím, že musí v něčem ze svého blahobytu slevit, organizuje odbory a stávkuje. Okolní svět se ale proto nezastavil, pokračuje dál a Evropě se vzdaluje stále víc. Existuje řada zemí s velmi pracovitými lidmi, s rychle rostoucí ekonomikou, vědou, technikou a samozřejmě kulturou. V mezinárodních soutěžích hudebníků už nevyhrávají Evropané nebo Američané. Jsou to především Asiaté, kteří obsadí všechna přední místa. Podobně je tomu ve všech měřitelných oblastech lidské činnosti. Evropan řekne: pro kvalitní práci mi dejte také kvalitní pracovní podmínky. Asiat si podmínky nevynucuje, ale pro hrst rýže skutečně pracuje! Dejme si pozor, aby naši potomci nebyli nuceni pracovat pro pár brambor.

Někteří Evropané si blížící se nebezpečí uvědomují. Příčiny úpadku nehledají někde v Asii, ale zcela jasně je vidí doma, v Evropě. My v naší zemi si říkáme, že brzdou vývoje naší země byl totalitní politický režim. Pravda to jistě je, ale povšimněme si, že neupadáme pouze my, ale celá Evropa. Historická zkušenost ukazuje, že před pádem všech vyspělých civilizací, byly tyto společnosti napadeny virem sebeuspokojení a pohodlnosti. Naposledy se tak stalo v Římě. Zastavme agónii! Proberme se ke skutečnému tvořivému životu! Ještě stále můžeme mnohé změnit. Velké naděje k sebezáchovnému obratu se vkládají do školství. To by mělo vychovat a připravit mladé lidi pro jejich schopnost obstát ve světě i v porovnání s ním. Vypisují se soutěžní projekty pro zvýšení konkurenceschopnosti. Školství má ze sebe vydat to nejlepší, co v sobě skrývá. Po mnoha reformách a poloreformách od dob Rakouska jsou osloveni všichni učitelé, aby společně vytvořili na svých školách své vlastní vzdělávací programy. Vzdělávat znamená také vychovávat. Protože když pouze zvýšíme kapacity mozků a velikosti svalů, stále nám oproti rozvíjejícímu se světu bude něco podstatného scházet.

„Vědecký“ marxismus definoval člověka jako nejvýše vyvinutou organizovanou hmotu. Stále ještě mezi námi žijí lidé, kteří se domnívají, že člověk je náhodně ožvlým computerem. Nechme je. Jen hlídejme, aby nenapáchali ještě větší škody. Člověk vychází z přírody, je její součástí a musí ji plně respektovat, chce-li jako druh přežít. Nechce-li pouze přežít, ale žít plným životem, měl by v denní praxi vycházet z pozorování svých předků, když už ztratil schopnost cítit s přírodou. Ostatní tvorové cítí, kde se připravuje katastrofa. Místo pak urychleně opouští. Člověk nevnímá. Pak je pozdě.

Vše vydává svá specifická záření a ovlivňuje tak své okolí. Nejen zde na Zemi, ale v celém vesmíru. Kdyby tohoto záření nebylo, celý vesmír se rozpadne. Vesmírné záření s přitažlivostí zdá se, je konstantní. Ale ve skutečnosti není, ani být nemůže. Pohyb planet a dalších vesmírných těles vytváří stále nová a jiná postavení, ve kterém se záření mění jako obrazce kaleidoskopu. Vlastní záření jednotlivého objektu můžeme vnímat jako pulzaci, přičemž krajní meze pocítujeme jako změny, jako místa v jistém smyslu kritická, kdy je intenzita záření příliš slabá nebo naopak příliš silná. To není otázkou víry, to je o poznání skutečnosti. Názor člověka do jisté míry souvisí s úrovní jeho vzdělání, ale také s jeho dalším sebevzděláváním a ochotou, či schopností pozorovat, analyzovat a tvořivě myslet. Komicky působí, když člověk, který na takové „pohádky“ nevěří, se potírá hustou vrstvou krému proti vesmírnému záření.

Nejbližším našim sousedem je Měsíc. Totální nevzdělanec neví, že gravitace Měsíce způsobuje na Zemi mořský příliv a odliv. Poněkud vzdělanější jedinec už ví, že tělo člověka je ze 70% tvořeno slanou tekutinou. Člověk tvořivý si dokáže tyto dvě informace dát do souvislosti. Jak ale nazvat člověka, který přestože ví, tyto skutečnosti ignoruje?

Jsme Evropany. Jsme přitom příslušníky jednoho jedinečného národa. Holedbáme se svým přínosem světu. Máme své vlastní tradice, historickou zkušenost, vynikáme řemeslnou zručností, šikovností, uměleckým nadáním. Naši předkové nám předali svou moudrost. Ale když přijde na věc, neumí naši lidé odpovědět, čím se odlišujeme od Němců nebo Ukrajinců, protože to ve skutečnosti vůbec neví. Abychom byli plnohodnotnými Evropany a nekrčili se někde na okraji, musíme být sebevědomými svou znalostí dějin našeho národa, pověstí, tradic, lidových moudrostí, pranostik. My máme co nabídnout a dát. Místo toho přejímáme cizí moudra s anglickým označením, ale když si přečteme obsah, zjišťujeme, že to už u nás existovalo ještě dříve. Naše řeč je dosti bohatá a my do ní zasouváme cizí výrazy. Dnes je to angličtina. Předtím to byla ruština a před ní němčina. Asi nemáme dost osobní hrdosti a sebevědomí! A tak se na ten chvost Evropy sami řadíme. Je zde ještě jedna prastará pravda. Národ, který pohrdá zkušenostmi a moudrostí svým předků, o tyto poklady přijde. On si je nezaslouží. Ztratí svou minulost, přestane být národem a stane se jen houfem napodobujícím cizí vzory.

2. Charakteristika školy

Naše umělecká škola neposkytuje úplné vzdělání a zdá se tedy, že naše vzdělávání je pouze okrajové. Jistě tomu tak bude, pokud dle návodu sepíšeme ŠVP. Stupnice a etudy zůstanou stejné, v přednesech zařadíme nějakou novinku, ale tak tomu bylo i dříve. Jestliže jsme sami prázdní, nemáme druhým co nabídnout. Jiná situace nastává, když nesepíšeme, ale vytvoříme ŠVP. Chceme druhé obohatit. Ale tím obohacujeme i sami sebe.

2.1 Počet oborů, velikost

Škola má pouze obor hudební, nevyhýbá se však příležitostné externí spolupráci s ostatními obory. Kapacita školy je 600 žáků. Tyto počty naše škola převyšuje ale bez státní podpory. Rozdíly jsou hrazeny ze soukromých zdrojů.

2.2 Historie a současnost

Relativně mladá škola začala vznikat v roce 1996 s jedním zaměstnancem a čtyřmi externisty. Do sítě škol byla zapsána v roce 1998. Po devatenácti letech činnosti zde pracuje kolem padesáti lidí (učitelé, externisté i provozní), ke studiu na konzervatořích bylo přijato 18 našich žáků, v ústředním kole celonárodní soutěže získali naši žáci jedno první místo a tři druhá místa. Žáci získávají ocenění na nejrůznějších soutěžích národních i mezinárodních.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Je zcela přirozené, že se v průběhu několikaletého vývoje školy postupně vystřídal řada učitelů. Ani dnes se ještě nedá říci, že má pedagogický sbor definitivní podobu, ale převratné změny již neočekáváme a ani o ně nestojíme. Větší počet neúplných pracovních úvazků se ukazuje jako pozitivum. Například takové harfenistce nebo fagotistovi celý pracovní úvazek

nezajistíme, ale oni jsou nenahraditelní specialisté. Podobně nebudeme první flétnistku filharmonie přemlouvát, aby odešla z orchestru. Máme perspektivní mladé, některé ještě studenty, ale máme také několik důchodců. Proč bychom tyto důchodce posílali pryč jako odměnu za to, že nám v počátcích pomáhali? Pedagogický sbor školy je velmi různorodý.

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

Pozice začínající nebo mladé školy je zcela jiná. Neziskové organizace v našem nejbližším okolí nám buď vůbec neodpověděly, nebo daly jasně na vědomí, že obtěžujeme. Osobně jsme (zřizovatelé) objeli hudební školy ve Vídni, Mistelbachu, Korneuburgu, St. Pöltnu, Melku, Innsbrucku, Erlangenu. V Mistelbachu s námi jednali vlídně, ale omluvili se, spolupracují už asi se šesti školami. Vídeňské školy na nás shlížely až odněkud z oblak. Čím dál jsme postupovali směrem západním, tím více se do popředí dostávala otázka vzdálenosti. Nejlépe ze všeho vypadal Korneuburg. Nebyl daleko a pan ředitel Vasicek se hlásil k českým kořenům, ale česky neuměl ani slovo. To tedy byla náramná trefa!! Pan ředitel si od nás vzal téměř 100 kusů různých not (na věčnou výpůjčku) a pak už na nic neodpovídal a při osobní návštěvě se nechával zapřít. Nyní přichází na řadu otázka: PROČ vlastně??? K čemu taková spolupráce?!

Spolupráce v regionu i mimo něj jistě smysl má. Naším dlouhodobým projektem je roční cyklus koncertů pro děti mateřských škol. Je to promyšlený a pečlivě připravený vzdělávací cyklus v počtu čtyř akcí, který připraví děti na to, co od nich budou vyžadovat učitelé v přípravných odděleních na ZUŠ. Koncerty vedou zkušení učitelé, hrají nejmenší žáci a do děje jsou aktivně zapojovány přítomné děti. V poslední době jsme však naráželi na organizační překážky učitelů mateřských škol a celý projekt jsme přesunuli do prvních tříd ZŠ v počtu dvou koncertů.

Úspěšná je naše spolupráce s pěveckým sborem ROSA při ZŠ J. Babáka. Jde o pracovní spolupráci mezi učiteli ZŠ a naší ZUŠ, kdy naši učitelé provádí hlasovou výchovu členům sboru, nebo v případě potřeby korepetují na koncertech sboru. Vynikajícím úspěchem sboru ROSA bylo druhé místo na mezinárodní soutěži ve Španělsku v roce 2009, když 1. místo nebylo uděleno. Ocenění pro nejlepšího dirigenta získal Mgr. Michal Jančík.

Škola se snaží svým žákům a učitelům zajistit podporující a rozvíjející spolupráce, díky kterým obohacujeme všechny účastníky vzdělávání, ale dovedeme pomoci i druhým. Pro příklad uvádíme zapojení do projektů ZUŠ Open, spolupráce s organizací Modrý hroch, Metodické centrum JAMU, Mladí ladí dětem, Špilberk club a další.

2.5 Vybavení školy a její podmínky

Škola nemá vlastní budovu, je v podnájmu Základní školy J. Babáka. Vzájemné vztahy jsou velmi dobré, vstřícné. Když začala hostitelská ZŠ naplňovat svůj ŠVP, začala vytvářet specializované třídy pro dělené vyučování, a tak zcela přirozeně se zmenšil prostor pro naši výuku. Hledáme volná okénka v rozvrzích ZŠ a naši vyučující se během dne i několikrát stěhují. To není náрек, jen popis reality. Ve skutečnosti jsme vděční, že stále máme nějaký prostor.

Když se naše škola rozrostla tak, že má více žáků i více zaměstnanců než hostitelská ZŠ, byli jsme nuceni hledat další prostory. Vznikla tak odloučená pracoviště na ZŠ Botanická, ZŠ Hudcova a ZŠ nám. Svornosti. Oblast řízení a organizace se stala o něco náročnější.

Materiální vybavení školy je dostačující. Znamená to, mohlo by být lepší, ale není prostor, kam umístit třeba další křídlo nebo varhany, není prostor pro skladiště hudebních nástrojů. Můžeme disponovat pouze s tím, co je momentálně potřeba. Velkou roli zde hraje také zabezpečení nástrojů. Menší děti jsou zvědavé. V nestřeženém okamžiku proniknou do zakázané oblasti a nechtě něco poškodí. Před úmyslným poškozením ze strany žáků zlomyslných neuchrání ani několikeré zabezpečení různými zámky nebo uzamykatelnými plachtami. Prostě použijí násilí. Pedagogické dozory nemohou být současně na všech místech a proti kamerovému systému protestují úředníci EU. Vybavení školy musí akceptovat dané možnosti.

3. Zaměření školy, její vize

Vychází z toho, že v naší „továrně“ na výrobu muzikantů pracujeme s živým materiálem, musí se výrobní činitelé chovat jako živé, produchovnělé osobnosti. Fyzická stránka, neodmyslitelně k „výrobnímu procesu“ patřící, je až na místě druhém. To znamená, že tím nejdůležitějším v zaměření školy jsou dobří učitelé. Dobří ve smyslu odborném to jistě také. Ale především dobří jako lidé, kteří svým působením vytváří oázu míru a útočiště, které budou žáci vždy rádi navštěvovat. Učitelé svým přístupem vzbuzují v žácích důvěru ve svého učitele i lásku k hudbě. Nenávist, násilí, podvody, vraždy a „výzvy“ ponecháme televizi, některým zuřivým reportérům a nezodpovědným politikům.

Druhou prioritou je vztah k přírodě a přírodním zákonům. Nejen ve smyslu aktivit ochránců přírody (sem děti nešlape, je tu vzácná rostlinka), ale především v respektu k neměnným zákonům přírody, jak je znali naši předkové. Dnes nemůžeme nikoho nutit, aby vstával a chodil spát se sluníčkem. Mnohý dnešní člověk nepochopí, proč babky kořenářky sbíraly své léčivky jen v určitých dnech, někdy ráno, jindy večer nebo i v noci. Naši žáci se pravděpodobně nebudou potloukat po lesích při úplňku, ale ten úplněk nebo novum hraje v práci školy důležitou roli. Vedení školy nemůže nařídít učitelům, kteří nevěří například v zatmění slunce nebo v prudký pokles tlaku, aby tuto skutečnost zohlednili v práci se žáky po dobu trvání těchto nebo podobných přírodních výkyvů, protože oni nevěří, že by tím mohli být žáci dotčeni. Škola však plánuje a vždy bude plánovat všechny veřejné a interní akce tak, aby se vyhnuly tzv. „kritickým dnům“, jako je například úplněk. Škola podporuje všechny své pedagogy, kteří sledují vliv měsíčních fází na konkrétní žáky. Tito učitelé pak vědí, kdy zvolit odpočinkové tempo a kdy je žák schopen bez výrazné námahy více pojmout, kdy je žák schopen ze sebe více vydat a kdy naopak při jeho vystoupení hrozí výpadek paměti. My víme, že žák není stroj, který zapneme nebo vypneme. Nejen dospělý, ale i každý žák je podroben přírodním zákonitostem. Většina našich učitelů to skutečně ví.

Do třetice patří k zaměření naší školy rozvoj tvořivosti žáků jako protipól počítačových her a sledování různých pořadů, při kterých se žák stává neaktivním konzumentem. Oblastí tvořivosti se škola zabývá již řadu let. Je to snaha o zavedení prosté improvizace do individuálních hodin, byly to „improvizační“ hodiny pro menší skupinky žáků. Pro podporu tvořivosti jsme před několika lety otevřeli oddělení Skladby a Elektronické zpracování hudby. Žel, těchto hodin se účastní pouze 1 až 2 % z celkového počtu žáků školy a tím naši vizi nenaplnujeme. Přesto nemáme daleko k naplňování našich snů a vizí. Improvizační tvořivost některých žáků pod vedením svých učitelů vedla k pokusům založit na škole oddělení skladby. Snažilo se o to o několik našich učitelů. Avšak nižší počet žáků se zájmem o skladbu, i jejich

méně zodpovědný přístup k domácí práci se staly příčinami, proč škola od svého záměru vybudování oddělení skladby upustila. Nadále se výuce skladby věnuje pouze jedna učitelka. Pečuje tak jen o několik žáků, kteří však dosahují vynikajících výsledků. Vedle ocenění v národní skladatelské soutěži to jsou i úspěchy mezinárodní.

Téměř každý učitel je ale schopen zařadit prostou improvizaci do svých individuálních hodin práce se žáky. Jak jinak chce podpořit a rozvíjet jejich tvořivost? Mluvením jistě ne! Proto od 1. září 2012 zařadil každý vyučující u PHV a v 1. ročnících 1. stupně do **každé** individuální vyučovací hodiny improvizaci, a to ne snad někam na konec, ale ihned po stupnicích a akordech před etudy. Tvořivosti nevěnujeme celou hodinu, ale pouze dvě či tři minuty. To je **pracovní požadavek zřizovatele**. Od 1. září 2013 přidal improvizaci do druhých ročníků a následně zařazoval do dalších ročníků. Nyní už je ale povinností zařadit improvizaci do každé hodiny žáka.

Námítka, že snad vyučující v této hodině neproberou celou etudu, není seriózní. Místo plánovaných patnácti etud za rok se naplánuje jen čtrnáct. Pro žáka je přínosnější rozvoj jeho tvořivosti. Nikdo snad nepředpokládá, že někdy v dospělosti bude u klavíru mrskat etudy. Když mu škola neukáže, jak si sám pro sebe s chutí „zamuzicírovat“, škola ho ve skutečnosti neobohatila. Neukázala mu, jak si zahrát něco jen podle sluchu, jak si hudbu vymýšlet. Housle pak pověsí na hřebík, flétnu odloží někam do kouta. Naši dědové a pradědové uměli hrát i bez not, uměli si hudbu vymýšlet. Dnes to lidé neumí a učitelé je to musí naučit, ukázat jim cestu. Jak jinak obohacovat v překotné době sám sebe? Jak jinak prakticky oživit lidovou či amatérskou tvořivost?

Proto je naším heslem:

*Cesta k přirozené tvořivosti,
návrat ke kulturnímu dědictví.*

4. Výchovné a vzdělávací strategie

Tato kapitola nepojednává o výsledcích, ale o cestách, postupně vedoucích k dosažení vytyčených kompetencí, především o práci učitelů s žákem.

Kompetence k umělecké kompetenci:

Učitelé:

- zadávají žákům úkoly přiměřené jejich schopnostem,
- vysvětlí a předvedou žákům, jak se doma připravovat,
- dbají na upevňování jejich správných návyků,
- rozvíjí jejich vrozené dispozice,
- učí žáky chápat širší souvislosti,
- rozvíjí jejich myšlení a cítění,
- podněcují žáky k samostatnému vyjádření,
- organizují třídní schůzky s rodiči, pořádají třídní besídky a soutěže,
- své žáky uplatňují na celoškolních žakovských večerech,
- pořádají celoškolní soutěže (každý rok nebo minimálně rok před vyhlášením soutěží),

- účastní se se svými žáky vyšších kol soutěží, nebo jen jako pozorovatelé.

Kompetence osobnostně sociální

Učitelé:

- vedou své žáky k pozitivnímu uvažování i hodnocení,
- učí je respektovat a pochopit odlišné provedení skladby,
- umí pochválit žáka za něco i při jeho nepovedeném výkonu,
- všechny své žáky vedou ke hledání pozitiv na nezdařeném výkonu jiných,
- u žáků upevňují poznání, že kritika není tou správnou hybnou silou,
- pro žáka, který zažil neúspěch, připraví situaci úspěšnou,
- vedou své žáky k porozumění a tím i toleranci,
- své žáky vedou k pomoci druhým, slabým, nemocným, zdravotně handicapovaným a starým lidem.

Kompetence kulturní

Učitelé:

- vysvětlí svým žákům, že se jako dospělí stanou nositeli naší kultury. A již dnes se jako kulturní lidé mohou chovat a být jiným příkladem,
- vedou své žáky ke slušnému chování,
- vedou je ke kulturnímu projevu ve vyjadřování,
- upozorňují na krásu našeho jazyka,
- směřují žáky ke vhodnému oblékání zejména na kulturní akce,
- dodržování hygienických pravidel,
- k úctě ke všem kulturním hodnotám,
- k vlastní tvorbě nebo osobnímu přínosu pro kulturu,
- k rozlišení a rozeznání kulturních hodnot od módních bezcenností,
- k udržování našich kulturních tradic,
- k ochraně veškeré kultury,
- zdůrazňují svým žákům, že ke kultuře patří veškerý způsob lidské činnosti (kulturou není pouze umění),
- poukazují na to, že jakékoliv násilí je opakem kultury.

5. Vzdělávací obsah hudebního oboru

5.1 Přípravné studium

Přípravné studium je určeno dětem předškolního věku od pěti let a žáků prvních tříd základní školy.

Základní umělecké školy mohou pro umělecké vzdělávání zařadit pětileté děti. Naše škola je připravena a na základě předchozích dobrých zkušeností zařazuje také vyspělé a vzdělavatelné děti čtyřleté. Ovšem pouze na náklady rodičů a školy, bez využití státní dotace.

Přípravné studium uvádí nejmladší žáky do světa hudby zážitkovou, hravou a tvořivou formou. Díky aktivnímu zapojení žáků prostřednictvím básniček, písniček, her, pohádek, vlastní tvorby, samostatné i kolektivní práce si velice rychle osvojují znalosti hudební teorie, které dovedou již v útlém věku prakticky uplatňovat. Tvořivým a radostným přístupem jsou motivováni k dalšímu studiu.

Učební plán dvouletého předškolního přípravného studia

První ročník je určen pro děti předškolní, druhý ročník je určen pro děti zůstávající nadále předškolní nebo pro žáky prvních tříd.

	1. ročník	2. ročník
Předškolní/ Přípravná hudební výchova	1,5	1,5
Hra na nástroj	0,5- 1	0,5-1
součet	2 – 2,5	2 – 2,5

V 1. ročníku předškolního přípravného studia se hra na nástroj zařazuje hned od začátku studia, pokud žák nestuduje hru na nástroj nebo Pěveckou hlasovou výchovu, studuje předmět Pěvecký sbor Kvítka.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Předškolní přípravná hudební výchova 1. ročník

Žák:

- sluchem rozlišuje stoupající a klesající melodii, tón vysoký a hluboký,
- rozpozná zvuk, tón,
- dle not se orientuje v notové řadě c1 – c2,
- je seznámen s klaviaturou,
- rozlišuje a dokáže pojmenovat tempo, náladu a charakter hudby (rychle, pomalu, krokem, vesele, smutně a další)
- rozpozná a pojmenuje základní dynamická znaménka (p, mf, f, crescendo, decrescendo),
- pracuje s pojmy: staccato, legato, koruna, repetice, notová osnova, houslový klíč,
- pojmenuje a používá délky not a pomlk: celá, půlová, půlová s tečkou, čtvrt'ová, osminová,
- rozlišuje takt 2, 3 a 4 dob, je schopný doplnit taktové čáry a vytleskat rytmus v daném taktu,
- samostatně zhudební jednoduchý text v rozsahu známých not
- orientuje se na klaviatuře,
- umí vyjádřit obsah textu říkadla, básně nebo pohádky prostřednictvím dramatického nebo výtvarného projevu,
- interpretuje lidové a umělé písničky různého tempa, metra i výrazu,
- je schopný jednoduchého doprovodu s Orffovým instrumentárem,
- improvizací zhudební krátká říkadla,
- je schopný veřejného vystoupení.

Předškolní přípravná hudební výchova 2. ročník (pro předškolní děti)/PPHV 2

Přípravná hudební výchova / PHV (pro pokračující žáky 1. třídy)

Žák:

- umí číst noty c1 – g2, je seznámen s basovým klíčem a s pomocnými linkami,
- umí rozlišit vlastnosti tónu,
- rozpozná náladu a tempo skladby, ovládá názvosloví lento, allegro, presto, andante,
- dovede taktovat 2/4 a 3/4 takt, aktivně užívá rytmické noty (i notu šestnáctinovou),
- je seznámen s posuvkami, zná jejich význam
- sluchem poznává některé intervaly (prima až oktáva), umí pomocné písničky,
- pracuje s poslechovou hudbou
- rozlišuje hudební profese (skladatel, libretista, hudebník, zpěvák, dirigent).

Přípravné studium (1. třída ZŠ, pro žáky, kteří neabsolvovali předškolní oddělení)

Učební plán přípravného studia

Přípravná hudební výchova	1-1,5
Hra na nástroj, pěv. hl. v.	0,5-1
celkem hodin	2 – 2,5

V 1. ročníku předškolního přípravného studia se hra na nástroj zařazuje hned od začátku studia, pokud žák nestuduje hru na nástroj nebo Pěveckou hlasovou výchovu, studuje předmět Pěvecký sbor Kvítka.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Přípravná hudební výchova

Žák:

- umí číst a zapisovat tóny c1 – g2,
- napíše houslový klíč, popíše notovou osnovu,
- aktivně používá notu celou, půlovou, čtvrt'ovou, osminovou, půlovou s tečkou a jejich pomlky,
- zná pojem tón, zvuk, houslový klíč, notová osnova (z čeho se skládá), nota, pomlka, takt, taktová čára, z čeho se skládá nota (bříško, nožička, praporek), vlastnosti tónu, hudební abecedu,
- sluchově rozliší dynamiku f, mf, p, crescendo, decrescendo (diminuendo) a ví, co pojmy znamenají,
- rozpozná a zná tempové označení – allegro, andante, lento,
- zná hudební pojmy – staccato, legato, koruna, repetice,
- sluchem rozpozná stoupající a klesající melodii, tón vysoký a hluboký,
- je seznámen s klaviaturou, pozná na klaviatuře tón c,
- dovede taktovat 2/4, 3/4 takt,
- umí vytleskat takt 2/4, 3/4, C takt,
- pozná těžkou dobu,
- umí používat nástroje z Orffova instrumentáře,
- dovede rytmitizovat jednoduchá slova, slovní spojení,
- zmelodizuje jednoduchá slovní spojení, říkadlo v rozsahu známých not,

- umí vyjádřit náladu písně, obsah textu říkadla, básničky nebo pohádky prostřednictvím dramatického nebo výtvarného projevu,
- umí zazpívat některé lidové písničky a je schopný veřejného vystoupení.

5.2 Hudební teorie a praxe, recepce a reflexe hudby

Studium hudební teorie a praxe spočívá v rozvoji muzikálnosti žáka a ve znalosti hudební teorie, kterou je žák schopný využít v praktické výuce i osobním životě. V rámci hodin PHV a HTaP se žáci seznamují se strukturou a fungováním hudebního světa hravou a zážitkovou formou prostřednictvím písní, básní, rytmických cvičení a hudebních her. Nedílnou součástí jsou dějiny hudby spolu s poslechem a rozbořem vybraných skladeb autorů českých i světových. Dále přehled a v případě návštěva kulturních akcí regionálních i celorepublikových. Žák řeší různé typy úkolů v rámci probíraného tématu, takže teorie je adekvátně vyvážena praktickými činnostmi. Pracuje s Orffovým instrumentárem a jinými typy hudebních pomůcek, které rozvíjejí hudební představivost, rytmické citění, improvizaci a přirozený hudební projev. Na konci studia se žák orientuje v kulturně-historickém přehledu hudebních dějin, hudební teorii, základech hudebních forem. Spolu s tím je schopný orientovat se v partitūře.

Učební plán pětiletého studia

	1. stupeň							2. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
HTa P	1	1	1	1	1						
Hudební literatura						(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)
součet	1	1	1	1	1	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)

Hudební literatura je předmět nepovinný.

1. ročník

Žák:

- ovládá a navazuje na znalosti PHV,
- umí pracovat s notou a pomlkou šestnáctinovou a čtvrtovou s tečkou,
- zazpívá a sluchově pozná intervaly – č. 1, v. 2, v. 3, č. 4, č. 5, v. 6, v. 7, č. 8 – ke každému intervalu umí písničku,
- slyší T, D, S,
- umí číst a psát noty: v houslovém klíči g – c3, v basovém klíči c – c1, umí napsat basový klíč,
- sluchově pozná dur nebo moll akord (kvintakord), tóninu,
- zná posuvky (křížky, béčka, odrážku), jejich funkci, umí je užít v praxi a zapsat je,
- má přehled o rozdělení oktáv,
- rozlišuje těžkou a lehkou dobu,
- zná a dovede užívat hudební pojmy: prima volta, seconda volta, portamento, pomocné linky, dynamika, tempo, stupnice, tónina, půltón, celý tón, legato, ligatura,
- umí zapsat stupnici C- dur, G- dur, D- dur, F- dur, B- dur a pracovat s nimi (určí základní trojzvuk, půltóny, celé tóny, stupně tónů),
- zná tempová označení: adagio, allegretto, ritardando, accelerando, moderato,

- umí taktovat 4/4 takt,
- pracuje s 3/8 a 6/8 taktem,
- zapíše a vytleská (zahraje) jednoduchý rytmický nebo melodický úryvek,
- popíše symfonický orchestr,
- ovládá dělení hudebních nástrojů, ovládá základní informace o strunných smyčcových nástrojích, které rozliší také sluchem,
- umí pracovat s metronomem,
- zazpívá vybrané lidové a dětské písně,
- dovede rytmitizovat a melodizovat jednoduchá slovní spojení v rozsahu známých not,
- umí vyjádřit náladu písně, obsah textu říkadla, básničky nebo pohádky prostřednictvím dramatického nebo výtvarného projevu,
- je schopný elementární práce s interaktivní tabulí,
- orientuje se v základních informacích o hudebních skladatelích a jejich obdobích: klasicismus – Wolfgang Amadeus Mozart, romantismus – Bedřich Smetana, Antonín Dvořák,
- pracuje s hudební literaturou svého oboru, kde aplikuje získané vědomosti,
- provede jednoduchý hudební rozbor (autor, charakter skladby, hudební pojmy, dynamika a další),
- je veden k zájmu o dění na kulturní scéně.

2. ročník

Žák:

- ovládá a aplikuje učivo předchozích ročníků,
- rozlišuje sluchem tónorod dur i moll,
- zná stupnice durové do čtyř křížků a béček,
- k těmto durovým stupnicím je schopen sestavit tónický kvintakord a jeho obraty,
- sluchem rozezná mollovou stupnici (aiolská, harmonická, melodická),
- zvládá charakteristiku a dělení moll stupnic do jednoho křížku a béčka,
- rozpoznává základní dělení intervalů (čte, zapíše, slyší a zazpívá),
- umí reprodukovat a zapsat jednoduché rytmické a melodické motivy,
- ovládá prvky improvizace (zhudební krátké říkadlo),
- orientuje se v přednesovém označení: presto, vivo, lento,
- pozná a popíše dechové dřevěné a žesťové nástroje,
- orientuje se v tématu Česká hudba (počátky české hudby: Hospodine, pomiluj ny, Svatý Václave, husitské chorály a písně, světské písně, české hudební baroko, první opery na našem území, český hudební klasicismus: domácí tvorba, skladatelé české hudební emigrace, hudba národního obrození, Bedřich Smetana, Antonín Dvořák, Leoš Janáček, Bohuslav Martinů, dále jejich žáci a současníci),
- umí zazpívat českou hymnu a vysvětlí její vznik,
- orientuje se ve vzniku, vývoji a v hlavních představitelích brněnské hudební scény od počátku po současnost.

3. ročník

Žák:

- ovládá probranou látku předchozích ročníků,
- rozumí kvintovému a kvartovému kruhu, aktivně jej užívá,
- ovládá stupnice dur do pěti křížků a bé, stupnice moll do čtyř křížků a bé,
- zná stupnice stejnojmenné, paralelní,
- ovládá kvintakordy a jejich obraty v dur i moll,
- slyší a aplikuje hlavní stupně v tónině T, S, D,
- dokáže zapsat, zazpívat i slyšet intervaly velké, čisté, malé,
- umí agogické pojmy: marcato, con brio, maestoso, scherzando,
- používá tempová označení: largo, sostenuto, grave, comodo, prestissimo,
- zná označení způsobu hry: glissando, vibrato, pizzicato, portamento,
- vysvětlí hudební pojmy: triola, synkopa a umí je užít v praxi,
- rozliší a popíše hudební nástroje: harfa, varhany, klavír, cemballo, bicí,
- je seznámen s hudební formou: rondo, píseň, kantáta, opera, opereta,
- orientuje se v období hudebního baroka a klasicismu (charakteristika doby, představitelé a jejich díla, vznik a vývoj opery, I. vídeňská škola),
- provede jednoduchý hudební rozbor.

4. ročník

Žák:

- ovládá učivo předchozích ročníků,
- rozezná intervaly čisté, velké, malé od primy po oktávu, také intervaly zmenšené a zvětšené,
- ovládá dur i moll stupnice do sedmi křížků a bé,
- používá hlavní a vedlejší akordy na všech stupních tónin dur a moll,
- zná tóny enharmonické a umí enharmonickou záměnu,
- umí melodické tóny: příraz, skupinka, nátryl, mordent, trylek, obal,
- je seznámen s alikvotními tóny a laděním nástrojů,
- vysvětlí pojem transpozice a použije je v praxi,
- je seznámen s taktem alla breve,
- ovládá pojmy: motiv, téma, perioda, mpf, vpf, variace, fuga, symfonická báseň, programní hudba, balet,
- rozliší a popíše hudební nástroje: cimbál, akordeon, dudy a zná jejich využití v práci s lidovou písní,
- charakterizuje komorní tělesa (duo, trio, kvarteto, kvinteto),
- orientuje se v tématu hudebního romantismu a impresionismu, (charakteristika doby, představitelé, jejich dílo, národní školy: Čechy, Rusko, Německo, Itálie, Francie, Polsko),
- je seznámen s významnými hudebními festivaly.

5. ročník

Žák:

- ovládá učivo předchozích ročníků,
- ovládá dur a moll stupnice s křížky a béčky, je seznámen se stupnicí celotónovou, exotickou a starými církevními stupnicemi,

- vystaví kvintakord a jeho obraty na všech stupnicích dur i moll,
- ovládá dominantní septakord a jeho obraty,
- umí sestavit akordy zvětšené a zmenšené,
- dokáže rozdělit stupnici na tetrachordy,
- zná pojmy konsonance a disonance, homofonie, polyfonie,
- dovede zapsat, zazpívat a sluchově rozeznat intervaly čisté, velké, malé od primy po oktávu, nově i interval nona, decima, undecima,
- umí přednesová označení: appasionato, leggiero, fuoco, furioso, risoluto, tranquillo a doplňující výrazy molto, poco a poco, sempre, simile, unisono,
- je seznámen s historickým vývojem notopisu a klíčů (staré klíče),
- ovládá sonátovou formu a tance barokní suity,
- má přehled o vývoji hudby od pravěku po současnost, nově je seznámen s uměleckými směry 20. století (neoklasicismus, neofolklorismus ..., IT hudba, jazzová hudba) a hudbou 21. století.

5.3. Vyučovací předmět Orchestr ZUŠ Orchidea

Náplní předmětu Orchestr ZUŠ Orchidea slouží k prohloubení dovedností získaných v individuální výuce. Žák zúročuje své vědomosti z předmětu Hudební teorie a praxe. Naučí se využívat své interpretační a posluchačské zkušenosti, pracuje s laděním a intonací celku, stejně tak jako s ideální souhrou s ostatními žáky na pozadí vědomé kontroly svého výkonu. To vše v rámci tvoření vyrovnaného zvuku ve všech částech orchestru. Žáci pracují na vybraných orchestrálních skladbách různých stylových období, budou spolupracovat s pěveckým sborem ZUŠ Orchidea či sólisty různých oborů. Žáci tyto zúročují následně i po ukončení studia, a to v různých orchestrech či tělesech. Orchestr slouží jako reprezentační aparát na významných slavnostech, koncertech a jiných veřejných vystoupeních školy.

Učební plán předmětu Orchestr ZUŠ Orchidea

	1. stupeň					2. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Orchestr ZUŠ Orchidea	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
součet	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5

Žáci navštěvující ve svém hlavním oboru hru na nástroj mají vyučovací předmět Orchestr ZUŠ Orchidea povinně volitelný. Žáci si od 3. ročníku zvolí alespoň jeden z povinně volitelných předmětů: Komorní hra, Hra v souboru, Orchestr ZUŠ Orchidea nebo Pěvecký sbor Orchidea.

Pěvecký sbor si mohou zvolit i žáci mimo pěvecké oddělení, podmínkou je ale intonační čistota zpěvu.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Orchestr ZUŠ Orchidea

Žák – všeobecné výstupy k předmětu:

- využívá základní technické prvky dle svých věkových schopností (nasazení tónu, čistá intonace, technika hry),
- adekvátně reaguje na dirigentské gesto,
- připravuje se na veřejná vystoupení,
- hodnocení žáků vychází z aktivity při práci ve skupině a z přípravy na veřejná vystoupení.

1. ročník

Žák:

- dokáže vnímat jednotlivé fráze a členění skladeb,
- při hře používá základní dynamická rozlišení,
- dokáže přiměřeně reagovat na dynamické, tempové a agogické změny,
- zvládá svůj part po technické stránce,
- se při hře snaží dle svých možností vnímat ostatní spoluhráče.

2.-3. ročník

Žák:

- při hře používá základní dynamická rozlišení,
- v rámci skladby rozpozná důležitost jednotlivých hlasů,
- poslouchá ostatní spoluhráče a vnímá také zvuk celého souboru,
- se dokáže přiladit k dalším nástrojům,
- je schopen hrát skladby různých stylových období,
- zodpovědně pracuje na společném nácvičku skladeb,
- dokáže přiměřeně reagovat na dynamické, tempové a agogické změny,
- dokáže hrát i z partitury a orientovat se v ní,
- po technické stránce dobře ovládá svůj part.

4.-5. ročník

Žák:

- dokáže zahrát obtížnější nástrojové party,
- umí udat nástup skladby ve vhodném tempu,
- dokáže vnímat part spoluhráčů,
- si uvědomuje svou pozici v souboru a svůj podíl na celkovém vyznění skladeb,
- je schopen hrát skladby různých stylových období,
- dokáže pohotově reagovat na dynamické, tempové a agogické změny,
- svým vystupováním vhodně reprezentuje školu na veřejných akcích.

1. a 2. ročník II. stupně

Žák:

- je příkladem pro mladší spoluhráče v souboru,
- dokáže pohotově reagovat na všechny dynamické, tempové a agogické změny,

- svými hudebními názory dokáže přispět ke konečné podobě skladby,
- je schopen si obstarat nebo vyhledat informace o autorovi a dané skladbě, zařadit ji do stylového období a zohlednit stylové rysy, které jsou pro dané období charakteristické.

3. a 4. ročník II. stupně

Žák:

- dokáže vést zkoušku souboru a podílet se na nastudování skladby,
- si umí vytvořit svou představu o hudební podobě skladby na základě jejího stylového zařazení,
- dokáže zahrát obtížnější party, a to i ve skladbách s vyšším počtem předznamenání.

5.4. Studijní zaměření Hra na housle

Housle jsou nástroj s velmi širokou možností uplatnění v sólové i komorní hře. Hra na housle klade značné nároky na hudební, fyziologické i intelektuální dispozice žáka. Obohacuje jeho citové vnímání a rozvíjí nejen všechny složky hudebních schopností, ale také estetické citění. Pro všechny žáky hry na smyčcové nástroje by mělo být cílem dosáhnout takového stupně technického a hudebního rozvoje, aby bylo schopni samostatně hrát na nástroj, uplatňovat se jako členové hudebních souborů, aby bylo schopni jednoduché improvizace a nejnávštěvnější z nich se uplatnili jako sólisté při různých kulturních příležitostech.

Učební plán

	Přípravné oddělení		1. stupeň							2. stupeň			
	P PHV	PHV	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na housle	0,5 - 1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
PHV	1 - 1,5	1 - 1,5											
HTa P			1	1	1	1	1						
*Komorní hra/Hra v souboru					1	1	1	1	1	1	1	1	1
*Orchestr ZUŠ Orchidea					1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
*Pěvecký sbor Orchidea					1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Hudební literatura								(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)
součet	2-2,5	2-2,5	2	2	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5

Hra na housle může být rozšířena dle schopností žáka v PHV již na celou hodinu. Hlasová výchova je součástí PHV. Hudební literatura je předmět nepovinný.

Předmět značený „*“ je povinně volitelný předmět.

Žák od 3. ročníku navštěvuje alespoň jeden z povinně volitelných předmětů: Komorní hra, Hra v souboru, Orchestr ZUŠ Orchidea nebo Pěvecký sbor Orchidea. Pěvecký sbor si mohou zvolit i žáci mimo pěvecké oddělení, podmínkou je ale intonační čistota zpěvu.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na housle

Přípravná hudební výchova

Žák:

- je seznámen s částmi houslí a smyčce,
- zaujímá při hře správné postavení,
- drží správně housle i smyčec,
- umí správné vedení smyčce,
- ovládá postavení prstů levé ruky v mollovém prstokladu,
- zahraje píseň na jedné struně.

I. stupeň, 1. ročník

Žák:

- má při hře uvolněný postoj, uvolněně drží nástroj,
- správně drží smyčec,
- má správné postavení prstů levé ruky,
- ovládá tvoření tónu bez rušivých zvuků,
- používá hru celým smyčcem, jeho polovinou i kombinaci obou,
- zahraje stupnici v rozsahu jedné oktávy.

2. ročník

Žák:

- ovládá durový i mollový prstoklad,
- vybrané stupnice hraje v jedné nebo dvou oktávách včetně akordů,
- uplatňuje při hře základní dynamické odstíny p, f,
- ovládá hru detaché všemi částmi smyčce,
- zahraje přiměřený zápis „z listu“,
- je schopen hrát jednoduchou melodii s jinými houslemi v souhře,
- intonuje s jistotou v první poloze,
- zahraje přiměřený zápis z listu.

3. ročník

Žák:

- ovládá hru legato na jedné struně,
- zvládá dělení smyčce,
- má rozvinutou pohyblivost prstů levé ruky
- zvládá dvojhlas s použitím prázdné struny

- ovládá chromatické posuny prstů u probíraných prstokladů
- hraje stupnice v rozmezí dvou oktáv s příslušnými akordy,
- zvládá kombinaci smyků detaché, legato, staccato.

4. ročník

Žák:

- zvládá probrané smyky v triolách,
- umí kombinovat legato a detaché,
- ovládá hru dvojhmatů v první poloze,
- ve vhodných skladbách umí vibrato,
- dosáhl uvolněnosti pravé paže,
- při přechodu do druhé polohy používá jednoduché výměny,
- stupnice i akordy hraje ve dvou oktávách,
- zvládá základní dynamická odstínění,
- ovládá crescendo, decrescendo,
- zvládá tempové změny ritardando a accelerando.

5. ročník

Žák:

- ovládá hru ve třetí poloze,
- ovládá výměnu mezi polohami,
- zvládá hru spiccato a martellé,
- dovede plynule přecházet ze hry spiccata do detaché,
- dokáže vystihnout charakter a náladu interpretované skladby,
- zvládá přechod z prázdné struny přechodem do polohy přehmatem a flagiolettem,
- zvládá výměnu smyku,
- zdokonaluje vibrato a kvalitu tónu.

6. ročník

Žák:

- zdokonaluje ladění nástroje,
- výměnu poloh zvládá s jistotou,
- zvládá a zdokonaluje vibrato, tón, frázování,
- hraje detaché a legato přes struny v různých částech smyčce,
- lehčí stupnice hraje ve třech oktávách,
- na jedné struně hraje stupnice s přechodem do třetí polohy,
- ovládá kombinaci skákavých smyků s detaché,
- podílí se na tvorbě prstokladů a smyků,
- je schopen samostatně nastudovat lehčí skladbu.

7. ročník

Žák:

- zvládá s jistotou výměnu první až páté polohy,
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně těžkou skladbu,
- je schopen sebekontroly své hry po stránce intonační i výrazové,
- je schopen vlastního projevu,
- hraje stupnice v rozsahu tří oktáv v dur i moll,
- ovládá házené smyky spiccato, sautillé,
- je schopen předvést svůj závěrečný koncert.

II. stupeň, 1. ročník

Žák:

- získal schopnost samostatného studia,
- paměťově zvládá skladby menšího rozsahu,
- ovládá házené smyky v kombinaci s detaché přes dvě struny,
- hraje lehčí stupnice ve dvojhmatech, tercie, sexty,
- hraje jednoduché stupnice přes tři oktávy.

2. ročník

Žák:

- všestranně zvládá výměny poloh,
- pokračuje ve zvládání náročnějších stupnic a akordů ve třech oktávách,
- ve dvojhmatech hraje i stupnice těžší,
- zdokonaluje techniku pravé ruky a její souhry s levou,
- zdokonaluje barvu tónu.

3. ročník

Žák:

- zvládá smyky detaché, martelé, staccato, spiccato,
- kombinace smyků uplatňuje ve studovaných skladbách,
- je schopen hrát lomené akordy,
- umí samostatně frázovat.

4. ročník

Žák:

- umí perfektně naladit svůj nástroj,
- je schopen stylové interpretace přiměřeně náročných skladeb,
- samostatně řeší smykové a prstokladové problémy,
- je připravený k uplatnění v různých amatérských souborech.

Vyučovací předmět Komorní hra/Hra v souboru

I. stupeň 3. ročník

Žák:

- uplatňuje a rozvíjí své schopnosti a dovednosti získané v sólové hře,
- ladí v unisonu, zpřesňuje svoji intonaci,
- co nejlépe reprodukuje jednohlasou skladbu (intonace, rytmus, výraz),
- zvládá základní smykové, rytmické, dynamické modely a používá je při hře s jiným nástrojem.

4. ročník

Žák:

- cítí správnou intonaci,
- zvládá skladby ve dvojhlasé až tříhlasé,
- pohotově reaguje na vedoucího skupiny, dirigenta,
- dovede stylově rozlišit skladby.

5. ročník

Žák:

- zvládá hru čtyřhlasých skladeb v náročnějších seskupeních,
- je schopen rozlišit hlavní a doprovodnou melodii,
- snaží se o co nejlepší interpretaci.

6. ročník

Žák:

- zvládá zahrát náročnější skladby,
- podřizuje svoji individualitu zájmům souboru.

7. ročník

Žák:

- je schopen vnímat interpretovanou skladbu jako celek po stránce melodické, harmonické i výrazové,
- uplatňuje všechny získané dovednosti ze sólové a souborové hry,
- jako vedoucí hráč je schopen jasnými a srozumitelnými gesty sdělit počáteční tempo a následné změny,
- na program svého absolventského koncertu zařadí i komorní skladbu.

II. stupeň, 1. ročník

Žák:

- uvědomuje si, že je nedílnou součástí celku,
- je pohotový a dobře se orientuje v náročnějším partu.

2. ročník

Žák:

- dokáže zvukově odlišit sólovou a doprovodnou část svého partu,
- je schopen stylové interpretace, rozlišuje styl, žánr a charakter hudby.

3. ročník

Žák:

- má přehled o hudební literatuře svého nástroje,
- umí vést soubor a nastudovat lehčí komorní skladby.

4. ročník

Žák:

- jako vedoucí hráč inspiruje ostatní hráče,
- nastudované skladby provede i veřejně, například na svém absolventském koncertě,
- je připraven použít své dovednosti pro hru v různých amatérských souborech a orchestrech nebo také pro další studium s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením.

Vyučovací předmět Přípravná hudební výchova (5.1)

Vyučovací předmět Hudební teorie a praxe (5.2)

Vyučovací předmět Hudební literatura (5.24)

Vyučovací předmět Orchester ZUŠ Orchidea (5.3)

Vyučovací předmět Pěvecký sbor Orchidea (5.20)

5.5 Studijní zaměření Hra na violoncello

Violoncello patří do skupiny smyčcových nástrojů, své uplatnění má v sólové, komorní a orchestrální hře. Rozsahem je podobný lidskému hlasu. Hra na tento nástroj se doporučuje dětem s dispozicemi široké ruky a dlouhými prsty. Hlavním posláním je rozvíjet hudební schopnosti dle osobních vloh a fyziologických dispozic a formovat pozitivní přístup nejen k hudbě klasické.

Učební plán

	Přípravné oddělení		1. stupeň							2. stupeň			
	P PHV	PHV	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na violoncello	0,5 - 1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
PHV	1 - 1,5	1-1,5											
HTa P			1	1	1	1	1						
*Komorní hra/Hra v souboru					1	1	1	1	1	1	1	1	1
*Orchestr ZUŠ Orchidea					1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
*Pěvecký sbor Orchidea					1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Hudební literatura								(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)
součet	2-2,5	2-2,5	2	2	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5

Hra na violoncello může být rozšířena dle schopností žáka v PHV již na celou hodinu. Hlasová výchova je součástí PHV. Hudební literatura je předmět nepovinný.

Předmět značený „*“ je povinně volitelný předmět.

Žák od 3. ročníku navštěvuje alespoň jeden z povinně volitelných předmětů: Komorní hra/Hra v souboru, Orchestr ZUŠ Orchidea nebo Pěvecký sbor Orchidea. Pěvecký sbor si mohou zvolit i žáci mimo pěvecké oddělení, podmínkou je ale intonační čistota zpěvu.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na violoncello

Předškolní přípravná hudební výchova

Žák:

- popíše části nástroje,
- pečuje o nástroj, aby se vyhnul jeho poškození,
- sedí na židli se vzpřímeným, ale uvolněným držením těla,

- za asistence učitele uchopí nástroj, krk vedle krku vlevo, přiloží jej na hrudník, stiskne koleno a bodcem opře o podlahu,
- pozná basový klíč, noty a pomlky v notovém zápise, vyjmenuje tóny na d a a struně v základní poloze,
- využívá hru pizzicato.

Přípravná hudební výchova

Žák:

- pro skladby volí velmi pomalé tempo, aby byl schopen kontrolovat koordinaci pohybů,
- vytleská noty půlové a čtvrté se současným počítáním 2/4 nebo 4/4 taktu,
- brnká harmonický doprovod na prázdných strunách a podle svých možností zpívá lidové písně,
- jednoduchou melodii podle sluchu nebo notového zápisu zabrnká na jedné struně.

I. stupeň, 1. ročník

Žák:

- rytmizuje a melodizuje říkadla,
- se orientuje v notovém zápise basového klíče,
- pozná křížek, béčko a odrážku v notovém zápise,
- hraje pomocí flageoletů,
- hraje pizzicato, arco – dolní polovinou, horní polovinou a celým smyčcem,
- přechází smyčcem na vedlejší strunu,
- hraje základní intervaly (po kvartu),
- využívá tónů v základní poloze na všech strunách,
- využívá střední dynamiku mp - mf,
- podle svých schopností věnuje pozornost tvorbě kvalitního tónu přiměřenou rychlostí tahu smyčcem a přiměřeným tlakem smyčce na strunu,
- pro skladby volí pomalé tempo, aby byl schopen kontrolovat funkci pravé a levé ruky,
- hraje z paměti jednoduché lidové písně,
- reaguje na hudební doprovod.

2. ročník

Žák:

- zdokonalil hru všech intervalů v základní poloze,
- hraje legato a základní smyky (detašé a martellé),
- pomocí prázdných strun rozvíjí a upevňuje intonační citlivost,
- používá širokou polohu nahoru i dolů,
- je seznámen se čtvrtou polohou,
- hraje jednoduché lidové písně z listu,
- má volné, měkké uchopení a vedení smyčce v jednoduchých polohách,
- ovládá smyky od žabky i od špičky,
- pro skladby volí středně rychlé tempo, aby byl schopen vnímat a korigovat intonaci.

3. ročník

Žák:

- má ustálenou intonaci v široké poloze,
- ovládá základní pravidla výměny poloh (z nižšího prstu na vyšší),
- je schopný hrát několik not v legatu,
- hraje tečkovaný rytmus v legatu,
- je schopný jednoduché souhry s dalším nástrojem,
- při hře používá výrazové prostředky: piano, forte, crescendo a decrescendo,
- si pomocí prstových cvičení osvojuje základy prstové techniky,
- trénuje souhru s jiným nástrojem,
- zahraje smyčcem dvouoktávovou stupnici C, G, D a F dur a k nim kvintakordy,
- jejich tvorbě napomáhá zrychlováním a zpomalováním tahu smyčce a zvyšujícím nebo snižujícím tlakem smyčce na strunu, dynamice napomáhá hrou menším nebo větším počtem žíní (naklápění smyčce),
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky,
- koordinuje pohyby pravé a levé ruky,
- získané dovednosti při zachování kvality provádí v rychlém tempu.

4. ročník

Žák:

- má pro nácvik vibrata uvolněnou levou ruku,
- je schopný hry ve 2., 3. a 4. poloze s jejich plynulou výměnou,
- užívá krátkých smyků, staccato a spiccato,
- reaguje na tempová označení a dynamické označení a dynamické odstíny k dosažení výrazovější hry,
- ovládá pohyb levé ruky po hmatníku pro přípravu palcové polohy,
- rozšiřuje dynamický rozsah až do velmi slabých nebo velmi silných dynamik, tedy pp a ff,
- vnímá zrychlující a zpomalující se tempo, tedy accelerando, ritardando, a aplikuje je na skladbě,
- hraje rychlejší tempa: allegro, presto, prestissimo,
- vysouvá palec ve středových polohách,
- hraje přednesové skladby z paměti.

5. ročník

Žák:

- procvičuje palcové polohy
- je schopný samostatně naladit nástroj
- hraje stupnice do 4 křížků a 4 bé ve 2 oktávách
- hraje skladby různých hudebních období,
- umí používat výrazový prostředek vibrato všemi prsty levé ruky,
- hraje zápěstím při přechodech přes struny,
- pracuje s tónem,
- smyčec vede a táhne blíže u kobyly,
- je seznamován se hrou dvojhmatů,
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních,

- pozná intervaly, jako jsou čisté primy, čisté oktávy, čisté kvinty, čisté kvarty, velké a malé tercie, velké a malé sexty,
- okamžitě mění dynamiku, aby interpretoval notové značky sf, akcent a fp,
- mění tempa okamžitě, přechází z tempa rychlého do pomalého a opačně,

6. ročník

Žák:

- nejen u stupnic vynechává prázdné struny (hra v polohách),
- se orientuje v tenorovém klíči,
- používá hru ve všech polohách,
- uplatňuje hry kantilény, frázování,
- užívá bohaté dynamické rozlišení,
- získané dovednosti uplatňuje v komorní hře,
- je schopný vypracovat vlastní prstoklady v přednesových skladbách,
- rozvíjí hru arpeggií,
- vyhledává a pracuje na frázích, při jejich stavbě využívá výrazové prostředky,
- poslouchá barevnými možnostmi odstínění tónu podle charakteru a výrazu skladby,
- orientuje se v různých stylových obdobích a žánrech,
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu,
- při hře využívá notový zápis v tenorovém klíči,
- barevně odstíní tón hrou blíže k hmatníku (sul tasto) nebo blíže ke kobylce (sul ponticello),
- uplatňuje smyk spiccato a dvojhlasou hru pizzicato,
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu.

7. ročník

Žák:

- pod vedením učitele rozvíjí vlastní hudební představy a vnímá odlišnosti výrazových prostředků hudby různých stylových období a žánrů,
- vyjmenuje tóny mollových aiolských stupnic do sedmi křížků a bēček a tóny mollových kvintakordů do sedmi křížků a bēček,
- orientuje se v zápise interpretovaných skladeb, rozeznává jejich základní členění, tóninové vztahy a stavbu melodie,
- klade prsty na struny v 7. úzké i široké poloze, využívá přehmatovou techniku,
- vyhledá na struně ostatní přirozené flažolety,
- využívá plynulé výměny poloh, zvládá základní dvojhmaty,
- hraje terciové a sextové stupnice,
- užívá dvojhmaty,
- je schopný virtuozních smyků (například řadové staccato),
- hraje více druhů vibrata,
- využívá při hře všechny možnosti barevného a dynamického odstínění kvalitního tónu, uplatňuje odstínění barvy tóny způsobem hry marcato a flautato, pro další barvy využívání náklonu smyčce,
- využívá řadové staccato, tremolo a lomené akordy, uplatňuje všechny obtížnější způsoby smyku,
- ukončuje studium prvního stupně absolventským výkonem.

II. stupeň, 1. ročník

Žák:

- si vytváří vlastní názor na interpretaci skladby, diskutuje o vhodnosti užitého tempa, dynamiky, prstokladů, smyků a barvy tónu,
- sestaví tóny mollových melodických a harmonických stupnic do tří křížků a béček,
- pozná zvětšené a zmenšené intervaly,
- při hře využívá notový zápis i v houslovém klíči,
- staví prsty na struny v základní palcové poloze, tedy počínaje polovinou struny,
- zahraje dvouoktávové stupnice cis, gis/as, f a b/ais moll aiolské a tříoktávovou stupnici D dur a k nim kvintakordy,
- mění barvu tónu v jednotlivých částech skladby,
- uplatňuje smyk sautillé a akordy hrané pizzicato.

2. ročník

Žák:

- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb,
- vyjmenuje tóny mollových melodických a harmonických stupnic do sedmi křížků a béček,
- klade prsty na struny ve vyšších palcových polohách,
- intonuje dvouoktávovou stupnici dis/es moll aiolskou a všechny tříoktávové durové stupnice a k nim kvintakordy,
- plynule přechází mezi barevnými odstíny skladby k plastickému vyjádření jejího charakteru,
- hraje na třech strunách současně, čímž vytváří nelomené akordy.

3. ročník

Žák:

- si vytváří názor na vlastní i slyšenou interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a dokáže je vhodně prezentovat a obhájit,
- samostatně řeší prstokladové, smykové a výrazové varianty při nácviku a interpretaci skladeb,
- sestaví tóny chromatické stupnice s použitím křížků, béček a odrážek,
- orientuje se v notovém zápise,
- při hře využívá notový zápis v houslovém klíči a transponuje melodii do nižších oktáv,
- staví prsty na strunu v nižších palcových polohách, klade prsty současně na palcové nižší oktávy,
- zahraje všechny tříoktávové mollové stupnice aiolské, harmonické a melodické a k nim kvintakordy a chromatickou stupnici,
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu,
- uplatňuje smyk ricochet.

4. ročník

Žák:

- profiluje se podle svého zájmu a preferencí, využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru,
- vyjmenuje celotónovou stupnici od jakéhokoli tónu,
- sestaví dominantní septakord ve všech tóninách,
- využívá umělé flažolety a způsob hry pizzicato levou rukou,
- využívá volného pohybu levé ruky po celém hmatníku,
- intonuje celotónovou stupnici a dominantní septakord ke všem stupnicím,
- využívá smyk col legno a batato, uplatňuje široké spektrum druhů smyků,
- ukončuje studium druhého stupně absolventským výkonem.

Vyučovací předmět Komorní hra/Hra v souboru

I. stupeň

3. ročník

Žák:

- orientuje se ve dvou až tříhlase,
- zahraje kterýkoliv z hlasů svého nástroje,
- hraje kratší skladby se změnami tempa i předznamenání,
- zdokonaluje sluchovou sebekontrolu a ladění v rámci kolektivu.

4. ročník

Žák:

- hraje ve vícehlase i v kombinaci s jinými nástroji
- zvyká si při hře sledovat a vnímat ostatní hlasy,
- umí hrát nejen ze svého partu, ale i z partitury,
- v případě výpadku se umí rychle zorientovat a pokračovat,
- dokáže se sladit s jinými nástroji.

5. ročník

Žák:

- orientuje se v souboru s různým nástrojovým obsazením
- hraje snadnější party i jiných nástrojů ve svém rozsahu
- rozlišuje základní dynamiku
- používá a zdokonaluje rytmické cítění,
- intonuje v souladu s ostatními nástroji.

6. ročník

Žák:

- je schopen souhry ve větších celcích, v komorním orchestru,
- je schopen sledovat souhru,

- sleduje pokyny a gesta vedoucího hráče,
- přizpůsobuje se ostatním hráčům v ladění i změně tempa,
- orientuje se v partech i partituře.

7. ročník

Žák:

- bez problémů hraje ve skladbách s různým nástrojovým obsazením,
- je schopen vést celý soubor jako první hráč,
- umí spoluhráčům poradit,
- je schopen hrát skladby různých stylových období,
- má schopnost podílet se na řešení problému.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- dokáže se aktivně zapojit do nastudování nové skladby,
- navrhuje úpravu formy skladby,
- je schopen sám si obstarat informace o skladbě a jejím autorovi,
- motivuje druhé k účasti na veřejném vystoupení.

2. ročník

Žák:

- vyjadřuje se ke způsobu provedení skladby,
- aktivně se podílí na nastudování nové skladby,
- účastní se koncertů a soutěží v rámci komorní nebo souborové hry,
- nevyhýbá se obtížnějším skladbám.

3. ročník

Žák:

- sám navrhuje nové skladby k nastudování,
- doporučuje způsob její interpretace,
- je schopen srovnání různé interpretace téže skladby,
- je schopen diskuze se svými spoluhráči.

4. ročník

Žák:

- umí zcela samostatně nastudovat novou skladbu,
- poslouchá nahrávky jiných těles, navštěvuje koncerty,
- je schopen vést skupiny komorních her mladších žáků.

Vyučovací předmět Přípravná hudební výchova (5.1)

Vyučovací předmět Hudební teorie a praxe (5.2)

Vyučovací předmět Hudební literatura (5.24)

Vyučovací předmět Orchester ZUŠ Orchidea (5.3)

Vyučovací předmět Pěvecký sbor Orchidea (5.20)

5.6 Studijní zaměření Hra na harfu

Harfa patří do skupiny strunných nástrojů. Její původ nacházíme již v prastaré době. Svým vývojem se obohatila vedle mnoha strun i o sedm pedálů, které samotnou hru i zvuk harfy ještě více obohacují. Nejčastěji je harfa obsazovaná v klasické hudbě, v dnešní době ale již existuje mnoho skladeb v různých úpravách, stylech a žánrech. Hra na harfu není zcela běžná, je však jedinečná. Z důvodu velikosti nástroje jsou ke studiu přijímáni žáci vyspělejší, nejlépe s předcházející hrou na jiný nástroj, to však není podmínkou.

Učební plán

	1. stupeň							2. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na harfu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
HTa P	1	1	1	1	1						
*Komorní hra/Hra v souboru			1	1	1	1	1	1	1	1	1
*Orchester ZUŠ Orchidea			1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
*Pěvecký sbor Orchidea			1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Hudební literatura						(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)
součet	2	2	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5

Z důvodu velikosti nástroje je ke studiu přijímán vyspělejší žák podle svých fyziologických možností do 1. ročníku. Před studiem je vhodné se věnovat jinému nástroji. Hudební literatura je předmět nepovinný.

Předmět značený „*“ je povinně volitelný předmět.

Žák od 3. ročníku navštěvuje alespoň jeden z povinně volitelných předmětů: Komorní hra, Hra v souboru, Orchestr ZUŠ Orchidea nebo Pěvecký sbor Orchidea. Pěvecký sbor si mohou zvolit i žáci mimo pěvecké oddělení, podmínkou je ale intonační čistota zpěvu.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na harfu

I. stupeň, 1. ročník

Žák:

- zná popis nástroje a jeho historii,
- ovládá základy ladění a běžnou údržbu,
- zvládá správné držení těla a polohu nástroje při hře,
- ovládá držení paží,
- správně klade prsty na struny,
- zvládá pohyb prstů při hře,
- má rozvinutý cit pro rytmus,
- zvládá základní dynamiku,
- umí stupnici přes jednu oktávu.

2. ročník

Žák:

- chápe význam temperovaného ladění,
- ovládá prstoklad stupnic,
- stupnice hraje ve dvou oktávách,
- ví, co je to akord, u trojzvuku umí malý rozklad,
- začíná ovládat funkci pedálů,
- vnímá dynamiku a agogiku,
- rozvíjí cit pro rytmus,
- ovládá výměnu strun,
- zvládá jednoduchý doprovod.

3. ročník

Žák:

- hraje všechny durové stupnice v rozsahu tří oktáv,
- ovládá ladění nástroje a jeho udržování,
- hraje akordy i s obraty,
- zvládá malý i velký rozklad v rychlejším tempu,
- rozeznává různé hudební žánry,
- hraje z listu přiměřeně obtížné skladby,
- improvizuje doprovod lidových písní,
- používá jednoho až dvou pedálů při souvislé hře,
- zvládá přednesovou skladbu z paměti,
- je schopen souhry s jiným nástrojem na přiměřené úrovni.

4. ročník

Žák:

- hraje všechny durové i mollové stupnice v rozsahu čtyř oktáv,
- si prohloubil ladící techniku,
- ovládá čtyřzvuky a dominantní septakordy,
- používá základní melodické ozdoby,
- rozvíjí svou hudební představu, chápe frázování,
- rozložené akordy hraje jako arpeggia a glissando,
- cítí správná tempa vzhledem ke slohu a skladbě,
- ovládá synchronní hru rukou s pedály, maximálně čtyři v jedné skladbě,
- zvládá přednesové sklady z paměti,
- má schopnost přiměřeně těžšího doprovodu jiného nástroje.

5. ročník

Žák:

- zvládá stupnice v protipohybu,
- hraje stupnice a akordy v rychlých tempech,
- při synchronizaci rukou a nohou užívá všech sedm pedálů,
- v přednesových skladbách uplatňuje ve větší míře techniku,
- stylově přednese skladby z různých období,
- má vytríbenost techniky ladění nástroje,
- orientuje se v komorní hře.

6. ročník

Žák:

- precizně a v krátkém čase zvládá ladění nástroje,
- stupnice hraje v protipohybu i kombinovaně,
- zvládá technicky náročnější cvičení,
- je schopen velmi technicky dobře zahrát skladby různých období,
- dokonale ovládá synchronní činnost rukou i nohou,
- je obeznámen s požadavky studia sólových i komorních skladeb,
- v komorní hře má schopnost rovnocenného partnera.

7. ročník

Žák:

- získal schopnost samostatného studia,
- umí samostatně udržovat nástroj, měnit struny, rychle ladit,
- zdokonaluje svou techniku hry,
- je připraven k absolventskému koncertu,
- je připraven pro uplatnění v různých souborech.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- ovládá různé technické prvky a techniky hry na nástroj,
- užívá jemné barevné a dynamické odstíny,
- k interpretaci využívá kvalitu tónu a úhozu,
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí: své posluchačské a interpretační zkušenosti uplatňuje při samostatném studiu.

2. ročník

Žák:

- rozvíjí používání různých technických prvků a samostatné hry na nástroj,
- prohlubuje schopnost rozlišovat potřebu užití různých interpretačních prvků, dynamiku a vysokou kvalitu tónu,
- svých dosavadních znalostí a zkušeností využívá k nácvičce složitých a obtížnějších oproti minulému ročníku.

3. ročník

Žák:

- při nácvičce a následně interpretaci předvede vhodné frázování a příslušnou dynamiku,
- zahraje doprovod k melodii na základě harmonického cítění,
- vybere si vhodnou přednesovou skladbu, kterou dokáže samostatně nacvičit a interpretovat.

4. ročník

Žák:

- samostatně nastuduje skladby a využije při tom všechny doposud získané návyky a dovednosti,
- orientuje se v notovém zápisu skladeb různých žánrů a vystihne jejich obsah,
- umí samostatně řešit ve skladbách výraz a dynamiku,
- vyhledá skladby dle svého vkusu a výběru,
- pohotově čte z listu a samostatně zahraje jednoduché harfové party,
- má správnou představu o tempu, rytmu a charakteru skladby.

Vyučovací předmět Komorní hra/Hra v souboru

1. stupeň

4. ročník

Žák:

- využívá všechny doposud získané znalosti a dovednosti,
- ovládá nástrojovou techniku a zapojuje ji do interpretace v komorní nebo souborové hře,
- hraje sólové nebo doprovodné hlasy,
- je schopen sebekontroly a poslouchat spoluhráče,
- chápe a užívá nejdůležitější hudební pojmy, označení a názvosloví,

- využívá základní rytmické dovednosti a návyky,
- rytmicky a intonačně interpretuje jednoduchý notový zápis v souhře s členy orchestru.

5. ročník

Žák:

- dbá na dodržování daného tempa a souhru hráčů,
- kromě svého partu vnímá i part ostatních hráčů,
- cítí melodii hlavní a doprovodnou, které dovede odlišit,
- pohotově reaguje na změny, nové požadavky.

6. ročník

Žák:

- si je vědom zodpovědnosti za společnou práci,
- pohotově reaguje na dynamiku, agogiku, rytmus (změna zápisu v partu, dirigentská gesta, pokyn učitele).

7. ročník

Žák:

- zvládá vést celý soubor,
- dovede hrát ve větších seskupeních,
- zahraje party náročnějších skladeb různých stylů a žánrů.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- vnímá interpretovanou skladbu jako celek po stránce melodické, harmonické a i výrazové,
- uplatňuje všechny získané dovednosti z individuální, komorní nebo souborové hry z předešlých ročníků,
- dovede vybrat repertoár vhodný k souborovým možnostem.

2. ročník

Žák:

- hraje složitější party,
- orientuje se v grafickém záznamu hudebního díla v oblasti komorní nebo souborové hry,
- aktivně poslouchá hudbu,
- hraje v komorním/souborovém seskupení skladby různých žánrů.

3. ročník

Žák:

- umí reagovat na gesta spoluhráčů,
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížný part.

4. ročník

Žák:

- při hře využívá znalosti výrazu hrané skladby,
- propojuje teoretické vědomosti s praktickými dovednostmi,
- zařadí na svůj absolventský koncert některou skladbu z komorní nebo souborové hry

Vyučovací předmět Hudební teorie a praxe (5.2)

Vyučovací předmět Hudební literatura (5.24)

Vyučovací předmět Orchester ZUŠ Orchidea (5.3)

Vyučovací předmět Pěvecký sbor Orchidea (5.20)

5.7. Studijní zaměření Hra na kytaru

Kytara je jedním z nejoblíbenějších nástrojů, ve velké míře díky kombinací melodického a zároveň akordického nástroje. Hlavním cílem výuky je žákův osobnostní rozvoj propojený s hudebním vzděláním tak, aby byl především schopný samostatné hry na nástroj, nebo také připraven na další profesionální studium. V naší škole vyučujeme hru na klasickou kytaru formou individuální výuky a následně také hru v souborech.

Učební plán

	Přípravné oddělení		1. stupeň							2. stupeň			
	P PHV	PHV	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na kytaru	0,5 - 1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
PHV	1 - 1,5	1 - 1,5											
HTa P			1	1	1	1	1						
*Komorní hra/Hra v souboru					1	1	1	1	1	1	1	1	1
*Orchester ZUŠ Orchidea					1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
*Pěvecký sbor Orchidea					1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Hudební literatura								(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)
součet	2-2,5	2-2,5	2	2	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5

Hra na kytaru může být rozšířena dle schopností žáka v PHV již na celou hodinu. Hlasová výchova je součástí PHV. Hudební literatura je předmět nepovinný.

Předmět značený „*“ je povinně volitelný předmět.

Žák od 3. ročníku navštěvuje alespoň jeden z povinně volitelných předmětů: Komorní hra, Hra v souboru, Orchestr ZUŠ Orchidea nebo Pěvecký sbor Orchidea. Pěvecký sbor si mohou zvolit i žáci mimo pěvecké oddělení, podmínkou je ale intonační čistota zpěvu.

Pěvecký sbor si mohou zvolit i žáci mimo pěvecké oddělení, podmínkou je ale intonační čistota zpěvu.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na kytaru

Přípravná hudební výchova

Žák:

- popíše části nástroje, vyjmenuje struny,
- dodržuje správné posazení při hře,
- má správné postavení pravé i levé paže,
- zvládá hru pravou rukou apoyando (s dopadem) a tirando (bez dopadu), prsty má na všech strunách,
- levou rukou hraje na strunách e, h, g,
- zvládá jednoduchá rytmická cvičení,
- zvládá jednoduchý jednohlas.

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- má správné držení nástroje i postavení rukou,
- zvládá střídavý úhoz apoyando i tirando na strunách e, h, g,
- umí jednoduchý dvojhlas,
- zvládá úvod do stupnic a akordů (C dur, G dur, a moll, e moll),
- orientuje se v první poloze,
- rozlišuje a používá dynamické rozdíly p, f,
- nenáročnou skladbičku zahraje z listu,
- zahraje jednoduchou píseň z paměti.

2. ročník

Žák:

- zvládá úhoz apoyando a tirando, i jejich kombinace s použitím nehtů,
- začíná používat druhou polohu,
- zvládá jednohlasé stupnice přes jednu oktávu s použitím prázdných strun a trojhlasé TDT,
- umí zahrát skladby se složitějším dvojhlasem,
- používá dynamické odstínění p, mf, f,
- ovládá crescendo a decrescendo,
- zná základní akordické značky,
- zahraje z paměti jednoduchou přednesovou skladbičku.

3. ročník

Žák:

- velmi dobře se orientuje v první i druhé poloze,
- je schopen naladit nástroj,
- zvládá stupnice přes dvě oktávy s použitím prázdných strun,
- zahraje čtyřhlasé kadence bez barré,
- zvládá hru vícehlasých skladeb,
- umí vibrato,
- má usazenou kvalitu i délku tónu (vázaná hra bez tónových nečistot),
- umí jednoduše doprovodit píseň dle značek (C, D, E, A, G, e, a),
- zvládá výstupy předmětu Souborová hra/Komorní hra.

4. ročník

Žák:

- zvládá přechod do vyšších poloh (páté, popřípadě i vyšších),
- zvládá stupnice přes dvě oktávy bez použití prázdných strun,
- umí čtyřhlasé kadence s použitím malého barré,
- mimo legata vzestupného a sestupného použije ve skladbách legato odtahné,
- zná hru rejstříků a přirozených flagioletů,
- umí použít způsob sul tasto i sul ponticello,
- používá vibrato,
- píseň doprovodí dle akordických značek (nově C7, D7, E7, G7, A7, H7),
- vybrané přednesové skladby hraje z paměti,
- zvládá výstupy předmětu Souborová hra/Komorní hra.

5. ročník

Žák:

- orientuje se ve vyšších polohách (páté až deváté) a zvládá jejich výměny,
- hraje stupnice přes dvě až tři oktávy bez použití prázdných strun,
- hraje čtyřhlasé kadence s použitím malého i velkého barré,
- ve skladbách používá staccato, glissando, flagioletty,
- rozeznává interpretaci různých stylů,
- doprovodí píseň podle značek s barré hmatem v Dur i moll,
- přednesové skladby hraje z paměti,
- umí naladit kytaru,
- zvládá výstupy předmětu Souborová hra/Komorní hra.

6. ročník

Žák:

- zvládá orientaci ve vyšších polohách,
- hraje stupnice Dur i moll před dvě až tři oktávy bez použití prázdných strun,
- čtyřhlasé kadence hraje v rytmických obměnách,
- ve skladbách uplatňuje arpeggio, pizzicato a melodické ozdoby,
- interpretačně odlišuje stylová období,
- ve skladbách uplatňuje nejvýhodnější prstokladové varianty,
- zvládá výstupy předmětu Souborová hra/Komorní hra.

7. ročník

Žák:

- velmi dobře zvládá orientaci po celém hmatníku,
- rozlišuje velmi jemné dynamické rozdíly,
- stupnice hraje v rychlejších hodnotách, podobně také čtyřhlasé kadence,
- zvládá techniku rasgueando, tremolo, tambora,
- na svém absolventském koncertu použije všechny stylové a výrazové prostředky, které při studiu získal,
- zvládá výstupy předmětu Souborová hra/Komorní hra.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- má samostatný zodpovědný přístup, dokáže se správně rozhodovat v kvalitním výběru skladeb,
- má rozvinutou kulturu tónu,
- pohotově zvládá hru z listu,
- zvládá intervalové stupnice v oktávách,
- užívá obraty kvintakordů (tři tóny),
- umí doprovodit píseň dle vlastního akordického výběru.

2. ročník

Žák:

- má schopnost vnímat studované skladby v kulturně historických souvislostech,
- má zájem o kulturní dění nejen v oblasti kytarové,
- dbá o kvalitu tónu, a proto všestranně pečuje o nehty,
- zvládá intervalové stupnice v terciích,
- obraty kvintakordu hraje i ve vyšších polohách,
- doprovází píseň na základě svého hudebního cítění.

3. ročník

Žák:

- je schopen sám sestavit vlastní repertoár složený z různých hudebních slohů,
- zvládá intervalové stupnice v sextách,
- umí obraty kvintakordu v oktávové poloze (čtyři tóny),
- umí doprovodit písně různých stylů (lidovou, trampskou, umělou, folk).

4. ročník

Žák:

- zcela samostatně rozliší hudbu kvalitní, a to nejen v oblasti kytarové,
- k vlastnímu repertoáru přistupuje s ohledem na styl a tomu přizpůsobí svou interpretaci,
- zvládá intervalové stupnice v decimách,
- předvede obraty kvintakordu tří i čtyřhlasého ve vyšších polohách,
- je připraven k absolventskému vystoupení a je schopen se v životě uplatnit jako samostatný amatérský hráč,
- svým přístupem ke kvalitní hudbě je schopen pozitivně ovlivnit své okolí.

Vyučovací předmět Komorní hra/Hra v souboru

I. stupeň

3. ročník

Žák:

- při souhře dvou kytar hraje i part střední obtížnosti,
- umí udat tempo, umí i ukončení,
- reaguje na změnu tempa a sám dokáže tuto změnu naznačit.

4. ročník

Žák:

- umí řídit spoluhráče,
- zná part svého spoluhráče,
- dokáže upozornit na chyby a opravit je,
- získal základní návyky a dovednosti v souhře.

5. ročník

Žák:

- je schopný souhry i s více nástroji,
- zvládá jednoduché party svých spoluhráčů,
- v jednoduchých skladbách má přehled o všech partech.

6. ročník

Žák:

- orientuje se v partituře s více nástroji,
- je schopen nastudovat svůj part samostatně,
- získal schopnost slyšet nepřesnosti v provedení a opravit spoluhráče,
- je schopen vnímat hru spoluhráče.

7. ročník

Žák:

- je schopný samostatně nastudovat i obtížnější part,
- umí uplatnit všechny dovednosti, které získal individuálním studiem hry na kytaru,
- dokáže zcela samostatně vést duo kytar mladších žáků s lehkým repertoárem.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- hraje v souhře i s jinými nástroji, vnímá barevnou odlišnost jiných nástrojů,
- orientuje se i ve složitější partituře.

2. ročník

Žák:

- zná základní značky akordů a dovede podle nich vytvořit doprovod (například ke zpěvu),
- je schopen nastudovat se souborem skladbu střední obtížnosti,
- umí ukázat nástup a řídit své spoluhráče.

3. ročník

Žák:

- je schopen upravit jednoduchou píseň pro dvě či tři kytary,
- aktivně vyhledává literaturu pro souhru, umí zjednodušit příliš složitý part.

4. ročník

Žák:

- je všestranně vybaven pro amatérskou komorní či souborovou hru,
- zvládá vedení amatérského souboru v jakémkoliv složení.

Vyučovací předmět Přípravná hudební výchova (5.1)

Vyučovací předmět Hudební teorie a praxe (5.2)

Vyučovací předmět Hudební literatura (5.24)

Vyučovací předmět Orchester ZUŠ Orchidea (5.3)

Vyučovací předmět Pěvecký sbor Orchidea (5.20)

5.8 Studijní zaměření Hra na flétnu

Přípravným nástrojem pro hru na příčnou flétnu může být zobcová flétna, na které si žák osvojil základy dechové techniky a nasazování tónu jazykem. Nejvhodnější doba začít hrát na příčnou flétnu je mezi 8. - 9. rokem věku nebo i později, dle fyzické a mentální vyspělosti žáka. Základem prvních hodin výuky je tvoření nátisku a zvuků pouze na hlavicí, poté se přidává držení celého nástroje, které musí být naprosto přirozené a uvolněné. Následuje tvoření kvalitního tónu za podpory brániční opory dechu. Žák se učí také pracovat s barvou tónu tohoto nástroje, který nabízí pestrou škálu jakosti tónu. Příčná flétna přináší žákovi zlepšení dechové techniky a posiluje také sluchové dovednosti. Hra na příčnou flétnu se později může výborně uplatnit při veřejných vystoupeních, a to jak v sólové hře, tak jako součást menšího či většího hudebního tělesa (komorní hra, hra v souboru, orchestr).

Učební plán

	Přípravné oddělení		1. stupeň							2. stupeň			
	P PHV	PHV	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na flétnu			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
PHV													
HTa P			1	1	1	1	1						
*Komorní hra/Hra v souboru					1	1	1	1	1	1	1	1	1
*Orchestr ZUŠ Orchidea					1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
*Pěvecký sbor Orchidea					1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Hudební literatura								(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)
součet			2	2	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5

Ke studiu je žák přijímán na základě svých dobrých fyziologických možností. Před studium je vhodná hra na zobcovou flétnu, popřípadě jiný hudební nástroj.

Hra na flétnu může být rozšířena dle schopností žáka v PHV již na celou hodinu. Hudební literatura je předmět nepovinný.

Předmět značený „*“ je povinně volitelný předmět.

Žák od 3. ročníku navštěvuje alespoň jeden z povinně volitelných předmětů: Komorní hra/Hra v souboru, Orchestr ZUŠ Orchidea nebo Pěvecký sbor Orchidea. Pěvecký sbor si mohou zvolit i žáci mimo pěvecké oddělení, podmínkou je ale intonační čistota zpěvu.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na flétnu

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- ovládá správný postoj při hře i držení nástroje,
- umí vytvořit tón,
- zvládá základy dechové techniky,
- čte noty,
- zvládá hru v rozsahu d1 až e2,
- hraje technická cvičení, drobné skladbičky a písně v daném rozsahu.

2. ročník

Žák:

- dle fyzických předpokladů přechází na rovnou hlavici,
- správně nasazuje a tvoří tón,
- zvládá náročnější technická cvičení,
- hraje stupnice do dvou křížků a bé v rozsahu jedné oktávy,
- umí postavit T⁵ a jeho malý obrat,
- rytmická cvičení hraje s metronomem,
- lehčí přednesové skladby hraje s doprovodem klavíru,
- zvládá hru z listu přiměřené obtížnosti.

3. ročník

Žák:

- přechází na rovnou hlavici,
- stupnice hraje do tří křížků a bé v rozsahu dvou oktáv,
- staví T⁵ s velkým obratem,
- zná D⁷ a DS^7 ,
- chápe techniku dechem ovládaného legata,
- umí jednoduché staccato,
- přečte z listu a zahraje etudu střední obtížnosti,
- zvládá náročnější přednesové skladby.

4. ročník

Žák:

- ovládá hmaty celého rozsahu příčné flétny,
- zahraje chromatickou řadu,
- správně intonuje, naladí nástroj,
- zvládá náročnější technická cvičení,
- správně používá bránici,
- ovládá základy vibrata,
- zná základy dvojitého staccato,
- umí samostatně určit správné frázování.

5. ročník

Žák:

- hraje stupnice do čtyř křížků a bé,

- hraje T⁵, D⁷ a D⁹ i s velkými obraty,
- chromatickou řadu zahraje plynule ve vyšší rychlosti,
- zná základní melodické ozdoby a trylky,
- zdokonaluje vibrato,
- má zodpovědný přístup k domácí přípravě.

6. ročník

Žák:

- ovládá stupnice do šesti křížků a bé, i s příslušnými akordy,
- zdokonalil dechovou techniku, práci s bránicí,
- je schopen samostatné práce na zdokonalování techniky,
- zahraje etudy s vyšší obtížností,
- rozšiřuje používání vibrata při interpretaci různých skladeb,
- je fyzicky i psychicky odolný při zátěži veřejného výkonu.

7. ročník

Žák:

- ovládá stupnice do sedmi křížků a bé, i s příslušnými akordy,
- zná a zahraje všechny základní akordy,
- stupnice i chromatiku využívá k procvičování dvojitého staccato,
- nástroj zvládá po technické, dechové i tónové stránce,
- umí udržet dané tempo, je rytmicky přesvědčivý,
- vnímá rozdílnost interpretace různých stylových období,
- rozlišuje různé techniky hry,
- zvládá trému a je připraven předvést zodpovědně nastudovaný absolventský výkon.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- již velmi dobře ovládá hru na příčnou flétnu,
- cvičením stupnicových řad, kaskád, zdokonaluje technickou vybavenost,
- je schopen zahrát skladbu určitého období ve správném stylu,
- je seznámen s hudbou moderní, současnou,
- dovede odstínit vibrato podle charakteru hudby,
- rozlišuje různé techniky nasazení tónu, staccato, legato, détaché,
- správně používá různé druhy ozdob.

2. ročník

Žák:

- ovládá kaskády tercií a oktáv,
- zvládá etudy pro pokročilé,
- odstíňuje hru podle slohových období,
- samostatně pracuje s laděním,
- samostatně studuje hudební materiál,
- umí techniku využít pro výraz,
- zná základní světový repertoár příčné flétny.

3. ročník

Žák:

- stále zdokonaluje techniku své hry,
- ovládá kaskády kvint,
- dokáže v konkrétních případech uplatňovat získané vědomosti a dovednosti,
- umí samostatně řídit práci při korepetici své hry,
- je schopen si samostatně vybírat skladby pro vystoupení,
- připravuje si repertoár pro svůj absolventský koncert v příštím roce.

4. ročník

Žák:

- hraje poměrně náročná technická cvičení a etudy,
- má svou vlastní představu skladby, kterou dovede na nástroji vyjádřit,
- konfrontuje svou hru a své dovednosti poslechem hry spolužáků, návštěvou koncertů a poslechem nahrávek,
- je připraven pro samostatné nastudování nového repertoáru,
- v komorní hře je přínosem pro spolužáky,
- své studium završí absolventským koncertem.

Vyučovací předmět Komorní hra/Hra v souboru

I. stupeň

3. ročník

Žák:

- má základy souhry dvou i více nástrojů,
- důsledně dodržuje zásadní kritéria (intonace, rytmus),
- zvládá lehčí dua, tria,
- umí vést ostatní členy v případě, že hraje první hlas.

4. ročník

Žák:

- lépe kontroluje souhru,
- správně určí tempo, udrží je,
- dodržuje rytmus,
- čistěji ovládá nástrojovou intonaci,
- dovede spolupracovat v rámci souboru.

5. ročník

Žák:

- svému partu věnuje v domácí přípravě maximální pozornost,
- artikulaci přizpůsobuje dané skladbě,
- rytmicky samostatně zpracovává úskalí skladby tak, aby nebyla porušena souhra,
- jako hráč prvního hlasu dokáže dát nástup, určit tempo i ukončit.

6. ročník

Žák:

- je schopen rozeznat hlas hlavní od vedlejších,
- ovládá širokou dynamickou škálu,
- umí se dynamicky přizpůsobit,

- dokáže správně určit předepsané tempo,
- pružně reaguje na změny tempa.

7. ročník

Žák:

- zvládá samostatně se naladit, případně pomoci s laděním druhým,
- intonačně i rytmicky je pro kolektiv přínosem,
- zvládá skladby různých stylových období,
- vnímá důležitost každého jednotlivého hlasu,
- dokáže v případě potřeby jednotlivé hlasy usměrnit.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- je schopen hrát náročnější skladby,
- zdokonaluje svůj přínos v souboru pravidelným procvičováním svých interpretačních schopností,
- ovládá moderní prvky komorní hry (fruláto, údery klapek, zpívání do flétny),
- aktivně se účastní vícečlenných a nástrojově různorodých komorních souborů.

2. ročník

Žák:

- konfrontuje své znalosti a dovednosti návštěvami koncertů a poslechem adekvátní hudby,
- precizněji se dokáže ztotožnit zvukově i artikulačně s nástroji jiných skupin (strunných, klávesových, bicích),
- v představě si uchovává znění partů ostatních nástrojů.

3. ročník

Žák:

- samostatně vypracuje artikulaci hlasu,
- je seznámen se čtením partitury komorní skladby,
- dokáže vkusně využít melodické ozdoby a jejich různé varianty,
- rozlišuje rozdílnou interpretaci sólového a komorního díla.

4. ročník

Žák:

- odstíní svou hru podle slohového období dané skladby,
- orientuje se v partituře komorní hry,
- umí si aktivně přiblížit party ostatních nástrojů,
- je schopen samostatně secvičit komorní skladbu,
- na absolventský koncert může zařadit skladbu z komorní nebo souborové hry různého obsazení.

Vyučovací předmět Hudební teorie a praxe (5.2)

Vyučovací předmět Hudební literatura (5.24)

Vyučovací předmět Orchestr ZUŠ Orchidea (5.3)

Vyučovací předmět Pěvecký sbor Orchidea (5.20)

5.9 Studijní zaměření Hra na hoboj

Hoboj je dvouplátkový dechový dřevěný nástroj. Své uplatnění má především v klasické hudbě sólové, orchestrální nebo v různých dechových souborech. Pokud je zapotřebí se v orchestru naladit, hoboj je nám dobrým pomocníkem. Hra na nástroj patří k těm obtížnějším a je zapotřebí opravdu dobře pracovat s dechem.

Učební plán

	Přípravné oddělení		1. stupeň							2. stupeň			
	P PHV	PHV	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na hoboj			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
PHV													
HTa P			1	1	1	1	1						
*Komorní hra/Hra v souboru					1	1	1	1	1	1	1	1	1
*Orchestr ZUŠ Orchidea					1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
*Pěvecký sbor Orchidea					1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Hudební literatura								(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)
součet			2	2	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5

Ke studiu je žák přijímán kolem desátého roku a na základě svých dobrých fyzických možností. Před studium je vhodná hra na zobcovou flétnu, popřípadě na jiný hudební nástroj.

Hudební literatura je předmět nepovinný.

Předmět značený „*“ je povinně volitelný předmět.

Žák od 3. ročníku navštěvuje alespoň jeden z povinně volitelných předmětů: Komorní hra/Hra v souboru, Orchestr ZUŠ Orchidea nebo Pěvecký sbor Orchidea. Pěvecký sbor si mohou zvolit i žáci mimo pěvecké oddělení, podmínkou je ale intonační čistota zpěvu.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na hoboj

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- ovládá složení a rozložení nástroje, jeho držení a správný postoj při hře,
- umí vytvořit nátisk a tón,
- správně se nadechuje a nasazuje tón,
- hraje legato a non legato v rozsahu c1- a2.

2. ročník

Žák:

- hraje noty celé, půlové a čtvrt'ové,
- hraje stupnice do dvou křížků a bé v pomalém tempu,
- umí vytvořit a hraje T5 s obraty,
- při hře dlouhých vydržovaných tónů upevňuje nátisk.

3. ročník

Žák:

- hraje stupnice do tří křížků a bé + T5 a D7 s obraty (v půlových hodnotách),
- hraje noty osminové a rytmy jako triola a synkopa,
- používá základní dynamiku p, f,
- zvládá staccato v pomalejším tempu.

4. ročník

Žák:

- hraje stupnice do čtyř křížků a bé + T5 a D7 s obraty (non legato, legato, noty čtvrt'ové),
- hraje v rozsahu h- d3 chromaticky,
- zdokonaluje se ve tvoření tónu a jeho nasazení,
- zvládá lépe intonovat (crescendo, decrescendo, Komorní hra/Hra v souboru),
- zná a používá základní melodické ozdoby jako nátryl, trylek, příraz,
- postupně se seznamuje s alternativními hmaty, které také používá.

5. ročník

Žák:

- ovládá stupnice do pěti křížků a bé hraje v rytmických obměnách; kromě T5, D7 také zmenšený 7,
- využívá celého rozsahu nástroje chromaticky,
- seznamuje se s vibratem,
- ovládá práci s dechem a bránicí,
- hraje skladby různých stylových období,
- chápe důležitost pravidelné domácí přípravy.

6. ročník

Žák:

- hraje stupnice do šesti křížků a bé a jejich akordy,
- rozšiřuje repertoár melodických ozdob a ví, kam je umístit,
- zdokonaluje technickou úroveň hry a vibrato,
- prostřednictvím kvalitních nahrávek a účastí na koncertech kultivuje tón a způsob hry,
- je schopen hry v menším komorním orchestru či v souboru.

7. ročník

Žák:

- hraje všechny stupnice a jejich akordy s obraty v různém frázování a rytmech v rychlém tempu,

- hraje noty i pomlky šestnáctinové a složitější rytmy,
- dokáže samostatně nastudovat novou skladbu či etudu,
- zvládne staccato v rychlém tempu,
- první stupeň zakončí absolventským koncertem, složeným ze skladeb různého období.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- zná dobře nástroj a ovládá práci s dechem a nátiskem,
- dokáže umístit nádechy ve skladbě a ví, jak má frázovat,
- ví, že pravidelná domácí příprava je neodmyslitelná součástí hry na nástroj,
- zvládne drobnější opravy nástroje a strojeku.

2. ročník

Žák:

- cvičením stupnic v různých rytmických obměnách a frázování zdokonaluje techniku,
- zdokonaluje také různé techniky hry, jako staccato, legato, détaché a nasazení tónu,
- zná a umí samostatně použít melodické ozdoby,
- zná a používá všechny alternativní hmaty.

3. ročník

Žák:

- nemá problémy při hře z listu,
- dokáže samostatně korepetovat,
- připravuje skladby na absolventský výkon,
- zdokonaluje se v komorní hře, ve hře v souboru či orchestru (souhra, ladění).

4. ročník

Žák:

- intenzivně se věnuje přípravě na absolventský koncert, který je složen ze skladeb různých stylů a také typů (s klavírem, sólově, komorní hru, hru v souboru),
- aktivně se účastní koncertů, kde porovnává a inspiruje se,
- studium zakončí absolventským koncertem nebo recitálem.

Vyučovací předmět Komorní hra/Hra v souboru

I. stupeň

2. ročník

Žák:

- orientuje se ve dvou až tříhlase,
- dokáže zahrát první nebo druhý hlas v lidové písni,
- dokáže zahrát kterýkoliv hlas, pokud je určen pro jeho nástroj,
- hraje skladby kratšího rozsahu a jednoduššího rytmu,
- hraje skladby stejného nástrojového obsazení.

3. ročník

Žák:

- orientuje se ve dvou až čtyřhlase,
- zahraje kterýkoliv z hlasů v rozsahu daného nástroje,
- hraje kratší skladby, se změnami v tempu v předznamenání,
- zvládá všechny výstupy druhého ročníku.

4. ročník

Žák:

- hraje ve dvou až čtyřhlasých skladbách i v kombinaci s jinými nástroji,
- umí hrát nejen ze svého partu, ale i z partitury pro více hlasů,
- v případě výpadku se dokáže rychle zorientovat a pokračovat,
- dokáže se sladit s ostatními nástroji.

5. ročník

Žák:

- hraje a orientuje se v souboru s různým nástrojovým obsazením,
- hraje snadnější party i jiných nástrojů ve svém rozsahu,
- dokáže v rámci souhry pracovat s dynamikou.

6. ročník

Žák:

- je schopen hrát ve větších ansámblech, v komorním orchestru,
- dokáže zahrát jakýkoliv hlas v rozsahu a ladění svého nástroje,
- sleduje při hře pokyny a gesta vedoucího hráče,
- přizpůsobuje se ostatním hráčům nejen v souhře, ale i ladění, agogice, reaguje na změny tempa,
- dobře se orientuje v partech i v partituře.

7. ročník

Žák:

- bez problémů hraje skladby různého nástrojového obsazení,
- jako první hráč je schopen vést celý soubor,
- umí spoluhráčům při jejich problémech poradit,
- je schopen hrát skladby různých stylových období,
- je schopen podílet se s učitelem na řešení některých problémů.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- dokáže se aktivně zapojit do nastudování nové skladby,
- sám navrhuje nové skladby k nastudování,
- je schopen si sám obstarat informace o hrané skladbě a jejím autorovi,
- spolupodílí se na nápadech úpravy skladby.

2. ročník

Žák:

- je schopen hry obtížnějších skladeb pro komorní soubory,
- účastní se různých koncertů a soutěží,
- je schopen analýzy nahrávky různých těles a interpretací.

3. ročník

Žák:

- sám navrhuje nové skladby k nastudování a doporučuje způsob interpretace,
- je schopen porovnávat kvalitu různých interpretací stejné skladby a její analýzy v rámci kolektivní diskuze

4. ročník

Žák:

- je schopen naprosto samostatně nastudovat novou skladbu a obhájit svůj názor na její interpretaci,
- je schopen sám vést skupinku hráčů a pomoci jim s nastudováním snadnější skladby.

Vyučovací předmět Hudební teorie a praxe (5.2)

Vyučovací předmět Hudební literatura (5.24)

Vyučovací předmět Orchester ZUŠ Orchidea (5.3)

Vyučovací předmět Pěvecký sbor Orchidea (5.20)

5.10 Studijní zaměření Hra na klarinet

Klarinet je jednoplátkový dechový dřevěný nástroj. Své uplatnění má v různých žánrech, především však v hudbě lidové (cimbálová muzika, dechová hudba) a klasické (symfonický orchestr, komorní soubory, sólová hra). Studium spočívá v postupném osvojení elementárních dovedností, jako je správný postoj a držení nástroje, tvorba tónu a práce s nátiskem, dýchání a dechová opora, postupné rozšiřování tónového rozsahu nástroje až do krajních poloh. Žák stále zvyšuje svou technickou i přednesovou zdatnost hrou vhodných skladeb a přednesů, rovněž rozvíjí své improvizální schopnosti, a to včetně transponování. Hra je vhodná pro starší žáky, kteří jsou již vyspělejší. Tento fakt je dán zejména většími nároky na dechovou kapacitu, práci s nátiskem a jeho vlivem na intonaci, hmotností nástroje a vzdáleností klapků.

Učební plán

	Přípravné oddělení		1. stupeň							2. stupeň			
	P PHV	PHV	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na klarinet			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
PHV													
HTa P			1	1	1	1	1						
*Komorní hra/Hra v souboru					1	1	1	1	1	1	1	1	1
*Orchestr ZUŠ Orchidea					1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
*Pěvecký sbor Orchidea					1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Hudební literatura								(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)
Součet			2	2	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5

Ke studiu je žák přijímán na základě dobrých fyzických předpokladů, nejčastěji kolem desátého roku (pokud je žák vyspělejší, může i dříve). Před studiem je vhodná hra na zobcovou flétnu nebo jiný hudební nástroj. Hudební literatura je předmět nepovinný.

Předmět značený „*“ je povinně volitelný předmět.

Žák od 3. ročníku navštěvuje alespoň jeden z povinně volitelných předmětů: Komorní hra/Hra v souboru, Orchestr ZUŠ Orchidea nebo Pěvecký sbor Orchidea. Pěvecký sbor si mohou zvolit i žáci mimo pěvecké oddělení, podmínkou je ale intonační čistota zpěvu.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na klarinet

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- zná jednotlivé části klarinetu, umí je popsat a nástroj složit,
- má správný postoj při hře, správně drží nástroj,
- zná jednoduchou údržbu a péči o nástroj,
- umí správně dýchat,
- umí nasadit a vytvořit tón,
- orientuje se v notovém zápisu,
- zná a dodržuje rytmické hodnoty.

2. ročník

Žák:

- získal uvolněný postoj při hře,
- hraje jasným, pevným a kultivovaným tónem,
- pomocí technických cvičení zrychluje pohyblivost prstů,
- pohybuje se v šalmajovém rejstříku,
- rozlišuje legato, staccato, tenuto, portamento,
- je schopen zahrát krátké motivky a lidové písně z paměti.

3. ročník

Žák:

- ovládá uvolněné držení těla i nástroje,
- zdokonaluje a rozvíjí tónovou kulturu,
- při hře respektuje dynamická označení,
- má správné nasazení i ukončení tónu,
- zvládá základní typy artikulací,
- z paměti zahraje jednoduchou skladbičku,
- zopakuje jednoduchou melodii podle sluchu.

4. ročník

Žák:

- pěstuje ušlechtilý tón,
- rozvíjí výrazové schopnosti (dynamika, agogika),
- má pokročilejší prstovou techniku,
- zvládá rozsah celého nástroje,
- umí chromatiku,
- transponuje o tón výš,
- zahraje jednoduchou melodii podle sluchu,
- je schopen hrát s dalším nástrojem.

5. ročník

Žák:

- dále se rozvíjí technicky i tónově,
- chromatické postupy hraje ve svižném tempu,
- přechod z jednoho rejstříku do druhého je plynulý,

- začíná používat melodické ozdoby,
- vedle transpozic do C začíná používat klarinet Es,
- z paměti hraje drobné skladby.

6. ročník

Žák:

- má kvalitní, kultivovaný tón,
- technika hra je na vyšší přiměřené úrovni,
- zvládá tempová rozlišení,
- používá výrazové prostředky (dynamika, agogika, p – f),
- zahraje skladby různých stylů,
- je schopen částečně použít klarinet Es,
- je schopen být platným členem v komorní hře nebo v souboru.

7. ročník

Žák:

- je schopen samostatně nastudovat vybranou skladbu,
- má rozvinuté tónové, technické i interpretační schopnosti,
- zvládá hru na Es klarinet,
- zvládá náročnější transpozice do C,
- podílí se na výběru studovaných skladeb,
- je připraven k absolventskému vystoupení.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- kvalitní dechová opora znamená kvalitní, nosný tón,
- má rychlejší techniku v legatu i staccatu,
- dle možností začíná s basklarinetem,
- transponuje do C i A,
- je platným členem komorní hry nebo souboru různého obsazení.

2. ročník

Žák:

- má ušlechtilý tón,
- disponuje dobrou technikou hry,
- vedle Es klarinetu může hrát i méně náročné party basklarinetu,
- transpozice do C a A uplatňuje i ve středně obtížných partech,
- má schopnost hry z paměti i na veřejném vystoupení.

3. ročník

Žák:

- je schopen samostatné práce při nastudování nové skladby,
- nástroj zvládá po technické, dechové i tónové stránce,
- umí udržet dané tempo, je rytmicky přesvědčivý,
- vnímá rozdílnost interpretace různých stylových období,
- rozlišuje různé techniky hry,
- z paměti zvládá i delší hudební celky.

4. ročník

Žák:

- ovládá přesnou intonaci ve všech úrovních,
- má samostatný názor na výběr skladeb,
- má přehled o základní klarinetové literatuře,
- své znalosti a dovednosti porovnává při účasti na koncertech a poslechem různých nahrávek,
- je připraven vystoupit na svém absolventském koncertě.

Vyučovací předmět Komorní hra/Hra v souboru

I. stupeň

2. ročník

Žák:

- orientuje se ve dvou až tříhlase,
- dokáže zahrát první nebo druhý hlas v lidové písni,
- dokáže zahrát kterýkoliv hlas, pokud je určen pro jeho nástroj,
- hraje skladby kratšího rozsahu a jednoduššího rytmu,
- hraje skladby stejného nástrojového obsazení.

3. ročník

Žák:

- orientuje se ve dvou až čtyřhlase,
- zahraje kterýkoliv z hlasů v rozsahu daného nástroje,
- hraje kratší skladby, se změnami v tempu v předznamenání,
- zvládá všechny výstupy druhého ročníku.

4. ročník

Žák:

- hraje ve dvou až čtyřhlasých skladbách i v kombinaci s jinými nástroji,
- umí hrát nejen ze svého partu ale i z partitury pro více hlasů,
- v případě výpadku se dokáže rychle zorientovat a pokračovat,
- dokáže se sladit s ostatními nástroji.

5. ročník

Žák:

- hraje a orientuje se v souboru s různým nástrojovým obsazením,
- hraje snadnější party i jiných nástrojů ve svém rozsahu,
- dokáže v rámci souhry pracovat s dynamikou.

6. ročník

Žák:

- je schopen hrát ve větších ansámblech, v komorním orchestru,
- dokáže zahrát jakýkoliv hlas v rozsahu a ladění svého nástroje,
- sleduje při hře pokyny a gesta vedoucího hráče,

- přizpůsobuje se ostatním hráčům nejen v souhře, ale i ladění, agogice, reaguje na změny tempa,
- dobře se orientuje v partech i v partituře.

7. ročník

Žák:

- bez problémů hraje skladby různého nástrojového obsazení,
- jako první hráč je schopen vést celý soubor,
- umí spoluhráčům při jejich problémech poradit,
- je schopen hrát sklady různých stylových období,
- je schopen podílet se s učitelem na řešení některých problémů.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- dokáže se aktivně zapojit do nastudování nové skladby,
- sám navrhuje nové skladby k nastudování,
- je schopen si sám obstarat informace o hrané skladbě a jejím autorovi,
- spolupodílí se na nápadech úpravy skladby.

2. ročník

Žák:

- často hraje obtížné skladby pro komorní soubory,
- účastní se různých koncertů a soutěží pro komorní soubory,
- ve volném čase poslouchá nahrávky jiných komorních těles a chodí na jejich koncerty.

3. ročník

Žák:

- sám navrhuje nové skladby k nastudování a doporučuje způsob interpretace,
- je schopen porovnávat kvalitu různých interpretací téže komorní skladby, v hodinách komorní hry vede na toto téma debaty s ostatními studenty.

4. ročník

Žák:

- je schopen naprosto samostatně nastudovat novou skladbu a obhájit svůj názor na její interpretaci,
- je schopen sám vést skupinku pomoci jim s nastudováním snadnější skladbičky.

Vyučovací předmět Hudební teorie a praxe (5.2)

Vyučovací předmět Hudební literatura (5.24)

Vyučovací předmět Orchester ZUŠ Orchidea (5.3)

Vyučovací předmět Pěvecký sbor Orchidea (5.20)

5.11 Studijní zaměření Hra na fagot

Fagot se řadí mezi dechové dřevěné nástroje s dvojitým třtinovým plátkem. Na ZUŠ není běžně vyučován, většinou žáci začínají na fagot hrát až na konzervatořích. Pro žáky ZUŠ je praktické fagotino, což je zmenšený fagot ,tedy nástroj velice vhodný pro výuku v raném věku. V poslední době je výuka hry na fagot v ZUŠ stále častější a jeho popularita stoupá. Oproti zobcové flétně, která je většinou prvním nástrojem žáka, je třeba, aby měl žák pro hru na fagot jisté predispozice. Hrou na fagot se žák naučí lepší práci s dechem i intonační přesnosti. K dalšímu rozvoji bezpochyby přispěje i Komorní hra/Hra v souboru, ve které je fagot nedílnou součástí.

Učební plán

	Přípravné oddělení		1. stupeň							2. stupeň			
	P PHV	PHV	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na fagot			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
PHV													
HTa P			1	1	1	1	1						
*Komorní hra/Hra v souboru/Hra v souboru					1	1	1	1	1	1	1	1	1
*Orchestr ZUŠ Orchidea					1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
*Pěvecký sbor Orchidea					1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Hudební literatura								(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)
součet			2	2	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5

Ke studiu je žák přijímán na základě dobrých fyzických předpokladů. Před studiem je vhodná hra na zobcovou flétnu nebo jiný hudební nástroj. Hudební literatura je předmět nepovinný.

Předmět značený „*“ je povinně volitelný předmět.

Žák od 3. ročníku navštěvuje alespoň jeden z povinně volitelných předmětů: Komorní hra/Hra v souboru, Orchestr ZUŠ Orchidea nebo Pěvecký sbor Orchidea. Pěvecký sbor si mohou zvolit i žáci mimo pěvecké oddělení, podmínkou je ale intonační čistota zpěvu.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na fagot

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- dovede popsat jednotlivé části nástroje, nástroj rozloží a složí,
- umí jednoduchou údržbu nástroje,
- ovládá správný postoj a držení nástroje,
- umí spustit a ukončit tón, ovládá artikulaci,
- ovládá správné dýchání,
- hraje stupnice v pomalém tempu,
- umí legato, staccato, portamento,
- zná základní dynamické hodnoty.

2. ročník

Žák:

- stupnice hraje i v artikulacích,
- zná akordy, hraje je také v obratech, v legatu i staccatu,
- používá dynamické prostředky,
- udrží zvolené tempo a umí provést tempové změny,
- rozlišuje způsob hry v různé dynamice,
- drobné skladbičky hraje z paměti.

3. ročník

Žák:

- stupnice a akordy hraje v rychlejším tempu a artikulacích,
- má pevnější nátisk,
- začíná rozlišovat způsob hry sólový a v souboru,
- hru z paměti zvládá u přiměřeně delších skladbiček.

4. ročník

Žák:

- zvládá stupnice a akordy v celém rozsahu nástroje,
- získal plynulejší techniku hry,
- kontroluje intonaci a barevnou vyrovnanost v různých oktávách,
- uplatňuje výrazové prostředky,
- zvládá melodické ozdoby.

5. ročník

Žák:

- stupnice a akordy v celém rozsahu nástroje hraje v co možná nejrychlejším tempu,
- rozlišuje různá slohová období,
- ovládá násobné staccato,
- při hře z listu poznává některé orchestrální party,
- před vystoupením se umí soustředit.

6. ročník

Žák:

- zvládá stupnice a akordy v celém rozsahu nástroje při kvalitě tónu,
- využívá všechny získané výrazové prostředky,
- kratší a jednodušší skladby hraje z paměti,

- kontroluje pravidelný i nepravidelný rytmus,
- zachovává zásady rytmické i melodické agogiky,
- umí samostatně nastudovat vybrané skladby,
- podílí se na výběru skladeb,
- své znalosti a dovednosti porovnává při účasti na koncertech a poslechem různých nahrávek.

7. ročník

Žák:

- samostatně si dovede vybrat i nastudovat novou skladbu,
- zvládá tempová rozlišení,
- kontroluje si správnou artikulaci,
- ovládá správné frázování,
- rozlišuje různá skladebná období,
- umí si připravit své absolventské vystoupení.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- stupnice a akordy hraje v rychlém tempu,
- umí pracovat s dechem,
- zabývá se způsobem nácvičku skladeb různých období,
- užívá různé způsoby vibrata,
- dbá na přesnou intonaci a tónovou vyváženost,
- dbá na stylovou charakteristiku skladeb.

2. ročník

Žák:

- prohlubuje technickou vyspělost,
- cítí rytmus nejen v těžkých, ale i polotěžkých dobách,
- umí měnit tempo, aniž by došlo k tempovému zlomu,
- má schopnost soustředění na svou hru,
- zná teoretické základy výroby strojku.

3. ročník

Žák:

- při hře dbá na kvalitu a vyrovnanost ve všech oktávách,
- ovládá vyšší rychlosti hry,
- při svém studiu se zaměřuje na pravidelnost a hru z paměti,
- umí se vracet ke skladbám již dříve nastudovaným,
- rozpoznává kvalitu dřeva pro strojky,
- umí postavit strojek.

4. ročník

Žák:

- ví, jak pracovat s technikou,
- umí postavit i melodickou etudu,
- výrazové prostředky kloube s přesnou rytmickou představou,
- umí určit fráze dle notového zápisu,

- orientuje se ve stylových obdobích,
- získal manuální zručnost při výrobě strojku.

Vyučovací předmět Komorní hra/Hra v souboru

I. stupeň

3. ročník

Žák:

- orientuje se ve dvou až čtyřhlase,
- zahraje kterýkoliv z hlasů v rozsahu daného nástroje,
- hraje kratší skladby, se změnami v tempu v předznamenání,
- zvládá všechny výstupy druhého ročníku.

4. ročník

Žák:

- hraje ve dvou až čtyřhlasých skladbách i v kombinaci s jinými nástroji,
- umí hrát nejen ze svého partu ale i z partitury pro více hlasů,
- v případě výpadku se dokáže rychle zorientovat a pokračovat,
- dokáže se sladit s ostatními nástroji.

5. ročník

Žák:

- hraje a orientuje se v souboru s různým nástrojovým obsazením,
- hraje snadnější party i jiných nástrojů ve svém rozsahu,
- dokáže v rámci souhry pracovat s dynamikou.

6. ročník

Žák:

- je schopen hrát ve větších ansámblech, v komorním orchestru,
- dokáže zahrát jakýkoliv hlas v rozsahu a ladění svého nástroje,
- sleduje při hře pokyny a gesta vedoucího hráče,
- přizpůsobuje se ostatním hráčům nejen v souhře, ale i ladění, agogice, reaguje na změny tempa,
- dobře se orientuje v partech i v partituře.

7. ročník

Žák:

- bez problémů hraje skladby různého nástrojového obsazení,
- jako první hráč je schopen vést celý soubor,
- umí spoluhráčům při jejich problémech poradit,
- je schopen hrát skladby různých stylových období,
- je schopen podílet se s učitelem na řešení některých problémů.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- dokáže se aktivně zapojit do nastudování nové skladby,
- sám navrhuje nové skladby k nastudování,
- je schopen si sám obstarat informace o hrané skladbě a jejím autorovi,
- spolupodílí se na nápadech úpravy skladby.

2. ročník

Žák:

- často hraje obtížné skladby pro komorní soubory,
- účastní se různých koncertů a soutěží pro komorní soubory,
- ve volném čase poslouchá nahrávky jiných komorních těles a chodí na jejich koncerty.

3. ročník

Žák:

- sám navrhuje nové skladby k nastudování a doporučuje způsob interpretace,
- je schopen porovnávat kvalitu různých interpretací téže komorní skladby, v hodinách komorní hry vede na toto téma debaty s ostatními studenty.

4. ročník

Žák:

- je schopen naprosto samostatně nastudovat novou skladbu a obhájit svůj názor na její interpretaci,
- je schopen sám vést skupinku a pomoci jim s nastudováním snadnější skladby.

Vyučovací předmět Hudební teorie a praxe (5.2)

Vyučovací předmět Hudební literatura (5.24)

Vyučovací předmět Orchestr ZUŠ Orchidea (5.3)

Vyučovací předmět Pěvecký sbor Orchidea (5.20)

5.12 Studijní zaměření Hra na saxofon

Saxofon patří do kategorie dřevěných dechových nástrojů. Má široké využití v hudbě orchestrální, komorní i sólové, avšak nejčastěji je využíván v rockových, jazzových a swingových uskupeních. První saxofon vynalezl belgický nástrojař Adolphe Sax okolo roku 1840 v Paříži. Saxofon je jednoplátkový nástroj (stejně jako klarinet), trubici má ale kónickou, proto se jeho akustické vlastnosti blíží spíše hobojí. Téměř všechny saxofony jsou vyráběny z mosazi. Celá rodina saxofonů má osm členů. U mladších žáků je vhodná příprava studiem hry na zobcovou flétnu, z důvodu získávání dovedností s ohledem na fyzické předpoklady a možnosti.

Učební plán

	Přípravné oddělení		1. stupeň							2. stupeň			
	P PHV	PHV	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na saxofon			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
PHV													
HTa P			1	1	1	1	1						
*Komorní hra/Hra v souboru					1	1	1	1	1	1	1	1	1
*Orchestr ZUŠ Orchidea					1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
*Pěvecký sbor Orchidea					1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Hudební literatura								(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)
součet			2	2	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5

Ke studiu je žák přijímán na základě dobrých fyzických předpokladů, nejčastěji kolem 10. roku (pokud je žák vyspělejší, může i dříve). Před studiem je vhodná hra na zobcovou flétnu nebo jiný hudební nástroj. Hudební literatura je předmět nepovinný.

pomocí „*“ je značený povinně volitelný předmět.

Hudební literatura, Pěvecký sbor Kvítka do 2. ročníku a Základy skladby do 3. ročníku jsou předměty nepovinné.

Žák od 3. ročníku navštěvuje alespoň jeden z povinně volitelných předmětů: Komorní hra/Hra v souboru, Orchestr ZUŠ Orchidea nebo Pěvecký sbor Orchidea nebo od 4. ročníku Základy skladby. Pěvecký sbor si mohou zvolit i žáci mimo pěvecké oddělení, podmínkou je ale intonační čistota zpěvu.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Orchestr ZUŠ Orchidea naleznete v kapitole 5.3.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Pěvecký sbor naleznete v kapitole 5.20.

Učební osnovy předmětu Základy skladby naleznete v kapitole 5.21.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět Hra na saxofon

I. stupeň, 1. ročník

Žák:

- umí popsat nástroj, zná všechny saxofony,
- zvládá správný postoj i držení nástroje,
- umí nasadit i ukončit tón,
- ovládá základní techniku hry,
- hraje stupnice a T⁵ do dvou křížků a bé.

2. ročník

Žák:

- rozšířil rozsah své hry na nástroj (b – d³),
- zvládá chromatiku,
- hraje stupnice a T⁵ do tří křížků a bé,
- rozlišuje různé druhy frázování,
- rozlišuje klasiku od jazzu,
- hraje přednesové skladby s doprovodem,
- orientuje se v souhře s druhým nástrojem.

3. ročník

Žák:

- hraje stupnice a akordy do čtyř křížků a bé,
- zná D⁷, akordy hraje v obratech a s různým frázováním,
- užívá melodické ozdoby,
- rozlišuje tempa i dynamiku,
- transponuje méně náročné melodie C- B, C- Es,
- hraje náročnější skladby s doprovodem,
- má základy pro souborovou hru.

4. ročník

Žák:

- hraje všechny durové i mollové stupnice,
- zvládá kadence T, S, D⁷, T, i rozšířenou T, D, ~~S~~F, S, D⁷, T,
- transponuje mírně obtížné pasáže C- B a C- Es,
- je schopen hrát v různých tempech a stylech,
- rozlišuje frázování rytmické a melodické,
- účastní se souborové hry různého obsazení.

5. ročník

Žák:

- ovládá všechny Durové i mollové stupnice, jejich akordy a obraty,
- rozlišuje jazzové rytmy a frázování,
- schopnost transpozice rozšířil na B- Es a Es- B,
- přednesové skladby hraje s různým harmonickým doprovodem,
- ovládá rozsah celého nástroje (c², fis³),

- je platným členem souboru.

6. ročník

Žák:

- harmonickou kadenci vnímá citem, na tomto základu začíná improvizovat,
- transponuje též B- Es, Es- B,
- zvládá hru různých stylů,
- přednesové skladby zvládá i se složitějším klavírním doprovodem,
- sólovou hru uplatňuje i v souboru.

7. ročník

Žák:

- ovládá hru na všechny druhy saxofonů,
- umí všechny používané transpozice,
- zvládá jednoduchou improvizaci,
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu,
- hraje z listu,
- ovládá celý rozsah nástroje,
- je připraven zvládnout absolventské vystoupení.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- hraje stupnice v terciích i různých variacích,
- hraje DS^7 ,
- ovládá různou výslovnost,
- ovládá stylová frázování,
- transponuje z C do B,
- zvládne jednoduchou improvizaci daných témat.

2. ročník

Žák:

- hraje stupnice v terciích i oktávách,
- používá T^5 , D^7 a DS^7 ,
- improvizuje,
- transponuje z C do B, z C do Es.

3. ročník

Žák:

- hraje stupnice v kvartách,
- ovládá různou výslovnost,
- má stylové frázování,
- zná kadence T, S, D, T a bluessovou T, SF , S , D, T,
- transponuje B – Es, Es – B,
- improvizuje v osmi i šestnáctitaktí.

4. ročník

Žák:

- ovládá hru na všechny druhy saxofonů,
- rozsah zvýšil i nad f³,
- umí improvizaci také v transpozicích.

Vyučovací předmět Komorní hra/Hra v souboru

I. stupeň

3. ročník

Žák:

- orientuje se ve dvou až čtyřhlase,
- zahraje kterýkoliv z hlasů v rozsahu daného nástroje,
- hraje kratší skladby, se změnami v tempu v předznamenání,
- zvládá všechny výstupy druhého ročníku.

4. ročník

Žák:

- hraje ve dvou až čtyřhlasých skladbách i v kombinaci s jinými nástroji,
- umí hrát nejen ze svého partu ale i z partitury pro více hlasů,
- v případě výpadku se dokáže rychle zorientovat a pokračovat,
- dokáže se sladit s ostatními nástroji.

5. ročník

Žák:

- hraje a orientuje se v souboru s různým nástrojovým obsazením,
- hraje snadnější party i jiných nástrojů ve svém rozsahu,
- dokáže v rámci souhry pracovat s dynamikou.

6. ročník

Žák:

- je schopen hrát ve větších ansámblech, v komorním orchestru
- dokáže zahrát jakýkoliv hlas v rozsahu a ladění svého nástroje,
- sleduje při hře pokyny a gesta vedoucího hráče,
- přizpůsobuje se ostatním hráčům nejen v souhře, ale i ladění, agogice, reaguje na změny tempa,
- dobře se orientuje v partech i v partituře.

7. ročník

Žák:

- bez problémů hraje skladby různého nástrojového obsazení,
- jako první hráč je schopen vést celý soubor,
- umí spoluhráčům při jejich problémech poradit,
- je schopen hrát skladby různých stylových období,
- je schopen podílet se s učitelem na řešení některých problémů.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- dokáže se aktivně zapojit do nastudování nové skladby,
- sám navrhuje nové skladby k nastudování,
- je schopen si sám obstarat informace o hrané skladbě a jejím autorovi,
- spolupodílí se na nápadech úpravy skladby.

2. ročník

Žák:

- často hraje obtížné skladby pro komorní soubory,
- účastní se různých koncertů a soutěží pro komorní soubory,
- je schopen hudební analýzy poslechového skladeb různých těles

3. ročník

Žák:

- sám navrhuje nové skladby k nastudování a doporučuje způsob interpretace,
- je schopen porovnávat kvalitu různých interpretací téže komorní skladby, v hodinách komorní hry vede na toto téma debaty s ostatními studenty.

4. ročník

Žák:

- je schopen naprosto samostatně nastudovat novou skladbu a obhájit svůj názor na její interpretaci,
- je schopen sám vést skupinku pomoci jim s nastudováním snadnější skladby.

Vyučovací předmět Hudební teorie a praxe (5.2)

Vyučovací předmět Hudební literatura (5.24)

Vyučovací předmět Orchester ZUŠ Orchidea (5.3)

Vyučovací předmět Pěvecký sbor Orchidea (5.20)

5.13 Studijní zaměření Hra na lesní roh

Lesní roh je žesťový hudební nástroj s kónickou trubicí, pevné místo v orchestrech má již od 18. století. Vyvinul se z loveckých nástrojů používaných pro hraní fanfár a signálů při lovu zvěře. Od přelomu 17. a 18. století se používá v orchestrech. Přibližně od roku 1814 je opatřován ventily, což umožňuje hrát celý chromatický rozsah tónů. Má charakteristický stočený tvar, zvuková trubice má délku přes 4 metry a je zakončena širokým ozvučником. Při hře se drží ozvučником vpravo dolů: pravá ruka jej podpírá zevnitř, proto má lesní roh ventilovou soustavu (se čtyřmi ventily) uzpůsobenou pro levou ruku, na rozdíl od většiny ostatních žesťových nástrojů. Jeho tónový rozsah jsou čtyři oktávy i více, podle zdatnosti hráče. V současnosti nejpoužívanější jsou dvojité lesní rohy, které v sobě integrují roh v F ladění a roh v ladění o kvartu výše, v B (hráč je může měnit pomocí čtvrté klapky ovládané palcem). Tento systém rozšiřuje tónový rozsah nástroje a umožňuje jistější hraní ve vyšších polohách.

Učební plán

	Přípravné oddělení		1. stupeň							2. stupeň			
	P PHV	PHV	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na lesní roh			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
PHV													
HTa P			1	1	1	1	1						
*Komorní hra/Hra v souboru					1	1	1	1	1	1	1	1	1
*Orchestr ZUŠ Orchidea					1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
*Pěvecký sbor Orchidea					1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Hudební literatura								(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)
součet			2	2	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5

Ke studiu je žák přijímán na základě dobrých fyzických předpokladů, nejčastěji kolem devátého roku, pokud je žák vyspělejší, může i dříve. Před studiem je vhodná hra na zobcovou flétnu nebo jiný hudební nástroj. Hudební literatura je předmět nepovinný.

Předmět značený „*“ je povinně volitelný předmět.

Žák od 3. ročníku navštěvuje alespoň jeden z povinně volitelných předmětů: Komorní hra/Hra v souboru, Orchestr ZUŠ Orchidea nebo Pěvecký sbor Orchidea. Pěvecký sbor si mohou zvolit i žáci mimo pěvecké oddělení, podmínkou je ale intonační čistota zpěvu.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na lesní roh

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- je seznámen s nástrojem, zvládá základní péči o nástroj,
- dbá na uvolněný postoj správné držení nástroje,
- dbá na správnou polohu nátrubku na rtech,
- zvládá základní návyky dechové techniky,
- zvládá hru na nátrubek (jednoduché lidové písně),
- hraje v rozsahu c1-g1, orientuje se v notovém zápise.

2. ročník

Žák:

- využívá základní návyky při hře, postoj, držení nástroje,
- zdokonalil kvalitu nasazení tónu a prstovou techniku,
- rozšířil tónový rozsah po c2,
- umí rozlišovat základní dynamiku f, p,
- zvládá hru drobných skladbiček z paměti,
- je schopen hry přednesové skladby s doprovodem klavíru.

3. ročník

Žák:

- zvládá správný postoj, držení nástroje při hře,
- zdokonalil kvalitu tónu a jistotu při hře,
- rozšířil tónový rozsah po e2,
- hraje stupnici C dur, D dur + T5,
- orientuje se v durové stupnici, zvládá hru skladeb z paměti,
- je schopen hry v komorním souboru,
- je schopen vystoupit na veřejnosti.

4. ročník

Žák:

- prohloubil své znalosti, zdokonalil dovednosti z předchozích ročníků,
- zvládá hrát kvalitním tónem, zlepšil nátiskovou techniku a jistotu,
- rozšíří tónový rozsah po g2,

- hraje stupnice C dur, D dur, B dur, F dur,
- orientuje se v notovém zápisu při hře z listu,
- uplatňuje své dovednosti v souborové hře,
- hraje skladby různých stylových období,
- získané dovednosti je schopen uplatnit při veřejném vystupování.

5. ročník

Žák:

- zdokonalil kvalitu a barvu tónu v celém rejstříku svého rozsahu,
- používá správným a usazeným způsobem nátiskovou pohotovost,
- má zvládnuté bráničně žeberní dýchání,
- rozšířil hru o mollové stupnice, akord T5, D7,
- hraje skladby různých stylových období,
- dle svých možností je zapojen do komorní, souborové hry nebo orchestru.

6. ročník

Žák:

- zdokonalil kvalitu tónu, nátiskovou jistotu a prstovou techniku,
- používá základní hudební výrazové prostředky,
- orientuje se v náročnějším notovém zápisu,
- realizuje své interpretační schopnosti ve skladbách různých období.

7. ročník

Žák:

- ovládá postoj, držení nástroje, dechovou techniku,
- disponuje vyrovnanou prstovou technikou,
- zvládá několik způsobů artikulace a využívá ji ve zvolené literatuře,
- využívá již získané znalosti a dovednosti,
- správně pracuje s dynamikou, agogikou a frázováním,
- realizuje se v orchestrální, souborové nebo komorní hře,
- je schopen hry durových a mollových stupnic do 4 křížků, 4 béček,
- je schopen hry akordů T5, D7, zm7,
- ovládá základy transpozice,
- vhodným repertoárem je připraven k absolventskému výkonu.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- zná způsoby cvičení ke zvládnutí technických problémů,
- respektuje hudební styl skladby,
- samostatněji se podílí na plnění dynamiky a agogiky ve skladbě,
- cítí správné frázování,
- hraje bez obtíží z paměti,
- zvládá údržbu a lehké opravy nástroje.

2. ročník

Žák:

- upevňuje správné dýchání, držení nástroje, postoj,
- ovládá bráničně žeberní dýchání,
- disponuje kultivovaným tónem,
- je schopen improvizace jednoduchých melodií,
- má intonační jistotu.

3. ročník

Žák:

- samostatně se podílí na vhodných výrazových prostředcích,
- dbá na kultivovanost zvuku,
- hraje rytmicky a pestrou dynamickou škálou,
- je schopen hrát „z listu“,
- hraje retní trylky,
- používá staccato dvojité i trojitě.

4. ročník

Žák:

- je samostatný při studiu skladeb (řešení technických problémů),
- vede hudební fráze,
- hraje skladby větších forem,
- zajímá se o svůj nástroj, o jeho historii a uplatnění v různých žánrech,
- hraje stupnice do 7 křížků, 7 béček,
- využívá akordy T5, D7, zm7 s jistotou,
- hraje sólově, s doprovodem nebo v souboru

- je připraven na absolventský koncert s repertoárem různého charakteru, žánrů v sólové i komorní hře.

Vyučovací předmět Komorní hra/Hra v souboru

I. stupeň

3. ročník

Žák:

- orientuje se ve dvou až čtyřhlase,
- hraje kterýkoliv z hlasů v rozsahu daného nástroje,
- hraje kratší skladby, se změnami v tempu v předznamenání.

4. ročník

Žák:

- hraje ve dvou až čtyřhlasých skladbách i v kombinaci s jinými nástroji,
- umí hrát nejen ze svého partu ale i z partitury pro více hlasů,
- v případě výpadku se dokáže rychle zorientovat a pokračovat,
- dokáže se sladit s ostatními nástroji.

5. ročník

Žák:

- hraje a orientuje se v souboru s různým nástrojovým obsazením,
- hraje snadnější party i jiných nástrojů ve svém rozsahu,
- dokáže v rámci souhry pracovat s dynamikou.

6. ročník

Žák:

- je schopen hrát ve větších ansámblech, v komorním orchestru,
- dokáže zahrát jakýkoliv hlas v rozsahu a ladění svého nástroje,
- sleduje při hře pokyny a gesta vedoucího hráče,
- přizpůsobuje se ostatním hráčům nejen v souhře, ale i ladění, agogice, reaguje na změny tempa,
- dobře se orientuje v partech i v partituře.

7. ročník

Žák:

- bez problémů hraje skladby různého nástrojového obsazení,
- jako první hráč je schopen vést celý soubor,
- umí spoluhráčům při jejich problémech poradit,
- je schopen hrát sklady různých stylových období,
- je schopen podílet se s učitelem na řešení některých problémů.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- dokáže se aktivně zapojit do nastudování nové skladby,
- sám navrhuje nové skladby k nastudování,
- je schopen si sám obstarat informace o hrané skladbě a jejím autorovi,
- spolupodílí se na nápadech úpravy skladby.

2. ročník

Žák:

- hraje obtížné skladby pro soubory různého obsazení
- fixuje techniku předchozích ročníků
- učí se interpretaci různých stylových období
- účastní se různých koncertů a soutěží pro komorní soubory,

3. ročník

Žák:

- sám navrhuje nové skladby k nastudování a doporučuje způsob interpretace,
- je schopen analýzy nahrávek různých souborů,
- vede hudební analýzu se svými spolužáky a je schopen uvědomělé argumentace nad interpretací různých těles

4. ročník

Žák:

- je schopen naprosto samostatně nastudovat novou skladbu a obhájit svůj názor na její interpretaci,
- je schopen sám vést skupinu ročníků a nastudovat s nimi snadnější skladby.

Vyučovací předmět Hudební teorie a praxe (5.2)

Vyučovací předmět Hudební literatura (5.24)

Vyučovací předmět Orchester ZUŠ Orchidea (5.3)

Vyučovací předmět Pěvecký sbor Orchidea (5.20)

5.14 Studijní zaměření Hra na trubku

Základ trubky tvoří mosazné trubice ohnuté do tvaru připomínajícího spirálu. Její první část (směrem od nátrubku) je válcového tvaru (64 cm), druhá část je kónická (67,5 cm), trubice celkově neměří více než 132 cm. Zvuk vzniká foukáním vzduchu do nátrubku přes sevřené rty, které mají podobnou funkci jako plátek u dřevěných nástrojů – rozechvívají sloupec vzduchu v nástroji, čímž vzniká zvuková vlna šířící se dále do nástroje fungujícího jako rezonátor. Tón nástroje se mění primárně změnou nátisku (změnou napětí rtů a tlaku vzduchu) – takto lze na trubku zahrát řadu alikvotních tónů. Oddělitelnou, ale nezbytnou součástí trubky je nátrubek, jehož tvar má veliký vliv na barvu tónu nástroje (stejně jako u ostatních žesťových nástrojů).

Učební plán

	Přípravné oddělení		1. stupeň							2. stupeň			
	P PHV	PHV	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na trubku			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
PHV													
HTa P			1	1	1	1	1						
*Komorní hra/Hra v souboru					1	1	1	1	1	1	1	1	1
*Orchestr ZUŠ Orchidea					1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
*Pěvecký sbor Orchidea					1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Hudební literatura								(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)
součet			2	2	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5

Ke studiu je žák přijímán na základě dobrých fyzických předpokladů, nejčastěji kolem 9. roku, pokud je žák vyspělejší, může i dříve. Před studiem je vhodná hra na zobcovou flétnu nebo jiný hudební nástroj. Hudební literatura je předmět nepovinný.

Předmět značený „*“ je povinně volitelný předmět.

Žák od 3. ročníku navštěvuje alespoň jeden z povinně volitelných předmětů: Komorní hra/Hra v souboru, Orchestr ZUŠ Orchidea nebo Pěvecký sbor Orchidea. Pěvecký sbor si mohou zvolit i žáci mimo pěvecké oddělení, podmínkou je ale intonační čistota zpěvu.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na trubku

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- je seznámen s nástrojem, zvládá základní péči o nástroj,
- dbá na uvolněný postoj správné držení nástroje,
- dbá na správnou polohu nátrubku na rtech,
- zvládá základní návyky dechové techniky,
- zvládá hru na nátrubek (jednoduché lidové písně),
- hraje v rozsahu c1-g1, orientuje se v notovém zápise.

2. ročník

Žák:

- využívá základní návyky při hře, postoj, držení nástroje,
- zdokonalil kvalitu nasazení tónu a prstovou techniku,
- rozšířil tónový rozsah po c2,
- umí rozlišovat základní dynamiku f, p,
- zvládá hru drobných skladeb z paměti,
- je schopen hry přednesové skladby s doprovodem klavíru.

3. ročník

Žák:

- zvládá správný postoj a držení nástroje při hře,
- zdokonalil kvalitu tónu a jistotu při hře,
- rozšířil tónový rozsah po e2,
- hraje stupnici C dur, D dur + T5,
- orientuje se v durové stupnici, zvládá hru skladeb z paměti,
- je schopen hry v komorním souboru,
- je schopen vystoupit na veřejnosti.

4. ročník

Žák:

- prohloubil své znalosti, zdokonalil dovednosti z předchozích ročníků,
- zvládá hrát kvalitním tónem, zlepšil nátiskovou techniku a jistotu,
- rozšíří tónový rozsah po g2,

- hraje stupnice C dur, D dur, B dur, F dur,
- orientuje se v notovém zápisu při hře z listu,
- uplatňuje své dovednosti v souborové hře,
- hraje skladby různých stylových období,
- získané dovednosti je schopen uplatnit při veřejném vystupování.

5. ročník

Žák:

- zdokonalil kvalitu a barvu tónu v celém rejstříku svého rozsahu,
- používá správným a usazeným způsobem nátiskovou pohotovost,
- má zvládnuté bráničně žeberní dýchání,
- rozšířil hru o mollové stupnice, akord T5, D7,
- hraje skladby různých stylových období,
- dle svých možností je zapojen do komorní, souborové hry nebo orchestru.

6. ročník

Žák:

- zdokonalil kvalitu tónu, nátiskovou jistotu a prstovou techniku,
- používá základní hudební výrazové prostředky,
- orientuje se v náročnějším notovém zápisu,
- realizuje své interpretační schopnosti ve skladbách různých období.

7. ročník

Žák:

- ovládá postoj, držení nástroje, dechovou techniku,
- disponuje vyrovnanou prstovou technikou,
- zvládá několik způsobů artikulace a využívá ji ve zvolené literatuře,
- využívá již získané znalosti a dovednosti,
- správně pracuje s dynamikou, agogikou a frázováním,
- realizuje se v orchestrální, souborové nebo komorní hře,
- je schopen hry durových a mollových stupnic do 4 křížků, 4 béček,
- je schopen hry akordů T5, D7, zm7,
- ovládá základy transpozice,
- vhodným repertoárem dospěje k absolventskému výkonu.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- zná způsoby cvičení ke zvládnutí technických problémů,
- respektuje hudební styl skladby,
- samostatněji se podílí na plnění dynamiky a agogiky ve skladbě,
- cítí správné frázování,
- hraje bez obtíží z paměti,
- zvládá údržbu a lehké opravy nástroje.

2. ročník

Žák:

- upevňuje správné dýchání, držení nástroje, postoj,
- ovládá bráničně žeberní dýchání,
- disponuje kultivovaným tónem,
- je schopen improvizace jednoduchých melodií,
- má intonační jistotu.

3. ročník

Žák:

- samostatně se podílí na vhodných výrazových prostředcích,
- dbá na kultivovanost zvuku,
- hraje rytmicky a pestrou dynamickou škálou,
- je schopen hrát „z listu“,
- hraje retní trylky,
- používá staccato dvojité i trojitě.

4. ročník

Žák:

- je samostatný při studiu skladeb (řešení technických problémů),
- vede hudební fráze,
- hraje skladby větších forem,
- zajímá se o svůj nástroj, o jeho historii a uplatnění v různých žánrech,
- hraje stupnice do 7 křížků, 7 béček,
- využívá akordy T5, D7, zm7 s jistotou,
- hraje sólově, s doprovodem nebo v souboru,
- vhodným repertoárem složeného ze skladeb různého charakteru, žánrů i období je schopen absolventského výkonu.

Vyučovací předmět Komorní hra/Hra v souboru

I. stupeň

2. ročník

Žák:

- orientuje se ve dvou až tříhlase,
- dokáže zahrát první nebo druhý hlas v lidové písni,
- dokáže zahrát kterýkoliv hlas, pokud je určen pro jeho nástroj,
- hraje skladby kratšího rozsahu a jednoduššího rytmu,
- hraje skladby stejného nástrojového obsazení.

3. ročník

Žák:

- orientuje se ve dvou až čtyřhlase,
- zahraje kterýkoliv z hlasů v rozsahu daného nástroje,
- hraje kratší skladby, se změnami v tempu v předznamenání.

4. ročník

Žák:

- hraje ve dvou až čtyřhlasých skladbách i v kombinaci s jinými nástroji,
- umí hrát nejen ze svého partu ale i z partitury pro více hlasů,
- v případě výpadku se dokáže rychle zorientovat a pokračovat,
- dokáže se sladit s ostatními nástroji.

5. ročník

Žák:

- hraje a orientuje se v souboru s různým nástrojovým obsazením,
- hraje snadnější party i jiných nástrojů ve svém rozsahu,
- dokáže v rámci souhry pracovat s dynamikou.

6. ročník

Žák:

- je schopen hrát ve větších ansámblech, v komorním orchestru,
- dokáže zahrát jakýkoliv hlas v rozsahu a ladění svého nástroje,
- sleduje při hře pokyny a gesta vedoucího hráče,
- přizpůsobuje se ostatním hráčům nejen v souhře, ale i ladění, agogice, reaguje na změny tempa,
- dobře se orientuje v partech i v partituře.

7. ročník

Žák:

- bez problémů hraje skladby různého nástrojového obsazení,
- jako první hráč je schopen vést celý soubor,
- umí spoluhráčům při jejich problémech poradit,
- je schopen hrát skladby různých stylových období,
- je schopen podílet se s učitelem na řešení některých problémů.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- dokáže se aktivně zapojit do nastudování nové skladby,
- sám navrhuje nové skladby k nastudování,
- je schopen si sám obstarat informace o hrané skladbě a jejím autorovi,
- spolupodílí se na nápadech úpravy skladby.

2. ročník

Žák:

- často hraje obtížné skladby pro komorní soubory,
- účastní se různých koncertů a soutěží pro komorní soubory,
- poslouchá nahrávky jiných komorních těles a chodí na jejich koncerty
- je schopen interpretační analýzy různých nahrávek

3. ročník

Žák:

- sám navrhuje nové skladby k nastudování a doporučuje způsob interpretace,
- je schopen porovnávat kvalitu různých interpretací téže komorní skladby, v hodinách komorní hry vede na toto téma debaty s ostatními studenty.

4. ročník

Žák:

- je schopen naprosto samostatně nastudovat novou skladbu a obhájit svůj názor na její interpretaci,
- je schopen sám vést skupinu žáků a pomoci jim s nastudováním snadnější skladby.

Vyučovací předmět Hudební teorie a praxe (5.2)

Vyučovací předmět Hudební literatura (5.24)

Vyučovací předmět Orchester ZUŠ Orchidea (5.3)

Vyučovací předmět Pěvecký sbor Orchidea (5.20)

5.15 Studijní zaměření Hra na trombon

Základ trombonu tvoří mosazné trubice. Zvuk vzniká foukáním vzduchu do nátrubku přes sevřené rty, které mají podobnou funkci jako plátek u dřevěných nástrojů – rozechvívají sloupec vzduchu v nástroji, čímž vzniká zvuková vlna šířící se dále do nástroje fungujícího jako rezonátor. Tón nástroje se mění primárně změnou nátlaku (změnou napětí rtů a tlaku vzduchu) – takto lze na trombon zahrát řadu alikvotních tónů. Oddělitelnou, ale nezbytnou součástí trombonu je nátrubek, jehož tvar má veliký vliv na barvu tónu nástroje (stejně jako u ostatních žesťových nástrojů).

Učební plán

	Přípravné oddělení		1. stupeň							2. stupeň			
	P PHV	PHV	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na trombon			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
PHV													
HTa P			1	1	1	1	1						
*Komorní hra					1	1	1	1	1	1	1	1	1
*Orchestr ZUŠ Orchidea					1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
*Pěvecký sbor Orchidea					1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Hudební literatura								(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)
součet			2	2	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5

Ke studiu je žák přijímán na základě dobrých fyzických předpokladů, nejčastěji kolem 9. roku, pokud je žák vyspělejší, může i dříve. Před studiem je vhodná hra na zobcovou flétnu nebo jiný hudební nástroj. Hudební literatura je předmět nepovinný.

Předmět značený „*“ je povinně volitelný předmět.

Žák od 3. ročníku navštěvuje alespoň jeden z povinně volitelných předmětů: Komorní hra, Orchestr ZUŠ Orchidea nebo Pěvecký sbor Orchidea. Pěvecký sbor si mohou zvolit i žáci mimo pěvecké oddělení, podmínkou je ale intonační čistota zpěvu.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na trombon

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- je seznámen s nástrojem, zvládá základní péči o nástroj,
- dbá na uvolněný postoj správné držení nástroje,
- dbá na správnou polohu nátrubku na rtech,
- zvládá základní návyky dechové techniky,
- zvládá hru na nátrubek (jednoduché lidové písně),
- hraje v rozsahu c1-g1, orientuje se v notovém zápise.

2. ročník

Žák:

- využívá základní návyky při hře, postoj, držení nástroje,
- zdokonalil kvalitu nasazení tónu a prstovou techniku,
- rozšířil tónový rozsah po c2,
- umí rozlišovat základní dynamiku f, p,
- zvládá hru drobných skladeb z paměti,
- je schopen hry přednesové skladby s doprovodem klavíru.

3. ročník

Žák:

- zvládá správný postoj a držení nástroje při hře,
- zdokonalil kvalitu tónu a jistotu při hře,
- rozšířil tónový rozsah po e2,
- hraje stupnici C dur, D dur + T5,
- orientuje se v durové stupnici, zvládá hru skladeb z paměti,
- je schopen hry v komorním souboru,
- je schopen vystoupit na veřejnosti.

4. ročník

Žák:

- prohloubil své znalosti, zdokonalil dovednosti z předchozích ročníků,
- zvládá hrát kvalitním tónem, zlepšil nátiskovou techniku a jistotu,
- rozšíří tónový rozsah po g2,

- hraje stupnice C dur, D dur, B dur, F dur,
- orientuje se v notovém zápisu při hře z listu,
- uplatňuje své dovednosti v souborové hře,
- hraje skladby různých stylových období,
- získané dovednosti je schopen uplatnit při veřejném vystupování.

5. ročník

Žák:

- zdokonalil kvalitu a barvu tónu v celém rejstříku svého rozsahu,
- používá správným a usazeným způsobem nátiskovou pohotovost,
- má zvládnuté bráničně žeberní dýchání,
- rozšířil hru o mollové stupnice, akord T5, D7,
- hraje skladby různých stylových období,
- dle svých možností je zapojen do komorní, souborové hry nebo orchestru.

6. ročník

Žák:

- zdokonalil kvalitu tónu, nátiskovou jistotu a prstovou techniku,
- používá základní hudební výrazové prostředky,
- orientuje se v náročnějším notovém zápisu,
- realizuje své interpretační schopnosti ve skladbách různých období.

7. ročník

Žák:

- ovládá postoj, držení nástroje, dechovou techniku,
- disponuje vyrovnanou prstovou technikou,
- zvládá několik způsobů artikulace a využívá ji ve zvolené literatuře,
- využívá již získané znalosti a dovednosti,
- správně pracuje s dynamikou, agogikou a frázováním,
- realizuje se v orchestrální, souborové nebo komorní hře,
- je schopen hry durových a mollových stupnic do 4 křížků, 4 bček,
- je schopen hry akordů T5, D7, zm7,
- ovládá základy transpozice,
- vhodným repertoárem dospěje k absolventskému výkonu.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- zná způsoby cvičení ke zvládnutí technických problémů,
- respektuje hudební styl skladby,
- samostatněji se podílí na plnění dynamiky a agogiky ve skladbě,
- cítí správné frázování,
- hraje bez obtíží z paměti,
- zvládá údržbu a lehké opravy nástroje,
- nadále pracuje a získává zkušenosti v komorní hře.

2. ročník

Žák:

- upevňuje správné dýchání, držení nástroje, postoj,
- ovládá bráničně žeberní dýchání,
- disponuje kultivovaným tónem,
- je schopen improvizace jednoduchých melodií,
- má intonační jistotu.

3. ročník

Žák:

- samostatně se podílí na vhodných výrazových prostředcích,
- dbá na kultivovanost zvuku,
- hraje rytmicky a pestrou dynamickou škálou,
- je schopen hrát „z listu“,
- hraje retní trylky,
- používá staccato dvojité i trojitě.

4. ročník

Žák:

- je samostatný při studiu skladeb (řešení technických problémů),
- vede hudební fráze,
- hraje skladby větších forem,
- zajímá se o svůj nástroj, o jeho historii a uplatnění v různých žánrech,
- hraje stupnice do 7 křížků, 7 bécěk,
- využívá akordy T5, D7, zm7 s jistotou,
- hraje sólově, s doprovodem nebo v souboru,

- vhodným repertoárem složeného ze skladeb různého charakteru, žánrů i období je schopen absolventského výkonu.

Vyučovací předmět Komorní hra

I. stupeň

2. ročník

Žák:

- orientuje se ve dvou až tříhlase,
- dokáže zahrát první nebo druhý hlas v lidové písni,
- dokáže zahrát kterýkoliv hlas, pokud je určen pro jeho nástroj,
- hraje skladby kratšího rozsahu a jednoduššího rytmu,
- hraje skladby stejného nástrojového obsazení.

3. ročník

Žák:

- orientuje se ve dvou až čtyřhlase,
- zahraje kterýkoliv z hlasů v rozsahu daného nástroje,
- hraje kratší skladby, se změnami v tempu v předznamenání,
- zvládá všechny výstupy druhého ročníku.

4. ročník

Žák:

- hraje ve dvou až čtyřhlasých skladbách i v kombinaci s jinými nástroji,
- umí hrát nejen ze svého partu ale i z partitury pro více hlasů,
- v případě výpadku se dokáže rychle zorientovat a pokračovat,
- dokáže se sladit s ostatními nástroji.

5. ročník

Žák:

- hraje a orientuje se v souboru s různým nástrojovým obsazením,
- hraje snadnější party i jiných nástrojů ve svém rozsahu,
- dokáže v rámci souhry pracovat s dynamikou.

6. ročník

Žák:

- je schopen hrát ve větších ansámblech, v komorním orchestru,
- dokáže zahrát jakýkoliv hlas v rozsahu a ladění svého nástroje,
- sleduje při hře pokyny a gesta vedoucího hráče,
- přizpůsobuje se ostatním hráčům nejen v souhře, ale i ladění, agogice, reaguje na změny tempa,
- dobře se orientuje v partech i v partituře.

7. ročník

Žák:

- bez problémů hraje skladby různého nástrojového obsazení,
- jako první hráč je schopen vést celý soubor,
- umí spoluhráčům při jejich problémech poradit,
- je schopen hrát sklady různých stylových období,
- je schopen podílet se s učitelem na řešení některých problémů.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- dokáže se aktivně zapojit do nastudování nové skladby,
- sám navrhuje nové skladby k nastudování,
- je schopen si sám obstarat informace o hrané skladbě a jejím autorovi,
- spolupodílí se na nápadech úpravy skladby.

2. ročník

Žák:

- často hraje obtížné skladby pro komorní soubory,
- účastní se různých koncertů a soutěží pro komorní soubory,
- ve volném čase poslouchá nahrávky jiných komorních těles a chodí na jejich koncerty.

3. ročník

Žák:

- sám navrhuje nové skladby k nastudování a doporučuje způsob interpretace,
- je schopen porovnávat kvalitu různých interpretací téže komorní skladby, v hodinách komorní hry vede na toto téma debaty s ostatními studenty.

4. ročník

Žák:

- je schopen naprosto samostatně nastudovat novou skladbu a obhájit svůj názor na její interpretaci,
- je schopen sám vést skupinku dvou až čtyř žáků nižších ročníků a pomoci jim s nastudováním snadnější skladbičky.

Vyučovací předmět Přípravná hudební výchova (5.1)

Vyučovací předmět Hudební teorie a praxe (5.2)

Vyučovací předmět Hudební literatura (5.24)

Vyučovací předmět Orchestr ZUŠ Orchidea (5.3)

Vyučovací předmět Pěvecký sbor Orchidea (5.20)

5.16 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu

Zobcová flétna (sopránová) je pro svou konstrukci vhodná jako přípravný nástroj pro mladší žáky, ale stejně tak je i plnohodnotným nástrojem umožňujícím případně další studium na odborných školách. Žák se postupně seznamuje s elementárními dovednostmi jako je držení nástroje, dýchání, tvorba tónu, prstová technika a artikulace. V součinnosti s předmětem Hudební teorie a praxe žák získává znalosti o hudebních pojmech a postupně zvyšuje své technické a interpretační dovednosti. Součástí výuky je také rozvíjení žákových improvizčních dovedností a hudební představivosti. Od třetího ročníku se žáci zapojují do komorní nebo souborové hry, ve které se učí být součástí hudebního tělesa různého obsazení. Ve vyšších ročnících se žáci učí hře na další druhy zobcových fléten – altovou, případně i tenorovou a basovou, to však záleží na individuální vyspělosti žáka.

Učební plán

	Přípravné oddělení		1. stupeň							2. stupeň			
	P PHV	PHV	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na zobcovou flétnu	0,5 – 1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
PHV	1-1,5	1-1,5											
HTa P			1	1	1	1	1						
*Komorní hra/Hra v souboru					1	1	1	1	1	1	1	1	1
*Orchestr ZUŠ Orchidea					1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
*Pěvecký sbor Orchidea					1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Hudební literatura								(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)
součet	2-2,5	2-2,5	2	2	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5

Hra na zobcovou flétnu v PHV je nástrojem přípravným, ale žák může pokračovat dále jako v hlavním oboru. Hlasová výchova je součástí PHV. Jestliže žák se hrou na zobcovou flétnu začíná bez PHV, učitel postaví individuální plán práce se žákem tak, aby byly během dvou let výsledky žáka srovnatelné s těmi, kteří PHV absolvovali. Hudební literatura je předmět nepovinný.

Výuka probíhá individuálně nebo ve skupině maximálně čtyř žáků v jedné vyučovací hodině.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na zobcovou flétnu

Předškolní přípravná hudební výchova

Žák:

- při hře stojí klidně, pevně, flétnu drží správně s uvolněnými prsty,
- používá žeberně – brániční dýchání, při nádechu nezvedá ramena,
- umí plynulý výdech a vytvořit rovný tón,
- na jeden nádech zahraje celý takt (nenadechuje se po každém tónu),
- ovládá základní artikulaci TÝ- DÝ,
- přečte a zahraje noty g¹, a¹, h¹ v rytmu celé, půlové a čtvrt'ové noty.

Přípravná hudební výchova

Žák:

- při hře zaujímá správný postoj i držení flétny,
- umí se správně nadechovat,
- nasazuje tón jazykem, umí tón ukončit – artikulace TÝ- DÝ,
- dokáže částečně pracovat se zvukem nástroje,
- na jeden nádech zahraje dvoutaktí (nenadechuje se po každém tónu),
- ovládá rozsah g¹ až d² a umí číst noty, které hraje ,
- zvládá hru jednoduchých motivků a rytmických modelů z paměti s využitím artikulace,
- používá hodnoty celé, půlové a čtvrt'ové,
- chápe takty C a $\frac{3}{4}$.

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- ovládá rozsah c¹ až d² diatonicky, včetně tónu fis,
- užívá notu osminovou až celou, půlovou s tečkou a jejich pomlky,
- zahraje stupnici C dur,
- lépe ovládá práci s dechem a jazykem (artikulace TY- DÝ) a tím zlepšuje tónovou kulturu,
- používá hru legato, staccato, tenuto,
- chápe takt C, $\frac{3}{4}$ a $\frac{2}{4}$,
- zvládne hru ve dvojhlasu,
- k improvizaci používá tvorbu nových zvuků a zvukových příběhů, také moderní techniky hry,
- umí z paměti zahrát jednoduchou lidovou píseň.

2. ročník

Žák:

- rozšířil svůj rozsah na c¹ až e² diatonicky včetně tónu fis¹, b¹ a cis²,
- hraje hodnoty osminové až celé, půlovou (čtvrt'ovou) s tečkou, pomlky čtvrt'ové až celé, takty osminové,
- ovládá stupnice C dur, D dur, d moll aiolskou, F dur a jejich T5,
- stupnice hraje v rytmických i artikulacích obměnách,
- ovládá také takty osminové i půlové,
- zná a ovládá základní dynamiku (p, mf, f, crescendo, decrescendo),
- dokáže správně umístit nádechy ve skladbě,
- zná některá tempová označení a pracuje také s náladou písni nebo skladeb,

- je schopný hrát svůj part ve vícehlase a věnuje větší pozornost intonaci,
- vytváří vlastní artikulační cvičení, nové zvuky.

3. ročník

Žák:

- ovládá rozsah c1 až a2 chromaticky,
- používá noty a pomlky šestnáctinové až celé, čtvrt'ovou, půlovou a osminovou s tečkou,
- hraje stupnice a T5 do dvou křížků a bé, mollové jen aiolské, v rychlejším tempu,
- umí transponovat jednoduchou píseň a zahrát ji z paměti,
- dobrá práce s dechem mu umožňuje hrát vysoké tóny a pracovat s barvou tónu,
- zvládá základní zdobení na principu diminuce, trylky a nátryly a rozvíjí používání moderních technik,
- v komorní hře se dobře orientuje ve vícehlase.

4. ročník

Žák:

- zvládá chromatiku v celém rozsahu nástroje,
- stupnice dur i moll do tří křížků a bé i s T5 zvládá v rychlejším tempu,
- umí správně frázovat a umisťovat nádechy ve skladbách,
- ovládá základy zdobení v renesančním a barokním repertoáru,
- umí se sladit s jiným nástrojem (poslouchá sebe, ostatní i celek),
- je schopen částečně samostatnosti v přípravě probírané látky,
- dokáže rozpoznat a interpretovat skladby různých slohových období,
- přibírá si hru na altovou zobcovou flétnu (současně hraje na flétnu sopránovou).

5. ročník

Žák:

- ovládá chromatiku v rozsahu dvou oktáv sopránové i altové flétny,
- altová flétna se pomalu stává hlavním nástrojem,
- hraje stupnice dur a moll do tří křížků a bé v různých artikulacích a rytmech z paměti,
- zná a hraje v obrazech akordy T5, D7,
- plně využívá dynamické možnosti nástroje,
- bezpečně se orientuje v komorní hře, vnímá své spoluhráče,
- při hře umí střídát různé flétny, především soprán, alt (pokud to velikost ruky dovolí, pak i tenor a bas).

6. ročník

Žák:

- zvládá všechny stupnice do čtyř křížků a bé v rychlejším tempu a z paměti,
- všechny probírané akordy hraje v oktávových obrazech v rychlém tempu,
- má jistý ozev vysokých tónů,
- je schopen hrát dlouhé fráze, má zdokonalenou dechovou techniku,
- podílí se sám na nastudování nové skladby,
- umí správně umístit fráze a melodické ozdoby,
- svou hru konfrontuje při poslechu spolužáků nebo dospělých na koncertech.

7. ročník

Žák:

- zvládá všechny stupnice do pěti křížků a bé v rychlejším tempu a z paměti, včetně příslušných akordů,
- zvládá celý rozsah u nástrojů sopránových a altových,
- ovládá ladění nástroje nejen při sólové hře, ale i při hře v souboru,
- správně interpretuje skladby různých stylových období,
- je schopen sám si vybrat skladbu a samostatně ji nastudovat,
- je připraven ke kvalitnímu výkonu na svém absolventském vystoupení.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- hraje stupnice do šesti křížků a bé v rychlém tempu v různých artikulacích a rytmech,
- podobně hraje všechny akordy (T5, D7, DS7, S+7),
- bez problémů může střídat všechny pro něj dostupné flétny,
- má jasný, kultivovaný tón,
- rozlišuje způsob hry různých slohových období.

2. ročník

Žák:

- hraje technicky obtížné etudy,
- při hře stupnic a akordů využívá náročnější artikulace a rytmy,
- dokáže sám řídit své korepetiční hodiny,
- při moderních skladbách užívá fruláto, glissando, sputato a jiné moderní techniky hry,
- pokud hraje v souboru vedoucí hlas, umí dát správný nástup i ukončení,
- při hře vedlejšího hlasu plně respektuje prvního hráče.

3. ročník

Žák:

- hraje technicky obtížné etudy, stupnice využívá především jako doplněk k řešení technických problémů,
- vyhledává pro sebe vhodné skladby,
- hledá své vlastní způsoby interpretace, navštěvuje koncerty, poslouchá nahrávky,
- umí si vzít poučení z výkonů svých spolužáků,
- v komorní hře respektuje party spoluhráčů, umí se přizpůsobit,
- připravuje a staví si svůj absolventský program.

4. ročník

Žák:

- ovládá intonaci nástroje v sólové i komorní hře,
- využívá všechny možnosti nástroje, včetně moderních technik,
- umí vyjádřit svoje hudební představy a má vlastní názor na interpretaci,
- má přehled o literatuře pro zobcovou flétnu,
- studium zakončí absolventským koncertem, na kterém využije nástroje různého ladění.

Vyučovací předmět Komorní hra/Hra v souboru

I. stupeň

2. ročník

Žák:

- orientuje se ve dvou až tříhlase,
- dokáže zahrát první nebo druhý hlas v lidové písni,
- dokáže zahrát kterýkoliv hlas, pokud je určen pro jeho nástroj,
- hraje skladby kratšího rozsahu a jednoduššího rytmu,
- hraje skladby stejného nástrojového obsazení.

3. ročník

Žák:

- orientuje se ve dvou až čtyřhlase,
- zahraje kterýkoliv z hlasů v rozsahu daného nástroje,
- hraje kratší skladby, se změnami v tempu v předznamenání,
- zvládá všechny výstupy druhého ročníku.

4. ročník

Žák:

- hraje ve dvou až čtyřhlasých skladbách i v kombinaci s jinými nástroji,
- umí hrát nejen ze svého partu ale i z partitury pro více hlasů,
- v případě výpadku se dokáže rychle zorientovat a pokračovat,
- dokáže se sladit s ostatními nástroji.

5. ročník

Žák:

- hraje a orientuje se v souboru s různým nástrojovým obsazením,
- hraje snadnější party i jiných nástrojů ve svém rozsahu,
- dokáže v rámci souhry pracovat s dynamikou.

6. ročník

Žák:

- je schopen hrát ve větších ansámblech, v komorním orchestru,
- dokáže zahrát jakýkoliv hlas v rozsahu a ladění svého nástroje,
- sleduje při hře pokyny a gesta vedoucího hráče,
- přizpůsobuje se ostatním hráčům nejen v souhře, ale i ladění, agogice, reaguje na změny tempa,
- dobře se orientuje v partech i v partituře.

7. ročník

Žák:

- bez problémů hraje skladby různého nástrojového obsazení,
- jako první hráč je schopen vést celý soubor,
- umí spoluhráčům při jejich problémech poradit,
- je schopen hrát sklady různých stylových období,
- je schopen podílet se s učitelem na řešení některých problémů.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- dokáže se aktivně zapojit do nastudování nové skladby,
- sám navrhuje nové skladby k nastudování,
- je schopen si sám obstarat informace o hrané skladbě a jejím autorovi,
- spolupodílí se na nápadech úpravy skladby.

2. ročník

Žák:

- často hraje obtížné skladby pro komorní soubory,
- účastní se různých koncertů a soutěží pro komorní soubory,
- ve volném čase poslouchá nahrávky jiných komorních těles a chodí na jejich koncerty.

3. ročník

Žák:

- sám navrhuje nové skladby k nastudování a doporučuje způsob interpretace,
- je schopen porovnávat kvalitu různých interpretací téže komorní skladby, v hodinách komorní hry vede na toto téma debaty s ostatními studenty.

4. ročník

Žák:

- je schopen naprosto samostatně nastudovat novou skladbu a obhájit svůj názor na její interpretaci,
- je schopen sám vést skupinku dvou až čtyř žáků nižších ročníků a pomoci jim s nastudováním snadnější skladbičky.

Vyučovací předmět Přípravná hudební výchova (5.1)

Vyučovací předmět Hudební teorie a praxe (5.2)

Vyučovací předmět Hudební literatura (5.24)

Vyučovací předmět Orchester ZUŠ Orchidea (5.3)

Vyučovací předmět Pěvecký sbor Orchidea (5.20)

5.17 Studijní zaměření Hra na klavír

Klavír patří mezi oblíbené a vyhledávané hudební nástroje pro svoji bohatou historii, velký tónový rozsah, zvukově technické možnosti a širokou škálu praktického využití. Studium klavírní hry u dítěte výrazně působí na rozvoj jemné motoriky, sluchu, koordinace, paměti a propojuje činnost obou mozkových hemisfér. Zdokonaluje schopnost soustředění, učí trpělivosti, pracovitosti, posiluje pevnou vůli, vede k vlastní tvořivosti a fantazii. Klavírní literatura obsahuje nepřeberné množství rozmanitých skladeb sólových i komorních a mnoho skladeb s orchestrem. Od prvních počátků se žák věnuje kromě sólové hry také improvizaci a čtyřruční hře. Od čtvrtého ročníku je nedílnou součástí studia Komorní hra/Hra v souboru nebo hra v Orchestru ZUŠ Orchidea, kde objevuje další hudební souvislosti, zdokonaluje se ve spolupráci a komunikaci s jinými nástroji a zpěváky. Absolvent hry na klavír je schopný veřejně vystupovat, samostatně studovat a improvizovat, v případě hlubšího zájmu je připraven pro studium na konzervatoři nebo jiné škole s uměleckým zaměřením.

Učební plán

	Přípravné oddělení		1. stupeň							2. stupeň			
	P PHV	PHV	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na klavír	0,5 - 1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
PHV	1-1,5	1-1,5											
HTa P			1	1	1	1	1						
*Komorní hra/Hra v souboru						1	1	1	1	1	1	1	1
*Orchestr ZUŠ Orchidea						1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
*Pěvecký sbor Orchidea						1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Hudební literatura								(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)
součet	2-2,5	2-2,5	2	2	2	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5

Hra na klavír může být rozšířena dle schopností žáka v přípravném oddělení již na celou hodinu. Hlasová výchova je součástí PHV. Hudební literatura je předmět nepovinný.

Předmět značený „*“ je povinně volitelný předmět.

Žák od 3. ročníku navštěvuje alespoň jeden z povinně volitelných předmětů: Komorní hra/Hra v souboru, Orchestr ZUŠ Orchidea nebo Pěvecký sbor Orchidea. Pěvecký sbor si mohou zvolit i žáci mimo pěvecké oddělení, podmínkou je ale intonační čistota zpěvu.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na klavír

Předškolní přípravná hudební výchova

Žák:

- orientuje se na klaviatuře,
- umí zahrát jednoduchou píseň úhozem portamento,
- umí sedět u nástroje a používat ke hře střídavě obě ruce,
- sluchem rozlišuje melodii stoupající a klesající,
- zvládá zrytmizovat slova a sousloví,
- získal základní mimohudební návyky nutné ke hře na klavír.

Přípravná hudební výchova

Žák:

- orientuje se na klaviatuře,
- zahraje jednoduchou skladbu podle sluchu úhozem portamento, legato a staccato,
- umí správně sedět u nástroje a používá volný hrací aparát,
- dokáže zahrát jednoduchou krátkou píseň, doprovodit ji a transponovat ji,
- dokáže se zorientovat v jednoduchém notovém zápise,
- dokáže při hře používat střídavě obě ruce v přirozeném proměnlivém tvaru,
- rozlišuje základní hudební pojmy pro tempo, dynamiku, pohyb melodie a rytmus,
- využívá dynamické hry v základních dynamických odstínech a vnímá náladu hraných skladeb,
- má základní hudební a mimohudební návyky nutné ke hře na klavír.

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- orientuje se na klaviatuře,
- umí správně sedět u klavíru,
- tvoří znělý klavírní tón, ovládá hru oběma rukama v základních úhozových technikách (portamento, staccato, legato),
- dokáže rozeznat základní rytmické hodnoty a přenést je z notového zápisu do zvukové podoby, orientuje se v jednoduchém notovém zápise, v houslovém a basovém klíči a dokáže ho s pomocí učitele interpretovat na klavír,
- zvládne hru jednoduchých melodií a písní podle sluchu, které hraje s doprovodem a dokáže je transponovat,
- je schopen zahrát dvě skladby z paměti podle zvládnutých dovedností a interpretuje je s využitím základní dynamiky a daného tempa, umí slovně vyjádřit charakter skladby,
- ovládá hru dvojhmatů a tříhlasých akordů, které používá v doprovodu písní, hraje durové stupnice od bílých kláves správným prstokladem, z listu hraje skladby pro tři nebo čtyři ruce, vybrané podle daných schopností žáka,

- je schopen veřejných vystoupení na žákovských koncertech školy, kterých se účastní i jako posluchač,
- propojuje znalosti z hudební teorie s hrou na nástroj.

2. ročník

Žák:

- zvládá hru oběma rukama současně a podklady palců ve stupnicích,
- dokáže hrát durové stupnice oběma rukama protipohybem s tříhlasým akordem a jeho obraty,
- používá ve skladbách jednoduchou pedalizaci,
- dokáže doprovodit jednoduché písně a melodie pomocí základních harmonických funkcí v různých stylizacích,
- využívá při hře dynamické, agogické a další výrazové prvky, vnímá a zkouší možnosti nástroje,
- dokáže zvukově odlišit melodii od doprovodu, zná úhoz *espressivo*, je schopný sluchové kontroly při čtyřruční hře, dokáže sluchem rozlišit základní intervalové vzdálenosti mezi tóny a poznat T, S, D,
- seznamuje se s polyfonií na nejjednodušších přednesových skladbách a kánonech, vnímá strukturu díla a jeho výstavbu pomocí frázování a střídání těžkých a lehkých dob,
- dokáže veřejně hrát z paměti přednesové skladby odpovídající jeho pokročilosti,
- dokáže zahrát z listu jednoduché melodie a improvizovat dle zadání učitele,
- zvládá kulturu vystupování na pódiu,
- propojuje znalosti z hudební teorie s hrou na nástroj.

3. ročník

Žák:

- využívá při hře probrané úhozové varianty portamento, legato, staccato a *espressivo* a je schopný čistě pedalizovat,
- hraje durové a mollové stupnice od bílých a akordy i obraty od bílých kláves protipohybem i rovným pohybem,
- zvládá čist notový text odpovídající jeho schopnostem, dokáže vnímat náladu skladby a charakter vyjádřit výrazovými prostředky, což dokazuje při hře skladeb různých stylových období (baroko, klasicismus, romantismus a hudba 20. a 21. století),
- věnuje se čtyřruční hře, základům improvizace a je schopen nastudovat za pololetí nejméně dvě skladby z paměti, odpovídající jeho výrazové a technické pokročilosti,
- zná a používá při interpretaci melodické ozdoby,
- při domácí přípravě dokáže pracovat samostatně na konkrétní skladbě a umí ohodnotit svůj výkon, s pomocí pedagoga poznává a vybírá si repertoár k veřejnému vystoupení,
- propojuje znalosti z hudební teorie s hrou na nástroj.

4. ročník

Žák:

- sluchem i hrou rozlišuje jednotlivé složky interpretace, dokáže kontrolovat čistotu hry a pedalizace,
- při interpretaci skladeb dodržuje základní znaky stylových období odpovídajících jeho technické a výrazové úrovni,
- zapojuje se do komorní hry, uplatňuje se v souhře se spolužákem z jiného nástroje.
- dokáže doprovodit hranou melodii pomocí základních akordických značek v levé ruce,
- dle fyzických předpokladů se seznamuje s hrou čtyřhlasých akordů,
- propojuje znalosti z hudební teorie s hrou na nástroj.

5. ročník

Žák:

- dokáže rozvíjet sluchovou sebekontrolu, tempovou, rytmickou a úhozovou stránku hry, umí posoudit a ohodnotit vlastní i cizí výkon,
- při hře z listu uplatňuje své schopnosti harmonického a melodického myšlení, zkušenost ze hry z listu z předešlých ročníků a paměťového hraní,
- zapojuje se do komorní hry, zvládá vystupování na pódiu, navštěvuje koncerty i jako posluchač,
- dále rozvíjí klavírní techniku prostřednictvím technických cvičení, stupnic, akordů a etud, používá složitější pedalizaci,
- propojuje znalosti z hudební teorie s hrou na nástroj.

6. ročník

Žák:

- dokáže rozlišit a interpretovat různé hudební styly a žánry dle svých možností, uplatňuje během své hry získané výrazové prostředky, jako je dynamika, tempo, frázování, agogika a artikulace,
- věnuje se improvizaci a hře z listu přiměřeně obtížných skladeb,
- v komorní hře umí pozorně naslouchat svým hudebním partnerům, dokáže ohodnotit svůj i cizí výkon a navrhnout možnosti zlepšení, dokáže veřejně vystupovat na koncertech a přednést z paměti stylově odlišné skladby,
- umí určit obtížná místa v hrané skladbě a navrhnout možnosti cvičení, prohlubuje technické dovednosti a rytmické cítění,
- zvládá hru stupnic dur i moll v kombinovaném pohybu, zvládá hru čtyřhlasých akordů dur i moll s obraty,
- propojuje znalosti z hudební teorie s hrou na nástroj.

7. ročník

Žák:

- umí se orientovat v notovém zápisu, dokáže samostatně nastudovat přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů a propojit v nich získané dovednosti, je schopný samostatně provozovat hru z listu přiměřeně obtížných skladeb a improvizaci,
- zvládá sluchovou sebekontrolu, posouzení a zhodnocení vlastní hry a navrhuje možnosti vedoucí k jejímu neustálému zlepšování, využívá při hře zvukových možností nástroje a svých technických a výrazových dovedností,
- věnuje se komorní hře a prohlubuje vzájemnou souhru s ostatními hudebními partnery, samostatně vyhledává a poznává další klavírní literaturu,
- vystupuje na školních i mimoškolních koncertech, v rámci absolventského koncertu předvede nastudované skladby z různých stylových období.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- zvládá se podílet na výběru skladeb do svého repertoáru,
- umí hudebně vyjádřit své představy a myšlenky pomocí získaných dovedností a zkušeností,
- dokáže se zapojit do komorních seskupení, zvládá hru vybraných doprovodů,
- zvládá orientaci v notovém zápisu přiměřeně obtížné skladby, dokáže zahrát z listu lehčí klavírní literaturu.

2. ročník

Žák:

- zvládá sluchovou kontrolu a využívá ji k vyrovnanosti pasážové hry a plastičnosti interpretace,
- zvládá rozlišovat různé druhy úhozů a využívat je dle charakteru skladeb,
- má znalosti z hudební teorie, které uplatňuje k výstavbě frází a celkovému pojetí díla,
- umí k nácvičku využít profesionálních nahrávek, na základě vlastní nahrávky dokáže posoudit svůj výkon,
- zvládá se zapojit do komorní či souborové hry s různým nástrojovým obsazením
- hry doprovodů.

3. ročník

Žák:

- prohlubuje technické a výrazové schopnosti a dovednosti na hře rozsáhlejších a výrazově bohatých skladeb, využívá znalostí z oblasti hudební teorie k vystavění díla a jeho interpretaci z paměti,
- orientuje se v kulturním dění svého okolí a dle svých možností se do něj sám zapojuje,
- zná nejen klavírní díla, hrou z listu nebo hrou různých úprav poznává i symfonickou, komorní a operní literaturu, aktivně se podílí na výběru studovaného repertoáru,

- dokáže zhodnotit svůj i jiný výkon a navrhnout další možné postupy nácvičku.

4. ročník

Žák:

- využívá svých nabytých vědomostí a technických i výrazových dovedností k vyjádření svých hudebních představ,
- má přehled v české i zahraniční klavírní literatuře různých stylových období a žánrů, při hře využívá všech nabytých hudebně-teoretických znalostí z oblasti harmonie, hudebních forem a hudební nauky,
- umí si samostatně vyhledat skladby do svého repertoáru a samostatně je nacvičit,
- je schopný aktivně poslouchat a prožívat skladby klasické hudební literatury i jiných žánrů, umí si vytvořit vlastní názor na poslouchanou hudbu a formulovat své názory na interpretaci,
- aktivně
- do komorní, souborové či orchestrální hry, je schopný korepetovat, vyhledává koncerty, poslouchá hudební nosiče a zajímá se o hudební literaturu.

Vyučovací předmět Komorní hra/Hra v souboru

I. stupeň

4. ročník

Žák:

- je schopen souhry s dalším nástrojem (nástroji),
- hraje melodicky a rytmicky jednodušší party v menším seskupení (duo),
- dbá na intonační čistotu a rytmickou přesnost,
- dbá na dodržování daného tempa a souhru hráčů,
- uplatňuje dovednosti získané v individuální výuce,
- hraje v určené dynamice, reaguje na dynamiku druhého nástroje/ nástrojů.

5. ročník

Žák:

- je schopen vnímat kromě svého partu i part svého spoluhráče/ spoluhráčů,
- rozlišuje vůdčí hlas, doprovod a dokáže tento rozdíl vyjádřit při hře,
- pohotově reaguje na požadavky učitele (nástup, správné tempo, dynamika, artikulace a jiné),
- přizpůsobuje se danému tempu, rytmu, dynamice,
- hraje skladby různých stylových období.

6. ročník

Žák:

- je schopen rytmicky a tempově přesné souhry s dalším hráčem,
- samostatně udá správné tempo a nástup,
- pohotově reaguje na nenadálé změny v interpretaci,
- přizpůsobí se v dynamice, artikulaci a agogice,
- žák se učí zodpovědnosti za společné dílo.

7. ročník

Žák:

- orientuje se v partituře a je schopen ji sledovat,
- uvědomuje si svou spoluzodpovědnost při společné hře, chápe nutnost kvalitní přípravy k souhře,
- je schopen hrát ve větších uskupeních,
- hraje i technicky náročnější party skladeb různých období a žánrů.

II. stupeň, 1. ročník

Žák:

- zvládá interpretaci náročnějších komorních skladeb více období a stylů,
- je schopen sluchové kontroly a dokáže se přizpůsobit svým spoluhráčům,
- rozlišuje hlasy podle důležitosti a náležitě přizpůsobí způsob interpretace.

2. ročník

Žák:

- aktivně se podílí na výběru repertoáru,
- samostatně pracuje ve skupině,
- orientuje se i v obtížnějších partech,
- dokáže rozpoznat a samostatně řešit případné nedostatky souboru.

3. ročník

Žák:

- podílí se na výběru skladeb, případné skladby k interpretaci samostatně vyhledává,
- hraje skladby různých stylových období a hudebních žánrů,
- je schopen se v komorním souboru prezentovat na veřejnosti s pestrým repertoárem,
- dokáže samostatně nastudovat svůj part.

4. ročník

Žák:

- je na základě svých znalostí a dovedností schopen se skladbou samostatně pracovat,
- dbá na správnou kooperaci se spoluhráčem při práci s výrazovými prvky,
- dokáže hrou vystihnout charakter skladby,
- přizpůsobí dle potřeby svému nástroji vhodný part z jiné literatury.

Vyučovací předmět Přípravná hudební výchova (5.1)

Vyučovací předmět Hudební teorie a praxe (5.2)

Vyučovací předmět Hudební literatura (5.24)

Vyučovací předmět Orchester ZUŠ Orchidea (5.3)

Vyučovací předmět Pěvecký sbor Orchidea (5.20)

5.18 Studijní zaměření Hra na keyboard (shodné s modulem A u EZHZT)

Keyboard je elektronický klávesový nástroj, který je vyráběn v nejrůznějších velikostech. Je to nástroj praktický, díky svým stylovým, zvukovým, rytmickým a jiným možnostem nabízí tvořivou práci. Většinou je vnímán jako nástroj určený především ke hře populární hudby, jeho využití však nalezneme v nejrůznějších stylech hudby. Po počátečním seznámení s nástrojem a zvládnutí jeho základních funkcí spočívá výuka v samotné hře žáka a následně v prohlubující práci s rozmanitými funkcemi nástroje.

Učební plán

	Přípravné oddělení		1. stupeň							2. stupeň			
	P PHV	PHV	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na keyboard	0,5 - 1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
PHV	1-1,5	1-1,5											
HTa P			1	1	1	1	1						
*Komorní hra/Hra v souboru					1	1	1	1	1	1	1	1	1
*Orchestr ZUŠ Orchidea					1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
*Pěvecký sbor Orchidea					1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Hudební literatura								(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)
součet	2-2,5	2-2,5	2	2	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5

Hra na keyboard může být rozšířena dle schopností žáka v PHV již na celou hodinu. Hlasová výchova je součástí PHV. Hudební literatura je předmět nepovinný. Výuka probíhá individuálně nebo ve skupině maximálně čtyř žáků v jedné vyučovací hodině

Předmět značený „*“ je povinně volitelný předmět.

Žák od 3. ročníku navštěvuje alespoň jeden z povinně volitelných předmětů: Komorní hra/Hra v souboru, Orchestr ZUŠ Orchidea nebo Pěvecký sbor Orchidea. Pěvecký sbor si mohou zvolit i žáci mimo pěvecké oddělení, podmínkou je ale intonační čistota zpěvu.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na keyboard

Přípravná hudební výchova

Žák:

- umí zapnout a vypnout nástroj,
- zvládá správné sezení při hře,
- orientuje se na části klaviatury,

- zahraje dvě lehké písně.

I. stupeň, 1. ročník

Žák:

- umí zapnout a vypnout nástroj a zvládá jeho základní obsluhu,
- orientuje se na klaviatuře,
- má správné sezení i postavení obou rukou,
- zvládá pěti prstovou techniku pravé ruky,
- hraje dle základních akordických značek.

2. ročník

Žák:

- ovládá hru legato a staccato,
- zvládá jednoduchý doprovod melodické linky levou rukou,
- hraje za pomoci rytmicko - harmonického doprovodu,
- hraje lehké skladbičky obouruč,
- je schopen zahrát skladbičku z paměti.

3. ročník

Žák:

- využívá základní dovednosti a návyky při hře skladeb,
- orientuje se v notovém zápisu,
- k doprovodu používá základní akordické značky,
- při veřejném vystoupení je schopen zahrát drobnou skladbu z paměti.

4. ročník

Žák:

- rozšiřuje své dovednosti a návyky při hře skladeb,
- orientuje se v notovém zápisu, je schopen hrát nenáročnou skladbu z listu,
- hraje složitější skladby různých žánrů,
- zvládá doprovod písně dle akordických značek,
- je schopen samostatné obsluhy nástroje, rejstříků.

5. ročník

Žák:

- ve svém repertoáru má skladby jazzové, rockové, popové, baladické,
- hraje z listu,
- umí hru z paměti,
- rozšiřuje znalost akordických značek,
- buduje širší, rozmanitější repertoár.

6. ročník

Žák:

- interpretuje skladby různých žánrů,
- při hře zvládá více skladeb z paměti,
- hraje dvojhmaty,
- prohlubuje svou technickou a výrazovou dovednost,
- dbá na svou sebekontrolu.

7. ročník

Žák:

- prohlubuje správnost interpretace skladeb různých žánrů,
- využívá zvukové a technologické možnosti nástroje,
- uplatňuje sluchovou sebekontrolu,
- zvládá hru z listu, účastní se komorní hry,
- je schopen předvést absolventský koncert.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- navazuje na znalosti a dovednosti z prvního stupně,
- využívá všechny možnosti a dispozice nástroje,
- rozšiřuje své dovednosti o další styly (latin, jazz, tango),
- osvojil si další možnosti zápisu akordických značek.

2. ročník

Žák:

- samostatně volí doprovody ke skladbám,
- ve svém repertoáru používá netradiční rytmy,
- má rozvinutější hudební paměť,
- hraje z listu obtížnější skladby,
- je schopen sám nastudovat novou skladbu.

3. ročník

Žák:

- zvládá melodické ozdoby,
- rozšiřuje svůj repertoár o další skladby, které si sám vyhledá,
- používá složitější rytmy,
- orientuje se v oblasti pop music.

4. ročník

Žák:

- využívá všechny dosud získané vědomosti a dovednosti,
- orientuje se v hudebních stylech a uplatňuje je při hře,
- zná základní harmonická pravidla a postupy,
- je schopen vyjádřit své hudební preference,
- je připraven zdařile zvládnout svůj absolventský koncert.

Vyučovací předmět Komorní hra/Hra v souboru

I. stupeň

3. ročník

Žák:

- je schopen hry s jiným nástrojem,
- zvládá společnou dynamickou a rytmickou souhru.

4. ročník

Žák:

- je schopen hry s jiným nástrojem,
- zvládá společnou dynamickou a rytmickou souhru.

5. ročník

Žák:

- hraje komorní skladby úměrné své technické vyspělosti,
- dbá na sluchovou sebekontrolu.

6. ročník

Žák:

- zdokonaluje synchronizaci a přesnost v komorní hře,
- je ukázněný a zodpovědný při společné práci.

7. ročník

Žák:

- střídá hru vedoucích melodií a doprovodů,
- vnímá a poslouchá sebe i druhé nástroje.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- je schopen samostatnosti udání tempa a nástupu svého hlasu,
- využívá technické možnosti nástroje pro změny doprovodů.

2. ročník

Žák:

- hraje skladby různých stylů a rytmů.

3. ročník

Žák:

- zdokonaluje již získané dovednosti v synchronizaci nástrojů,
- využívá synkopickou hru.

4. ročník

Žák:

- je schopen elementárních improvizací na dané téma.

Vyučovací předmět Přípravná hudební výchova (5.1)

Vyučovací předmět Hudební teorie a praxe (5.2)

Vyučovací předmět Hudební literatura (5.24)

Vyučovací předmět Orchester ZUŠ Orchidea (5.3)

Vyučovací předmět Pěvecký sbor Orchidea (5.20)

5.19 Studijní zaměření Hra na akordeon

Akordeon patří do skupiny dechových vícehlasých nástrojů. Velké uplatnění má v hudbě lidové, také ale klasické a populární. Je možné na něj zahrát hudbu nejrůznějších žánrů. Hra na nástroj spočívá v ovládnutí měchu, melodické pravé části nástroje a basové levé části. Je to nástroj praktického užití, na který se mohou učit hrát i nejmladší žáci.

Učební plán

	Přípravné oddělení		1. stupeň							2. stupeň			
	P PHV	PHV	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na akordeon	0,5 - 1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
PHV	1-1,5	1-1,5											
HTa P			1	1	1	1	1						
*Komorní hra/Hra v souboru						1	1	1	1	1	1	1	1
*Orchestr ZUŠ Orchidea						1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
*Pěvecký sbor Orchidea						1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Hudební literatura								(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)
součet	2-2,5	2-2,5	2	2	2	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5

Hra na akordeon může být rozšířena dle schopností žáka v PHV již na celou hodinu. Hlasová výchova je součástí PHV. Hudební literatura je předmět nepovinný.

Předmět značený „*“ je povinně volitelný předmět.

Žák od 3. ročníku navštěvuje alespoň jeden z povinně volitelných předmětů: Komorní hra/Hra v souboru, Orchestr ZUŠ Orchidea nebo Pěvecký sbor Orchidea. Pěvecký sbor si mohou zvolit i žáci mimo pěvecké oddělení, podmínkou je ale intonační čistota zpěvu.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na akordeon

Přípravná hudební výchova

Žák:

- zvládá správné sezení při hře,
- orientuje se na klaviatuře,
- rozlišuje tempa pomalá a rychlá,
- pomocí vzduchového knoflíku a později i bez něj ovládá základní otáčení měchu,
- zahraje nenáročné lidové písně a melodie,
- ovládá akordické funkce T, S, D.

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- zvládá správné sezení i držení nástroje,
- má správně postavené a uvolněné ruce,
- zvládá pěti prstovou techniku pravé ruky,
- levá ruka ovládá základní akordické funkce,
- zvládá počáteční souhru obou rukou.

2. ročník

Žák:

- umí hru legata a staccato,
- zvládá jednohlasý doprovod levou rukou,
- hraje stupnice obouruč, akordy zvlášť,
- rozlišuje liché a sudé takty,
- zvládá lidové písně a jednoduché skladbičky.

3. ročník

Žák:

- zvládá měchovou techniku,
- zahraje dvojhlas pravou rukou,
- orientuje se v notovém zápisu,
- zahraje Durovou stupnici i akord dohromady,
- uplatňuje základní výrazové prostředky,
- umí základní artikulaci, legato, staccato,
- zahraje z paměti jednoduchou skladbičku.

4. ročník

Žák:

- zvládá základní rejstříkování,
- jednoduché skladbičky je schopen zahrát z listu,
- rozšiřuje svou kapacitu paměti, jednoduché skladby hraje z paměti,
- zvládá složitější skladby různých žánrů,
- v doprovodu písní levou rukou umí T⁵ a D⁷ v dur i moll,
- hraje stupnice obouruč, umí rozložené akordy.

5. ročník

Žák:

- hraje stupnice do tří křížků a bé,
- ovládá hru akordů i rozloženě,
- z listu je schopen zahrát i středně obtížnou skladbu,
- hraje skladby různých žánrů, některé z paměti,
- jeho repertoár má také skladby vyžadující větší technickou dovednost,
- při studování nových skladeb je schopen sluchové sebekontroly.

6. ročník

Žák:

- interpretuje skladby různých žánrů i se správným výrazem,
- hraje Durové i mollové stupnice i s akordy do pěti křížků a bé dohromady,
- prohlubuje technickou a výrazovou dovednost a práci s měchem,
- má schopnost synkopické hry,
- sluchová sebekontrola se stala pevnou součástí jeho studia,
- všechny nacvičené evergreeny hraje z paměti.

7. ročník

Žák:

- hraje všechny stupnice do sedmi křížků a bé včetně akordů obouruč,
- je schopen samostatného nacvičení středně obtížné skladby,
- uplatňuje správné a dynamické vedení měchu,
- ovládá rejstříkování obou rukou,
- udrží zvolené tempo skladby,
- přednesové skladby hraje z paměti,
- je připraven ke svému absolventskému vystoupení.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- samostatně a iniciativně hledá nové skladby,
- má schopnost samostatného studia,
- svůj repertoár rozšiřuje o nové styly (latino, tango, jazz a další),
- při hře různých žánrů se zaměřuje i na tzv. feeling.

2. ročník

Žák:

- dále rozšiřuje svůj repertoár,
- používá netradiční styly a rytmy,
- samostatně umí určit frázování,
- zdokonaluje svou hráčskou vyspělost.

3. ročník

Žák:

- rozšiřuje repertoár o složitější rytmy,
- orientuje se v oblasti stylů,
- hraje z listu a z paměti,
- zná a používá melodické ozdoby,
- kvalitu tónu zlepšuje pomocí prstové a měchové techniky.

4. ročník

Žák:

- orientuje se v hudebních stylech a je schopen je interpretovat,
- zná základní pravidla harmonických spojů,
- je schopen zdůvodnit (obhájit) svůj názor na určitou interpretaci,
- ovládá svůj nástroj v celém jeho rozsahu včetně rejstříkování,

- dle svých motorických schopností a možností ovládá prsto-měchovou techniku,
- je přínosem pro spoluhráče v komorní nebo souborové hře.

Vyučovací předmět Komorní hra/Hra v souboru

I. stupeň

4. ročník

Žák:

- je schopen hry s dalším nástrojem,
- zvládá společnou dynamickou a rytmickou souhru,
- dbá na sluchovou sebekontrolu svého partu,
- zvládá jednodušší komorní skladby.

5. ročník

Žák:

- hraje komorní skladby úměrné své technické vyspělosti,
- je ukázněný a zodpovědný při společné práci,
- je schopen zvládnout samostatnou orientaci v partituře.

6. ročník

Žák:

- je schopen samostatného doprovodu jiného nástroje,
- určí samostatně zvolené tempo skladby,
- obhájí vlastní názor na studovanou skladbu,
- hraje obtížnější komorní skladby.

7. ročník

Žák:

- zdokonaluje synchronizaci a přesnost v komorní hře,
- vnímá a poslouchá sebe i druhé nástroje,
- střídá hru vedoucích melodií a doprovodů.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- seznamuje se s improvizací a zásadami při hře v souboru,
- je schopen samostatnosti udání tempa a nástupu svého hlasu,
- prohlubuje získané dovednosti.

2. ročník

Žák:

- je schopen elementární improvizace,
- dle svých možností se účastní diskuse na zvolení daného repertoáru,
- orientuje se a udrží si svůj hlas i ve složitějších partiturách s více nástroji.

3. ročník

Žák:

- je schopen rozsáhlejší improvizace na dané téma,
- účastní se veřejných vystoupení,
- komorní skladby interpretuje s odlišením jednotlivých stylů.

4. ročník

Žák:

- hraje skladby různých žánrových charakteristik a rytmů,
- zdokonaluje již získané dovednosti při souhře s ostatními,
- využívá synkopickou hru,
- je schopen složitějších improvizčních ploch v daném rozsahu.

Vyučovací předmět Přípravná hudební výchova (5.1)

Vyučovací předmět Hudební teorie a praxe (5.2)

Vyučovací předmět Hudební literatura (5.24)

Vyučovací předmět Orchester ZUŠ Orchidea (5.3)

Vyučovací předmět Pěvecký sbor Orchidea (5.20)

5.20 Studijní zaměření Sólový zpěv

Zpěv patří k nejpřirozenějšímu a nejosobnějšímu uměleckému projevu, který člověka provází celým životem. Studium hlasové výchovy směřuje člověka schopného vlastního kultivovaného a přirozeného projevu. Především se jedná o nácvik správného dechu, který mimo jiné příznivě působí na celkový fyzický rozvoj, artikulace, rozvoj hudebního i výrazového citění a volných vlastností. Od prvních počátků je žákova aktivita motivována k improvizaci, vedle sólového zpěvu je veden ke sborovému nebo komornímu zpěvu. Ten je nedílnou součástí od 3. ročníku, žák zde rozvíjí své pěvecké schopnosti, hudební i mezilidskou spolupráci. Hlavním cílem je, aby každý žák uměl svůj hlas zdravě používat, uměl interpretovat různé styly a žánry a měl kladný vztah k umění.

Učební plán

předmět	Přípravné oddělení		1. stupeň							2. stupeň			
	P PHV	PHV	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2.r.	3. r.	4. r.
Pěvecký hlasová výchova	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1				
Sólový zpěv										1	1	1	1
PHV	1-1,5	1-1,5											
HTa P			1	1	1	1	1						
*Komorní zpěv					1	1	1	1	1	1	1	1	1
*Pěvecký sbor Orchidea					1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
*Pěvecký sbor						1	1	1	1	1			
Hudební literatura								(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)
součet	2 -2,5	2-2,5	2	2	3-3,5	3-3,5	3-3,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5

Pěvecká hlasová výchova může být rozšířena dle schopností žáka v PPHV/PHV již na celou hodinu. Hlasová výchova je součástí PHV. Hudební literatura je předmět nepovinný.

Výuka probíhá individuálně nebo je možné vyučovat maximálně ve skupině dvou žáků v jedné vyučovací hodině. Hudební literatura je předmět nepovinný.

Žák Pěvecké hlasové výchovy je ve 3. ročníku zařazen do 1. ročníku povinně volitelného předmětu Pěvecký sbor Orchidea. Posledním ročníkem I. stupně Pěveckého sboru Orchidea je 5. ročník.

pomocí „*“ je značený povinně volitelný předmět.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Pěvecká hlasová výchova

Předškolní přípravná hudební výchova

Žák:

- při nádechu nezvedá ramena, umí se nadechnout nosem,
- při zpěvu vyslovuje a otevírá pusou,
- čistě intonuje,
- zopakuje jednoduchá dechová a hlasová cvičení,
- chápe obsah písničky,
- zpívá jednodušší lidové a dětské písničky,
- zpívá z paměti,
- jeví o předmět zájem a zvyká si na domácí přípravu.

Přípravná hudební výchova

Žák:

- při zpěvu stojí přirozeně a vzpřímeně,
- správně se nadechuje (hluboký nádech, ovládá nádech nosem),
- je schopný výrazu odpovídajícímu jeho věku,
- je schopný zpívat s různým doprovodem a i a capella,
- je schopný veřejně vystupovat, ví, jak se chovat jako účinkující a také jako posluchač,
- seznamuje se zásadami hlasové hygieny,
- má ponětí o dění na škole (je informován o koncertech, večírcích, projektech) a v rámci možností je zapojován,
- zpívá jednoduché lidové písně a písně pro děti.

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- ovládá pěvecké držení těla, správně dýchá (ovládá pěvecké fáze dechu – nádech, zadržetí),
- aktivně nasazuje tón,
- správně artikuluje a má aktivní mluvidla,
- rozlišuje dynamiku p, mf,
- správně frázuje, zejména se nenadechuje uprostřed slova,
- je schopný zpívat legato,
- chápe slovní a hudební obsah skladby

2. ročník

Žák:

- má ponětí o hlavovém tónu, které používá při rozezpívání,
- má aktivní a měkké nasazení tónu,
- zpívá vyrovnaně v celém svém rozsahu,

- ovládá hlasová cvičení do kvinty,
- rozlišuje základní agogiku,
- umí zpívat tenuto,
- je schopný samostatné přípravě (text, melodie).

3. ročník

Žák:

- používá hlavový tón,
- má uvolněnou čelist, jazyk a aktivní mluvidla (správné napětí rtů),
- má vyrovnané rejstříky,
- prokazuje rytmické, melodické a harmonické cítění,
- pravidelně vystupuje v rámci školních vystoupení,
- je veden k zájmu o hudbu a kulturní dění

4. ročník

Žák:

- používá žeberně-brániční dech,
- zpívá plynulou kantilénou na dechovém legatu,
- zpívá nosným a znělým tónem,
- dovede zpívat z listu (s doprovodem),
- ovládá hlasová cvičení do sexty,
- dodržuje zásady hlasové hygieny,
- zpívá jednoduché lidové písně, ale i v náročnější úpravě, umělé písně, vhodné svému věku a schopnostem,
- své dovednosti uplatňuje v komorním sboru.

5. ročník

Žák:

- poznává a buduje voix mixte,
- zpívá v dynamice p, mf, f, dovede pracovat s tónem (například zeslabení, zesílení),
- zpívá ucelené fráze,
- má ponětí o různých hudebních stylech,
- dovede mluvit o dané skladbě,
- chápe obsah skladby a je schopný jej pěvecky vyjádřit,
- dovede posoudit vystoupení druhých.

6. ročník

Žák:

- poznává a buduje messa di voce,
- při nasazení využívá rezonanci masky,
- je schopný zpívat staccato, legato, tenuto,
- zpívá hlasová cvičení ve větším rozsahu,
- je schopný dobré samostatné přípravy,
- nadále rozvíjí voix mixte.

7. ročník

Žák:

- ovládá základní pěvecké návyky a dovednosti (pěvecký nádech, dechovou oporu, aktivní, měkké a opřené nasazení tónu, legatový zpěv, výslovnost),

- nadále rozvíjí messa di voce, voix mixte,
- dokáže si samostatně vyhledávat a posuzovat repertoár, na který si utváří vlastní názor,
- své dovednosti uplatňuje nejen v rámci studia, ale v běžném životě,
- zpívá jednodušší písně různých slohových období,
- je připraven na svoje absolventské vystoupení,
- je podle svých možností a zájmu připraven na další odborné studium (konzervatoř, pedagogická škola).

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- navazuje na své pěvecké dovednosti, které neustále rozvíjí a zdokonaluje,
- používá správně mluvidla (správné napětí rtů, uvolněný, ale aktivní jazyk, uvolněná spodní čelist),
- umí pracovat s tónem,
- je schopný hudební stavby (gradace) skladby,
- snaží se o stylovou interpretaci,
- zpívá jednoduché staré árie,
- nadále své dovednosti uplatňuje v komorním sboru.

2. ročník

Žák:

- umí zpívat ripetuto, portamento,
- umí zpívat jednoduché melodické ozdoby (přiraz, obal, nátryl),
- je schopný samostatně pracovat s korepeditorem,
- zpívá náročnější umělé písně a jednoduché árie,
- dovede zpívat v jiném jazyce,

3. ročník

Žák:

- uvědoměle používá appoggio del voce,
- uvědoměle používá pěveckou masku,
- má přehled o pěvecké literatuře pro svůj hlas,
- své dovednosti užívá nejen v rámci studia, ale i v běžném životě,
- zodpovědně přistupuje k veřejným vystoupením.

4. ročník

Žák:

- je připraven na svůj absolventský výkon,
- má přehled o základní pěvecké literatuře v různých slohových obdobích, zejména pro svůj obor,
- vystupuje kultivovaně a na své výkony je připravený,
- při studiu je samostatný, je očekáván zodpovědný a důsledný přístup,
- zaměřuje se na skladby a interpretaci podle svých možností a zájmu,
- své dovednosti uplatňuje při různých příležitostech,
- podle možností a zájmu nadále svůj zpěv zdokonaluje a rozvíjí, je připraven na spolupráci se sbory, na další studium (konzervatoř, vysoká škola s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením).

Vyučovací předmět Komorní zpěv

I. stupeň

3. ročník

Žák:

- využívá získané dovednosti a znalosti z hodin hlasové výchovy,
- zpívá čistě v unisonu, snaží se o jednotnou barvu,
- osvojuje si zpěv ve dvojhlasě,
- umí reagovat na dirigenta,
- zpívá z paměti,
- je připraven na společná veřejná vystoupení,
- nepřepíná svůj hlas a dbá na hlasovou hygienu.

4. ročník

Žák:

- umí zpívat v souboru, vnímá jiné hlasy (vnímá souzvuk s okolními hlasy i jejich pohyb),
- umí zpívat jednoduché dvojhlasé skladby a kánon,
- umí reagovat na základní dirigentská gesta,
- jeví o předmět zájem a je do hodin připraven,
- zná rozdělení zpěvních hlasů,

5. ročník

Žák:

- zpívá jednoduché dvou a tříhlasé skladby,
- orientuje se v notovém zápise skladby,
- nepřepíná svůj hlas a uplatňuje své technické schopnosti,
- dovede zpívat synkopický rytmus, ligaturu, cítí těžkou a lehkou dobu.

6. ročník

Žák:

- pracuje s širším rozsahem dynamiky,
- orientuje se v zápise vícehlasých skladeb,
- zvládá techniku střídavého dechu ve sborovém zpěvu, dodržuje dané frázování, odsazování.

7. ročník:

Žák:

- dovede reagovat na hlasy jiných (spolupracuje, doladuje intonaci),
- umí zpívat ve čtyřhlase,
- je schopný dobré domácí přípravy,
- spolupracuje a respektuje zákonitosti práce ve skupině.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- ovládá svůj hlas i v náročnějších vícehlasých skladbách,
- umí zpívat z listu jednodušší part,
- umí rozlišit různé druhy skladeb,

- je vzorem mladším žákům.

2. ročník

Žák:

- pracuje s kultivovaným a přirozeným tónem v širším rozsahu dynamiky,
- dirigentsky se orientuje v partu jednohlasých skladeb, je schopen pracovat s menší skupinou mladších žáků,
- má více osvojený zpěv náročnějších skladeb.

3. ročník

Žák:

- dirigentsky se orientuje v partu dvouhlasých skladeb a je schopen nastudovat určený hlas, vést danou skupinku zpěváků,
- v souboru pracuje na vysoké úrovni, spolupracuje s ostatními členy, respektuje rytmus, výslovnost, frázování,
- interpretuje skladby různých žánrů (lidové, umělé, sakrální, spirituály a další).

4. ročník

Žák:

- používá vyrovnaný hlas v celém svém rozsahu a uplatňuje všechny své pěvecké návyky,
- interpretuje skladby různých období a stylů,
- umí posoudit interpretovanou skladbu, ví, co je třeba ještě zdokonalit
- umí se taktně vyjádřit k výkonu druhých,
- zazpívá z listu náročnější skladbu a capella.

Vyučovací předmět Přípravná hudební výchova (5.1)

Vyučovací předmět Hudební teorie a praxe (5.2)

Vyučovací předmět Hudební literatura (5.24)

Vyučovací předmět Orchester ZUŠ Orchidea (5.3)

Vyučovací předmět Pěvecký sbor Orchidea (5.20)

5.21 Studijní zaměření Sborový zpěv

Sborový zpěv je od nepaměti součástí mnoha lidských rituálů a je přirozeným vyústěním touhy člověka sdružovat se a socializovat. V rámci sborového zpěvu si žák prohlubuje své pěvecké dovednosti, také dále využívá své posluchačské a interpretační zkušenosti, ale zúročí i hudební vědomosti získané v rámci předmětu Hudební teorie a praxe. Sborový zpěv je založen na vzájemné spolupráci a reflexi všech žáků. Zde se žák naučí pracovat s hlasem v rámci skupiny, zdokonalí si harmonické myšlení, četbu z listu a osvojí si sborovou literaturu různých stylových žánrů a období. To vše v rámci tvoření vyrovnaného zvuku ve všech hlasových oborech. Samozřejmostí je spolupráce s Orchestrem ZUŠ Orchidea. V průběhu studia získá žák schopnosti umožňující mu se plnohodnotně podílet na veřejném sborovém životě v dalších zájmových, poloprofesionálních či profesionálních tělesech i po ukončení studia. Pěvecký sbor slouží jako reprezentační aparát na mnohých významných slavnostech, koncertech a jiných veřejných vystoupeních školy.

Učební plán

Předmět	Přípravné oddělení		1. stupeň							2. stupeň			
	P PHV	PHV	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Pěvecký sbor Kvítka	1	1	1	1	1	1	1						
Pěvecký sbor Orchidea -hlavní					2	2	2	2	2	2	2	2	2
* Pěvecký sbor Orchidea -povinně volitelný			1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5-2	1,5-2	1,5-2	1,5-2	1,5-2	1,5-2
Sborový zpěv			1	1	1	1	1	1	1	1			
PPHV/ PHV	1- 1,5	1- 1,5											
HTa P			1	1	1	1	1						
Hudební literatura								(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)
součet	2,5	2,5	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Žáci Pěvecké hlasové výchovy navštěvují od 3. ročníku jeden z povinně volitelných předmětů: Pěvecký sbor Kvítka nebo Pěvecký sbor Rosa.

Pěvecký sbor Kvítka je pro žáky oboru Pěvecká hlasová výchova předmětem volitelným do druhého ročníku včetně. Od 3. ročníku je předmětem povinně volitelným. Od čtvrtého ročníku

žák navazuje předmětem Pěvecký sbor Orchidea, pokud je v rámci technické vyspělosti připraven. Jinak zůstává navštěvovat Pěvecký sbor Kvítka i během 4. ročníku a navazuje až od 5. ročníku.

Pěvecký sbor Orchidea je pro žáky Pěvecké hlasové výchovy povinně volitelný a navštěvují jej žáci dle technické vyspělosti od 4. či 5. ročníku v rozsahu 1,5h týdně. Žák je zařazen do 1. ročníku, posledním ročníkem I. stupně tohoto předmětu je 5. ročník.

Předmět mohou navštěvovat i žáci nástrojové hry jako předmět povinně volitelný místo Komorní hry či Orchestru ZUŠ Orchidea. Podmínkou zařazení instrumentalisty do předmětu je intonační čistota zpěvu a základní pěvecké dovednosti.

Předmět Sborový zpěv a Pěvecký sbor Perličky jsou určeny pouze pro žáky ZŠ Jana Babáka.

Hlasová výchova je součástí PHV. Hudební literatura je předmět nepovinný.

Učební osnovy vyučovacích předmětů Pěvecký sbor Kvítka, Pěvecký sbor Orchidea, Pěvecký sbor Perličky, Sborový zpěv Rosa

Vyučovací předmět Pěvecký sbor Kvítka

Žák – všeobecné výstupy předmětu:

- si osvojuje správný pěvecký posed nebo postoj,
- kontroluje přípravu správného nádechu a průběh výdechu,
- dostatečně vědomě otevírá ústa jako předpoklad srozumitelné výslovnosti,
- zpívá přirozeně v rámci svého rozsahu, nepřepíná své síly,
- v rámci intonačního výcviku je schopen zpívat dle not v rámci tercie až kvinty,
- zpívá lidové a umělé písně dle svých schopností a dovedností buď v 1. nebo 2. hlase,
- využívá základní technické prvky dle svých věkových schopností (nasazení tónu, čistá intonace, správná artikulace),
- adekvátně reaguje na dirigentské gesto,
- připravuje se na veřejná vystoupení,
- hodnocení žáků vychází z aktivity při práci ve skupině a z přípravy na veřejná vystoupení.

Předškolní přípravná hudební výchova, Přípravná hudební výchova

Žák:

- dýchá při zpěvu klidně,
- nasazuje hlavový tón,
- zpívá pouze první hlas,
- učí se intonační správnosti v rámci cantu firmu.

1. ročník

Žák:

- má již návyk hlavového tónu,
- osvojen správný pěvecký posed a postoj,
- správně frázuje – nadechuje se na konci věty či slova,
- věnuje pozornost výslovnosti závěrovým souhláskám m, t, k a dalším koncovkám,
- buduje intonační cítění pro dvojhlas.

2. ročník

Žák:

- je schopen jednoduchého dvojhlasu,
- dbá na nádech a frázování,
- správně dělí slova na pěvecké slabiky a je si vědom výjimek j, l, m, n zavřených,
- věnuje pozornost koncovkám,
- spolehlivě reaguje na dirigentské gesto.

Učební plán předmětu Pěvecký sbor Orchidea

Vyučovací předmět Pěvecký sbor Orchidea

Žák – všeobecné výstupy předmětu:

- spolehlivě kontroluje svůj pěvecký postoj či posed,
- cíleně dbá na artikulaci koncovek, dělení slov,
- vědomě pracuje s dechem, používá princip sborového dýchání,
- reaguje na dirigentská gesta z hlediska agogiky, dynamiky, rytmu a frázování,
- pracuje s větším rozsahem dynamiky,
- zpívá ve dvoj- až čtyř hlase,
- orientuje se ve sborové partituře,
- zná naše nejvýznamnější skladatele sborové literatury,
- ovládá intonačně čistý zpěv i při zpěvu a capella,
- nepřepíná své síly při zpěvu s orchestrem a vědomě dbá na zásady správné pěvecké techniky,
- je seznámen s vhodnou interpretací skladeb nejrůznějších období,
- vnímá vyváženost jednotlivých hlasů při realizaci sborové skladby.

I. stupeň

3. ročník (pro studijní zaměření) / 1. ročník (pro povinně volitelný předmět)

Žák:

- využívá dosavadních znalostí pěvecké techniky,
- bere si příklad ze starších zpěváků,
- dbá s přesností na dirigentská gesta,
- učí se vnímat jednotlivé hlasy harmonicky a jako celek,

- ve sborové partituře je schopen sledovat svůj hlas.

4.-5. ročník (pro studijní zaměření) / 2. a 3. ročník (pro povinně volitelný předmět)

Žák:

- ovládá základy pěvecké dechové techniky,
- rozlišuje měkký a tvrdý hlasový začátek u samohlásek,
- dle dirigentského gesta tvoří koncovky správně a včas,
- dbá správné artikulace a hlasové kultury, neforzíruje,
- zpívá dvou až tříhlasé skladby,
- bez problémů interpretuje synkopický rytmus,
- věnuje se domácí přípravě.

6.-7. ročník (pro studijní zaměření) / 4. a 5. ročník (pro povinně volitelný předmět)

Žák:

- čistě intonuje svůj part ve vícehlase s instrumentálním doprovodem,
- rozlišuje kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu,
- zpívá z listu jednodušší skladby menšího rozsahu,
- využívá většího dynamického rozlišení s ohledem na průběh skladby a požadavky sbormistra,
- citlivě se pojí s ostatními hlasy a vnímá harmonii celku.

II. stupeň

1-2. ročník

Žák:

- spolehlivě se orientuje ve sborové partituře dvou až čtyřhlasu,
- rozlišuje interpretaci jednotlivých stylových období,
- pracuje s kultivovaným a přirozeným tónem v širším rozsahu dynamiky,
- je vzorem mladším žákům a vede je svým příkladným chováním na zkouškách ke zdravému a nadšenému přístupu ke sborovému zpěvu,
- kontroluje své technické pěvecké možnosti, nepřepíná své fyzické síly, usiluje o volnost a rozvoj svých pěveckých dispozic.

3. – 4. ročník

Žák:

- používá vyrovnaný hlas v celém svém rozsahu a uplatňuje všechny své pěvecké návyky,
- je schopen vést sborové rozezpívání pomocí dechových a hlasových cvičení,
- vnímá vyváženost jednotlivých hlasů,
- rozlišuje sborový a sólový projev,
- využívá rozšířený hlasový rozsah a dle svých možností vyrovnané hlasové rejstříky,

- ovládá intonačně čistý zpěv svého partu v náročnějších skladbách a capella a skladbách s instrumentálním doprovodem,
- s jistotou reaguje na dirigentská gesta,
- rozlišuje sborový dech, správně tvoří koncovky zavřené i otevřené,
- vědomě vede frázi jednak pěvecky, ale i dechově,
- je schopen aktivní a zodpovědné spolupráce s ostatními.

Vyučovací předmět Pěvecký sbor Perličky

Žák:

1. ročník

- je schopen jednoduchého dvojhlasu,
- dbá na nádech a frázování,
- správně dělí slova na pěvecké slabiky a je si vědom výjimek j, l, m, n zavřených,
- věnuje pozornost koncovkám,
- spolehlivě reaguje na dirigentské gesto.

2. ročník

- využívá dosavadních znalostí pěvecké techniky,
- bere si příklad ze starších zpěváků,
- dbá s přesností na dirigentská gesta,
- učí se vnímat jednotlivé hlasy harmonicky a jako celek,
- ve sborové partituře je schopen sledovat svůj hlas.

Vyučovací předmět Sborový zpěv Rosa

4. - 5. ročník

- ovládá základy pěvecké dechové techniky,
- rozlišuje měkký a tvrdý hlasový začátek u samohlásek,
- dle dirigentského gesta tvoří koncovky správně a včas,
- dbá správné artikulace a hlasové kultury, neforzíruje,
- zpívá dvou až tříhlasé skladby,
- věnuje se domácí přípravě.

6. -7. ročník

- čistě intonuje svůj part ve vícehlase s instrumentálním doprovodem,
- rozlišuje kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu,
- zpívá z listu jednodušší skladby menšího rozsahu,
- využívá většího dynamického rozlišení s ohledem na průběh skladby a požadavky sbormistra,
- citlivě se pojí s ostatními hlasy a vnímá harmonii celku.

II. stupeň:

1. ročník

- spolehlivě se orientuje ve sborové partituru dvou až tříhlasu,
- pracuje s kultivovaným a přirozeným tónem v širším rozsahu dynamiky,
- je vzorem mladším žákům a vede je svým příkladným chováním na zkouškách ke zdravému a nadšenému přístupu ke sborovému zpěvu,
- kontroluje své technické pěvecké možnosti, nepřepíná své fyzické síly, usiluje o volnost a rozvoj svých pěveckých dispozic.

Vyučovací předmět Přípravná hudební výchova (5.1)

Vyučovací předmět Hudební teorie a praxe (5.2)

Vyučovací předmět Hudební literatura (5.24)

5.22 Studijní zaměření Skladba

Studijní zaměření Skladba vychází z počátku z improvizace, později samozřejmě ze skladebných technik a základů harmonie. Pokud žák navštěvuje i studijní zaměření Hra na nástroj, je mu toto studium velkou výhodou v představitosti i sluchové kontrole notového zápisu. Žáci se učí vědomě pracovat s motivem, seznamují se s hudebními formami, poznávají blíže další hudební nástroje, jejich rozsah, barvu zvuku, technické a výrazové možnosti. Dále se seznamují s tvorbou významných hudebních skladatelů 20. a 21. století, rozvíjení sluch a vnitřní sluchovou představitost, zdokonalují se v zápisu vlastních kompozic, mezi něž patří z počátku zhudebněné básně a texty a skladby pro svůj nástroj, postupně přechází ke skladbám pro další nástroje. Při komponování používají i řadu hudebních pomůcek, které jim pomáhají v tvorbě neobvyklých melodií a rytmických struktur. Jejich skladby následně zazní na koncertech školy. Předmět rozvíjí především žákovu zvukovou představitost a fantazii, pomáhá mu prakticky pochopit stavbu hudebních děl a emocionální náplň skladeb.

Učební plán

	Přípravné oddělení		1. stupeň							2. stupeň			
	P PHV	PHV	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Skladba	0,5	0,5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Základy skladby	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
PPHV/ PHV	1-1,5	1-1,5											
HTaP			1	1	1	1	1						
Hudební literatura								(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)
součet	2-2,5	2-2,5	2	2	2	3	3	2(3)	2(3)	2(3)	2(3)	2(3)	2(2)

Pro žáky studijního zaměření Skladba je předmět Základy skladby od 4. ročníku povinně volitelným. Žák je zařazen do 1. ročníku tohoto předmětu, posledním ročníkem I. stupně je 5. ročník. Pro ostatní studijní zaměření je předmětem volitelným, rozvíjí prostor pro rozšiřování znalostí a dovedností v oblasti improvizace a skladby.

Studijní zaměření Skladba je vyučování individuálně nebo ve skupině maximálně dvou žáků.

Hlasová výchova je součástí PHV. Hudební literatura je předmět nepovinný.

Učební osnovy vyučovacích předmětů Skladba a Základy skladby:

Vyučovací předmět Skladba

Přípravná hudební výchova

Žák:

- opakuje a rozvíjí motivky po učiteli,
- sám tvoří jednoduché melodie na základě rytmického modelu,
- zná základní pojmy hudební teorie,
- improvizuje na pentatonice,
- rozeznává sluchem dynamiku, začíná se seznamovat s intervaly.

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- zhudebňuje sousloví, věty a souvětí, dětská říkadla; pracuje s melodií, rytmem a dynamikou,
- umí rozpoznat motiv, předvětí a závětí, dokončit daný motiv a zhudebnit otázku a odpověď
- tvoří skladbu pro svůj hudební nástroj – využívá celé šíře rozsahu nástroje; délka, rozsah a obtížnost skladby odpovídají jeho technickým a výrazovým možnostem,
- je schopný zapsat melodii vlastních skladeb a za pomoci učitele rytmický průběh skladby, dynamiku a další tempová a výrazová označení,
- umí pomocí hudebních výrazových prostředků vystihnout základní nálady (vesele, smutně, žertovně, vznešeně aj.), používá základní hudební pojmy,
- seznamuje se s rozsahem dětského hlasu a rozsahem a technickými i výrazovými možnostmi svého nástroje, zná i rytmické Orffovy hudební nástroje,
- poznává hudební směry a skladatele 20. a 21. století, poslouchá ukázky z jejich díla, analyzuje s pedagogem vybraná díla,
- poznává hudební formy (dvoutaktí, čtyřtaktí, perioda, malá písňová forma dvoudílná a třídílná), používá základní hudební pojmy,
- improvizuje na pentatonice a jednoduchých harmonických kadencích v dur-mollovém systému, inspiroje se obrazovými materiály,
- rozeznává sluchem dynamiku, polohy v oktávách a základní intervaly,
- zapisuje do not jednoduchý rytmický diktát.

2. ročník

Žák:

- zhudebňuje dětská říkadla a básně pro dětský hlas, přidává elementární doprovod nebo 2. hlas,
- tvoří skladbu pro svůj nebo jiný hudební nástroj v rozsahu skladeb, které hraje, s možností elementárního doprovodu,
- je schopný zapsat melodii, dynamiku, tempová a výrazová označení skladby, za pomoci učitele rytmický průběh skladeb a jejich doprovod,
- zapisuje do not jednoduchý melodický nebo rytmický diktát,
- umí pomocí hudebních výrazových prostředků vystihnout různé nálady (např. vesele, smutně, tanečně, vznešeně, vtipně aj.),
- zná rozsah dětského hlasu a svého nástroje, jeho technické a výrazové možnosti, a využívá je při komponování, poznává zvukové vlastnosti a technické možnosti dalších vybraných hudebních nástrojů (např. klavír – hra na struny, preparování, keyboard, flétna, housle, cello aj.), zná i melodické Orffovy hudební nástroje a jejich zvukové vlastnosti,
- poznává hudební směry a skladatele 20. a 21. století, poslouchá ukázky z jejich díla, analyzuje s pedagogem vybraná díla,
- zná druhy motivů a umí s nimi pracovat, poznává základní taneční formy a základy harmonie (T, S, D),
- improvizuje na texty říkadel, pohádek nebo na obrázky, využívá k tomu pentatoniku, celotónovou řadu i dur-mollový systém a znalosti o intervalech a akordech, pokračuje v improvizaci na kadencích,
- rozeznává sluchem intervaly, kvintakord a jeho obraty.

3. ročník

Žák:

- zhudebňuje říkadla a básně pro dětský hlas/hlasy, přidává doprovod,
- vytváří skladbu pro sólový hudební nástroj s doprovodem jiného nástroje,
- je schopný zapsat melodii, rytmus, dynamiku a další tempová a výrazová označení svých hudebních nápadů, za pomoci učitele doprovod ke zpěvu nebo sólovému nástroji,
- umí pomocí hudebních výrazových prostředků vystihnout různé nálady a využívá přitom technické a výrazové možnosti vybraných hudebních nástrojů a zpěvu,
- zná rozsah dětského hlasu a svého nástroje, jeho technické a výrazové možnosti, a využívá je při komponování, poznává zvukové vlastnosti a technické možnosti dalších vybraných hudebních nástrojů (např. smyčcové nástroje, dřevěné dechové nástroje), vytváří vlastní hudební nástroje z předmětů denní potřeby,
- poznává hudební směry a skladatele 20. a 21. století, poslouchá ukázky z jejich díla, analyzuje s pedagogem vybraná díla
- během tří let studia zná a poznává vybrané hudební formy (preludium, variace, rondo, taneční stylizace: polka, valčík, mazurka), učí se základy harmonie (T, S, D a akordy na vedlejších stupních),
- pomocí hudební improvizace originálně vyjadřuje různé dojmy a pocity, využívá k tomu výtvarné a literární předlohy, dále vytváří doprovody k písním v různých tóninách a improvizuje na rozšířených kadencích

- rozeznává sluchem intervaly, akordy T, S, D a jejich obraty,
- zapisuje do not jednoduchý melodicko-rytmický diktát.

4. ročník

Žák:

- zhudebňuje básně a jiné texty pro různé hlasy (soprán, alt, tenor, bas aj.) s doprovodem na hudební nástroj,
- vytváří skladbu pro dva hudební nástroje, s možností dalšího nástrojového doprovodu,
- je schopný zapsat znění jednotlivých nástrojů a zpěvu, za pomoci učitele se zdokonaluje v psaní partitury, seznamuje se s ovládním notačního programu,
- umí pomocí hudebních výrazových prostředků vystihnout různé nálady a využívá přitom technické a výrazové možnosti vybraných hudebních nástrojů a zpěvu, používá různé kompoziční techniky,
- zná rozsah jednotlivých hlasů a probraných hudebních nástrojů, jejich technické a výrazové možnosti, a využívá je při komponování; poznává zvukové vlastnosti a technické možnosti dalších vybraných hudebních nástrojů (např. kytara, žesťové hudební nástroje, vybrané lidové hudební nástroje),
- poznává hudební směry a skladatele 20. a 21. století, poslouchá ukázky z jejich díla, analyzuje s pedagogem vybraná díla, používá další hudební pojmy v min. rozsahu látky 1. – 5. ročníku Hudební teorie a praxe,
- poznává vybrané hudební formy (suite, sonátová forma) a základy harmonie a kontrapunktu (imitace, kánon),
- zapisuje do not delší melodicko-rytmický diktát,
- sluchem analyzuje krátké rytmické a melodické úseky,
- používá ve své tvorbě a improvizaci augmentaci a diminuci, využívá kontrastů dynamiky, tempa a barvy (zvukomalba, glissando, klastry)
- vytváří doprovody k písním v různých tóninách pomocí akordů na hlavních a vedlejších stupních, používá chromatiku a jednoduchou modulaci,
- rozeznává sluchem intervaly, tříhlasé akordy s obraty a stupnice dur/moll.

5. ročník

Žák:

- zhudebňuje básně a jiné texty pro dětský pěvecký sbor,
- vytváří instrumentální skladbu pro tři hudební nástroje,
- je schopný zapsat znění jednotlivých nástrojů a zpěvu, za pomoci učitele se zdokonaluje v psaní partitury, učí se pracovat s notačním programem, seznamuje se s grafickou partiturou,
- umí pomocí hudebních výrazových prostředků vystihnout různé nálady a využívá přitom technické a výrazové možnosti vybraných hudebních nástrojů a zpěvu, používá různé kompoziční techniky,
- zná rozsah jednotlivých hlasů a probraných hudebních nástrojů, jejich technické a výrazové možnosti, a využívá je při komponování; poznává zvukové vlastnosti a technické možnosti dalších vybraných hudebních nástrojů (např. drnkací hudební nástroje, další klávesové hudební nástroje, vybrané historické nebo exotické hudební nástroje),
- poznává hudební směry a skladatele 20. a 21. století, poslouchá ukázky z jejich díla

- poznává vybrané hudební formy a ovládá základy harmonie a kontrapunktu (inverze, račí postup, protihlas), je schopen analýzy vybraných skladeb, seznamuje se s aleatorikou,
- v improvizaci ovládá transpozici, jednoduché modulace a hru podle základních akordických značek, improvizuje na delších harmonických kadencích s možností transpozice, seznamuje se s různými stylizacemi doprovodů, využívá dynamických, tempových a agogických kontrastů, různé anagramy a symboly,
- rozeznává sluchem intervaly, tříhlasé akordy s obraty, stupnice dur/moll, dominantní septakord s obraty,
- zapisuje do not melodicko-rytmický diktát s dynamikou a dalšími označeními.

6. ročník

Žák:

- zhudebňuje delší básně a jiné texty pro různé vokální obsazení (sóla/sbor) s možností doprovodu na hudební nástroj/e,
- vytváří instrumentální skladbu pro čtyři nástroje v různém nástrojovém obsazení,
- je schopný zapsat své hudební nápady, zdokonaluje se v psaní partitury a v používání notačního programu,
- umí pomocí hudebních výrazových prostředků vystihnout různé nálady a využívá přitom technické a výrazové možnosti vybraných hudebních nástrojů a zpěvu, používá různé kompoziční techniky,
- student zná rozsah jednotlivých hlasů a probraných hudebních nástrojů, jejich technické a výrazové možnosti, a využívá je při komponování; poznává zvukové vlastnosti a technické možnosti dalších vybraných hudebních nástrojů (např. bicí nástroje), všímá si zvukových kombinací poznaných nástrojů,
- poznává hudební směry a skladatele 20. a 21. století, poslouchá ukázky z jejich díla
- poznává vybrané hudební formy, ovládá základy harmonie a kontrapunktu a je schopen analýzy vybraných skladeb, seznamuje se s minimalismem a dodekafonií,
- improvizuje na dané téma z oblasti volné improvizace a pomocí akordických značek harmonizuje složitější písně,
- rozeznává sluchem intervaly, tříhlasé akordy s obraty, stupnice dur/moll, dominantní septakord s obraty, druhy čtyřhlasých akordů,
- zapisuje do not melodicko-rytmický diktát s harmonickými funkcemi.

7. ročník

Žák:

- vytváří absolventskou skladbu pro vokálně-instrumentální obsazení,
- umí analyzovat svoji absolventskou skladbu,
- je schopný zapsat své hudební nápady rukou i pomocí notačního programu,
- umí pomocí hudebních výrazových prostředků vystihnout různé nálady a využívá technické a výrazové možnosti vybraných hudebních nástrojů a zpěvu, používá různé kompoziční techniky,
- zná rozsah jednotlivých hlasů a probraných hudebních nástrojů, jejich technické a výrazové možnosti, využívá je při komponování a umí použít jejich zvukové kombinace,
- má znalosti o hudebních směrech a skladatelích 20. a 21. století, zná a poslouchá ukázky z jejich díla, inspiruje se jimi,

- má přehled o hudebních formách – rozpoznává je a analyzuje, rozumí základům harmonie a kontrapunktu, je schopný znalosti využít ve své tvorbě na úrovni odpovídající jeho pokročilosti, poznává seriální hudbu a její představitele,
- v improvizaci používá všech typů improvizace, se kterými se seznámil během studia v I. cyklu,
- rozeznává sluchem všechny intervaly, durové a mollové stupnice, tříhlasé a čtyřhlasé akordy s obraty.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- hledá a experimentuje na základě dosažených vědomostí, vytváří si vlastní hudební pomůcky pro tvorbu motivů,
- komponuje rozsáhlejší skladby,
- poznává další kompoziční techniky (témbrová hudba),
- rozšiřuje si teoretické znalosti i praktické zkušenosti s vokálním a instrumentálním kontrapunktem, poznává další hudební formy,
- analyzuje díla různých historických epoch,
- zná základy instrumentace, rozšiřuje své vědomosti o hudebních nástrojích evropských i mimoevropských kultur (Asie a Oceánie),
- zdokonaluje se v práci s notačním programem, seznamuje se s moderní notací,
- do improvizace zapojuje prvky polyfonie – kánon, imitace aj.

2. ročník

Žák:

- hledá svůj vlastní výraz, svou tvorbu posuzuje,
- v rozsáhlejších skladbách nalézá různá formová i výrazová řešení,
- poznává další kompoziční techniky (punktualismus),
- používá formy instrumentální i vokální,
- zná základy instrumentace, rozšiřuje své vědomosti o hudebních nástrojích evropských i mimoevropských kultur (Afrika),
- používá notační program a umí si pomocí něj zapsat své skladby, rozšiřuje si znalosti z oblasti moderní notace,
- analyzuje skladby z různých stylových období,
- improvizuje v různých stylech a tóninách.

3. ročník

Žák:

- profiluje tvorbu podle svých vlastních kritérií, která umí druhým objasnit,
- komponuje rozsáhlejší skladby vokálně-instrumentálního charakteru, hledá další zvukově zajímavá řešení,
- poznává další kompoziční techniky (tintinnabuli),

- seznamuje se s dalšími notačními programy a jejich funkcemi, poznává grafické partitury vybraných autorů a vytváří své vlastní,
- využívá různé tónové řady a praktické zkušenosti z oblasti harmonie, kontrapunktu a hudebních forem,
- ovládá základy instrumentace, rozšiřuje své vědomosti o hudebních nástrojích evropských i mimoevropských kultur (Austrálie, Amerika),
- analyzuje hudební díla vybraných skladatelů,
- improvizuje sólově i ve dvojici na dané téma.

4. ročník

Žák:

- je schopen samostatné tvorby,
- komponuje rozsáhlejší absolventskou skladbu (koncert, symfonie, suite aj.) pro větší nástrojové obsazení a dokáže ji analyzovat,
- ovládá tradiční notaci a základy moderní notace, umí vytvořit grafickou partituru,
- ovládá instrumentaci, je schopný samostatně vyhledávat další inspirační zdroje a nalézat zajímavá zvuková spojení,
- zná a rozumí probraným kompozičním technikám 20. a 21. století, umí je použít ve své tvorbě,
- pracuje s vokálními i instrumentálními formami,
- má znalosti z oblasti harmonie, kontrapunktu, hudebních forem, dějin hudby a používá je ve své tvorbě,
- dokáže posoudit uměleckou kvalitu analyzovaných skladeb,
- v improvizaci používá všech typů improvizace, se kterými se seznámil během studia ve II. cyklu.

Vyučovací předmět Základy skladby

Přípravná hudební výchova

Žák:

- opakuje a rozvíjí motivky po učiteli,
- sám tvoří jednoduché melodie na základě rytmického modelu,
- zná základní pojmy hudební teorie,
- improvizuje na pentatonice,
- rozeznává sluchem dynamiku, začíná se seznamovat s intervaly.

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- zhudebňuje texty říkadel,
- umí dokončit daný motivek,
- zhudebňuje otázku a odpověď,
- používá základní hudební pojmy,
- využívá výrazové možnosti vysokých a nízkých poloh svého nástroje a hlasu,
- vyjadřuje hudbou různé nálady (vesele, smutně, žertovně, vznešeně aj.),

- improvizuje na pentatonice a chromatice,
- rozeznává sluchem dynamiku, polohy v oktávách a základní intervaly.

2. ročník

Žák:

- zhudebňuje texty říkadel, pohádky nebo obrázky,
- umí vytvářet dvojtaktí,
- prakticky využívá znalosti o intervalech a akordech v improvizacích,
- zaznamenává vlastní nápady,
- vytváří jednoduché doprovody k písním,
- umí improvizovat na pentatonice, chromatice, na tónech celotónové řady, využívá i dur-mollový systém,
- zapíše do not jednoduchý rytmický diktát,
- rozeznává sluchem intervaly, kvintakord a jeho obraty.

3. ročník

Žák:

- zhudebňuje texty básní,
- spontánně a originálně vyjadřuje různé dojmy pomocí hudby,
- umí zaznamenat vlastní motivy, hudební nápady,
- ovládá základní práci s motivem,
- umí pracovat s dvojtaktím a jeho obměnami,
- v improvizaci vytváří doprovody k písním v různých tóninách,
- zapíše do not jednoduchý rytmický a melodický diktát,
- rozeznává sluchem intervaly, akordy T, S, D a jejich obraty.

4. ročník

Žák:

- zhudebňuje básně nebo krátké texty,
- zaznamenává do not vlastní hudební nápady,
- zapíše do not jednoduchý melodicko-rytmický diktát,
- sluchově analyzuje krátké rytmické a melodické úseky,
- pracuje se čtyřtaktím,
- používá ve své tvorbě a improvizaci augmentaci a diminuci, využívá kontrastů dynamiky, tempa a barvy,
- vytváří doprovody k písním v různých tóninách, používá jednoduchou modulaci,
- rozeznává sluchem intervaly, tříhlasé akordy s obraty a stupnice dur/moll.

5. ročník

Žák:

- zhudebňuje básně a texty,
- ovládá osmitaktí, předvětí a závětí,
- zná základní akordické značky,
- zapíše do not melodicko-rytmický diktát,

- zná a používá další hudební pojmy, min. v rozsahu látky 1. – 5. ročníku Hudební teorie a praxe,
- improvizuje s využitím dynamických, tempových a agogických kontrastů, umí transponovat písně s doprovodem do různých tónin a rozvíjí volnou improvizaci,
- seznamuje se s různými kompozičními technikami 20. století,
- zapisuje vlastní hudební nápady a začíná se seznamovat s notačním programem,
- rozeznává sluchem intervaly, tříhlasé akordy s obraty, stupnice dur/moll, dominantní septakord s obraty.

6. ročník:

Žák:

- zhudebňuje delší básně a texty,
- orientuje se v základech notace a seznamuje se s ovládním notačního programu,
- zapíše do not náročnější melodicko-rytmický diktát,
- je schopen analýzy kratších skladeb,
- používá akordické značky a harmonizuje složitější písně,
- ovládá malou písňovou formu,
- poznává základy kontrapunktu (imitace, kánon),
- seznamuje se s různými kompozičními technikami 20. století,
- improvizuje na dané téma z oblasti volné improvizace
- rozeznává sluchem intervaly, tříhlasé akordy s obraty, stupnice dur/moll, dominantní septakord s obraty, druhy čtyřhlasých akordů.

7. ročník

Žák:

- ovládá základy harmonie, kontrapunktu a jednoduché hudební formy,
- zná základní fakta hudební historie,
- rozpozná a analyzuje rondo, variace a písňovou formu,
- komponuje skladby i pro více nástrojů, zná jejich rozsahové možnosti,
- analyzuje vlastní absolventskou skladbu,
- používá různé způsoby improvizace, se kterými se seznámil během studia v I. cyklu,
- rozeznává sluchem všechny intervaly, durové a mollové stupnice, tříhlasé a čtyřhlasé akordy s obraty.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- experimentuje na základě dosažených vědomostí,
- snaží se komponovat rozsáhlejší skladby,
- zná základy instrumentace, rozšiřuje své vědomosti o hudebních nástrojích,
- zvládá základy práce s notačním programem,
- improvizuje na kratší kadence.

2. ročník

Žák:

- hledá svůj vlastní výraz, svou tvorbu posuzuje,
- v rozsáhlejších skladbách nalézá různá formová i výrazová řešení,
- používá formy instrumentální i vokální,
- používá notační program a umí si pomocí něj zapsat své skladby,
- improvizuje na delší kadence.

3. ročník

Žák:

- profiluje tvorbu podle svých vlastních kritérií,
- komponuje rozsáhlejší skladby, hledá další možná řešení,
- používá notační program, včetně rozepisování jednotlivých partů,
- využívá různé tónové řady a praktické zkušenosti z oblasti harmonie, kontrapunktu a hudebních forem,
- je schopen vyjádřit se na základě zevrubné analýzy k jiným uměleckým dílům,
- improvizuje na vybrané motivy z děl jiných autorů.

4. ročník

Žák:

- je schopen samostatné tvorby,
- komponuje v různých žánrech,
- ovládá instrumentaci,
- pracuje s vokálními i instrumentálními formami,
- má znalosti z oblasti harmonie, kontrapunktu a hudebních forem a používá je ve své tvorbě,
- komponuje a analyzuje vlastní absolventskou skladbu,
- používá různé způsoby improvizace, se kterými se seznámil během studia ve II. cyklu.

Vyučovací předmět Přípravná hudební výchova (5.1)

Vyučovací předmět Hudební teorie a praxe (5.2)

Vyučovací předmět Hudební literatura (5.24)

5.23 Studijní zaměření Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba

Učební plán

	Přípravné oddělení		1. stupeň							2. stupeň			
	P PHV	PHV	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
EZH a ZT			1	1	1	1	1	1	1				
Hra na zobcovou flétnu	0,5												
Jiný nástroj		0,5	1	1	1	1	1	1	1				
Hlasová výchova	0,5	0,5											
PHV	1	1											
HTa P			1	1	1	1	1						
Hudební literatura								(1)	(1)				
součet	2	2	3	3	3	3	3	2(3)	2(3)				

Hra na zobcovou flétnu je nástrojem přípravným. Předpokládá se, že od 1. ročníku hraje žák na jiný nástroj (klavír). Hlasová výchova je součástí PHV. Hudební literaturae je předmět nepovinný.

Studijní zaměření EZHZT zahrnuje moduly:

A – Hra na elektronické klávesové nástroje a jejich ovládání - viz **Hra na keyboard**

B – Technika záznamu, zpracování a reprodukce zvuku

C – Tvorba hudby prostřednictvím digitálních technologií

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba

I. stupeň, 1. ročník

Žák:

Modul A

- osvojil si základní návyky pro správnou hru – sezení, postavení ruky,
- orientuje se na klaviatuře,
- hraje pravou i levou rukou zvlášť,
- ovládá základní úhozové varianty,
- reprodukuje jednoduché melodické celky podle poslechu.

Modul B

- vyjmenuje a pozná základní součásti elektronického hudebního pracoviště (EHP),
- dokáže zapojit jednotlivé součásti EHP,
- popíše základní cestu zaznamenávání zvuku nebo hudby,
- orientuje se v pracovním prostředí programu Cubase (bez využití funkcí),
- vytvoří instrument stopu v programu Cubase.

Modul C

- za pomoci učitele zaznamená vlastní hudební nápad do programu Cubase,
- rozlišuje základní složky skladby – melodii, harmonii, rytmus,
- poznává zvuk základních virtuálních nástrojových skupin,
- dokáže poznat tempo a metrum skladby a nastavit je v programu Cubase,
- upravuje rytmus a dynamiku MIDI příkazů v programu Cubase.

2. ročník

Žák:

Modul A

- orientuje se v notovém zápise – čte noty v houslovém klíči,
- rozeznává rytmické hodnoty not a uplatňuje je při hře,
- ovládá dynamiku klaviatury,
- zvládá hru oběma rukama zároveň.

Modul B

- zná princip šíření zvuku,
- zná základní funkce jednotlivých součástí techniky pro zaznamenání zvuku,
- rozlišuje AUDIO- a MIDI-záznam,
- obratně a bezpečně pracuje s doplňky elektronického vybavení (stojany apod.),
- dokáže vybrat nástroj ve zvukové bance podle zadaných parametrů,
- zaznamenává MIDI příkazy do instrumentální stopy.

Modul C

- bez pomoci učitele zaznamená vlastní hudební nápad v programu Cubase,
- používá náležitě nástroje plnící úlohu melodie, harmonie nebo rytmu,
- rozlišuje členění skladby do dílů z hlediska hudební formy,
- transponuje úsek hudby v programu Cubase.

3. ročník

Žák:

Modul A

- bezpečně se orientuje v notovém zápise – čte noty v houslovém i basovém klíči,
- vlastnosti dynamiky klaviatury využívá účelně při zaznamenávání hudebního nápadu,
- uplatňuje hru akordů a akordických rozkladů,
- sluchem analyzuje intervaly a kvintakord a jeho obraty,
- doprovodí píseň podle akordických značek.

Modul B

- rozlišuje jednotlivé typy mikrofonů a dokáže je použít,
- rozlišuje typy kabelů a zvládá jejich základní užití,
- zná a dodržuje zásady správného zacházení s kabely a při zapojení do sítě,

- využívá funkcí kopírování, mazání a jiných úprav MIDI not.

Modul C

- užívá základních harmonických funkcí,
- rozlišuje a při tvorbě reflektuje použití konsonancí a disonancí,
- zadaný motiv rozvíjí různými způsoby motivické práce,
- zhudební krátký veršovaný text (melodie s harmonickým podkladem).

4. ročník

Žák:

Modul A

- reflektuje výrazovost skladby a dokáže výraz podle poslechu reprodukovat,
- využívá náročnější technické prvky při hře (vyšší tempo, pasáže – běhy apod.),
- zná charakteristiky znění vybraných virtuálních hudebních nástrojů,
- využívá prologační pedál u klávesových virtuálních nástrojů.

Modul B

- samostatně obsluhuje mixážní pult,
- sestaví aparaturu pro reprodukci zvuku a reprodukuje skladbu z media,
- rozlišuje a využívá vstupy a výstupy jednotlivých komponent EHP,
- zvládá kompletní základní editaci MIDI příkazů v programu Cubase,
- využívá funkci vytvoření notového zápisu a jeho úprav.

Modul C

- komponuje skladby ve dvoudílné písňové formě,
- využívá imitační techniky,
- aranžuje skladby (vytváří přede hry, mezihry apod. u existujících písní, jednoduchých skladeb a projektů),
- je obeznámen s vybranými hudebními žánry a styly,
- zná obsazení základních nástrojových skupin symfonického orchestru.

5. ročník

Žák:

Modul A

- hraje sólové úseky skladeb reprodukováných i vlastních s náležitým výrazovým obsahem,
- využívá modulační kolečko při hře,
- v souboru se spolužáky reprodukuje zadanou skladbu o vícečlenném obsazení,
- volí odpovídající způsob úhozu u různých virtuálních nástrojů v závislosti na charakteristikách znění daného nástroje.

Modul B

- s pomocí vyučujícího sestaví aparaturu pro ozvučení veřejné kulturní akce – podle obsazení jednotlivých čísel v programu,
- vytvoří samostatně AUDIO záznam koncertu nebo jiné kulturní akce,
- využívá specifické funkce automatizace a kvantizace v programu Cubase,
- chápe podstatu vzniku tónu u nástrojů různých skupin – podle principu tvoření tónu.

Modul C

- záměrně užívá modulační postupy různých druhů ve vlastních skladbách,
- využívá sekvenční postupy při kompozici,
- kontroluje zvukovou vyváženost skladby,
- sestavuje virtuální hudební skupiny různé velikosti s cílem dosáhnout plného zvuku hudebního tělesa.

6. ročník

Žák:

Modul A

- zvyšuje úroveň technické dokonalosti u reprodukováných pasáží a sólistických úseků skladeb,
- reprodukuje úsek skladby podle sluchu – melodii + harmonickou kostru,
- při hře využívá funkce pitchbend,
- z notového zápisu je schopen vyčíst nejen samotný hudební text (noty), ale také výrazové změny a technické požadavky (změny zvuků a způsobu úhozu).

Modul B

- zvládá střih audio záznamu,
- začíná zpracovávat zvuky pomocí nejjednodušších signálových procesorů,
- rozlišuje základní typy a formáty hudebního záznamu.

Modul C

- vytvoří hudbu k zadanému námětu (příběhu),
- zadané téma dovede kompozičně přetvořit v mezích několika různých žánrů a stylů,
- v kompozici uplatňuje také zvuky a ruchy.

7. ročník

Žák:

Modul A

- transponuje melodii i harmonické postupy do všech tónin,
- doprovází melodii podle značek akordů komplikovanější výstavby (obraty septakordů, nónový akord, akordy s přidanými intervaly),
- plně využívá funkcí MIDI klaviatury a možností využití spojení s dalšími hudebně-technickými prvky,
- samostatně nastuduje sólovou nebo komorní skladbu náležité obtížnosti a veřejně ji provede.

Modul B

- plně chápe princip vzniku a šíření zvuku v přirozeném prostředí i v uměle vytvořených podmínkách,
- plně chápe princip vzniku a šíření tónu akustických nástrojů a zpěvu, dokáže popsat princip generování tónu syntetických,
- pořídí a zpracuje AUDIO záznam,

- připraví notový materiál pro interprety na základě vytvořeného projektu v programu Cubase,
- dokáže použít přiměřené technické prostředky zvukové podpory veřejné akce (s ohledem na velikost prostoru, nástrojovým obsazením, koncepcí celé akce).

Modul C

- v programu Cubase vytvoří vlastní projekt (kompozici) vícedílné formy s širším nástrojovým obsazením,
- ve vlastní tvorbě využívá dostupných prostředků technických i inspiračních,
- používá různé způsoby motivické práce,
- pracovává instrumentální i vokální hudební složku,
- v kompozici užívá reálné možnosti akustických nástrojů,
- dokáže vyjádřit, případně popsat, svůj kompoziční záměr,
- je obeznámen s normami, které vyplývají z ochrany autorských práv.

Vyučovací předmět Hudební teorie a praxe (5.2)

Vyučovací předmět Hra na zobcovou flétnu (5.15) nebo jiný nástroj (5.4 – 18)

Vyučovací předmět Hlasová výchova (5.19)

Vyučovací předmět Hudební literatura (5.24)

5.24 Studijní zaměření Hudební literatura

Učební plán

	P PHV		PHV		1.stupeň							2.stupeň			
	1.	2.	1.r.	2.r.	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
PHV	1	1	1												
HTa P				1	1	1	1	1							
Hudební literatura.									(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)

Hudební literatura je předmět volně a nepovinně navazující na Hudební teorii a praxi na I. stupni. Hudební literatura je předmět, který spojuje hudební interpretaci s recepcí a reflexí. Náplň vychází přímo z aktuálních potřeb školy, některého oddělení či nástroje. Všichni žáci i studenti budou vzděláváni jednotně bez ohledu na ročník, který navštěvují. V osnovách proto není přímo dáno, že každý rok bude věnován jen určitému tématu, období či nástroji. Také v tomto předmětu se věnuje komorní literatuře a její samotné hře. Vzdělávání probíhá v několika disciplínách současně: Dějiny hudby, Náslech nahrávky nebo živé hudby, Sledování grafického zápisu, Zkouška představitosti se zápisem části skladby, Teoretický rozbor skladby, Praktické vyzkoušení hry určité části, Napodobení interpreta, Pokus o jinou interpretaci. Prozatím není možné zodpovědně stanovit výstupy.

Ve školním rozvrhu navazuje tento předmět na Komorní hru a v době určené pro žákovské večery. Žáci a studenti mají stálý rozvrh. Po Komorní hře (souboru) je buď Hudební literatura, nebo žákovský večer.

Průběh vyučování

V hodině většinou bývají přítomni dva vyučující. Vedoucím je učitel, který dané téma uvede, přiblíží dobu a skladatele, případně interpreta, pohovoří o díle a konkrétní skladbě. Poté nastupuje druhý učitel, specialista, který dané téma či řešení problému připravil. Studenti obdrží notový zápis, pustí se připravená nahrávka nebo její část, která se může i několikrát opakovat, vyučující přitom upozorňuje, čeho si mají studenti povšimnout. Mohou se porovnávat nahrávky různých interpretů. Studenti odevzdají půjčené materiály a pokusí se podle své představy zapsat určenou krátkou část. Pak opět obdrží noty a na nový řádek zapíše skutečnost dle not. Následuje další práce – rozbor skladby po stránce formální, harmonické, melodické, ozdoby, tempo, dynamika, určení hlavní melodie, protimelodie, výrazové odstínění a praktické vyzkoušení studenty. Zadání dobrovolného úkolu a ukončení. Na rozšířený výhled studenta navazuje vyučující v dalším individuálním vyučování.

6. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pro přijímání žáků se speciálními potřebami platí stejné podmínky jako pro žáky ostatní: musí prokázat určitou míru talentu a chtění, rodiče se zaváží k zodpovědné spolupráci se školou.

Do kategorie takto potřebných žáků jsou ředitelem školy zařazováni žáci na základě posudku z pedagogicko-psychologické poradny, vyjádření lékaře nebo i doporučení třídního učitele či opodstatněné žádosti rodičů. Individuální studijní plán je vytvářen tedy i v případech například větší nemocnosti, s horším sociálním zázemím nebo při jiných individuálních situacích.

Žáci jsou vyučováni v souladu se školním vzdělávacím programem, ale s přihlédnutím ke speciálním potřebám jednotlivého žáka. Třídní učitel pro takového žáka vytvoří individuální studijní (vzdělávací) plán. Individuální studijní plán platí vždy jeden školní rok a je schválen ředitelem školy (vyhláška č. 73/2005 Sb.). Škola vytváří pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami vstřícné a motivující prostředí. Tito žáci jsou zařazováni do akcí školy vedle žáků ostatních. Tak je škola pomáhá začleňovat do běžného života.

7. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Vyučující naší školy se svým žákům věnují maximálně. Někteří žáci se však od průměru odlišují. Rychleji postupují, jsou precizní, vždy velmi připraveni, ve výkonech spolehliví. My však nevíme, zda to vychází z osobnosti těchto žáků, nebo je to zásluha rodičů při domácí přípravě. Z toho důvodu nemůžeme každého úspěšného žáka označit jako mimořádně nadaného.

Mimořádnost nadání nám svým výrokem musí potvrdit pedagogicko-psychologická poradna. U takto označeného žáka:

- sestaví třídní učitel roční individuální studijní plán vycházející ze ŠVP,
- podpis rodičů (rodiče) je závazkem rodičů ke zvýšené spolupráci se školou,
- ředitel zdvojnásobí hodinovou dotaci pro daného žáka,
- rozvoj žáka sleduje celá škola,
- třídní učitel konzultuje dílčí výsledky nejen se svými kolegy na škole, ale také na konzervatoři nebo na JAMU,
- je vyžadováno, aby se takový žák vedle běžných vystoupení a koncertů aktivně účastnil i soutěží s mezinárodní účastí,
- při neuspokojivých výsledcích, ztrátě motivace u rodičů nebo žáka, může být žák z tohoto programu vyjmut.

Z mimořádné péče není vyloučen žák, který od PPP zavazující posudek neobdržel, ale nejsou pro ně povinné výše uvedené podmínky.

8. Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy

8.1 Zásady a způsob hodnocení žáků

Pochvala má vyšší hodnotu, než kárání. Než vyučující poukáže na nedostatky, musí nejdříve nějakou maličkost pochválit. Takovéto hodnocení probíhá v každé vyučovací hodině. Do žákovského sešitu může uvést hodnocení slovní nebo číselné, nemusí zapisovat hodnocení každé hodiny. U menších dětí jsou pomůckou hodnocení obrázky, hvězdičky, razítka.

Každý vyučující má učební osnovy. Podle nich řídí vyučovací proces tak, aby o pololetí a na konci školního roku měl co hodnotit. Pak může s čistým svědomím konstatovat: ano, žák požadované výstupy zvládá výborně, nebo tomu ještě něco schází. Znamku zapisuje do katalogu o průběhu studia, na vysvědčení připojí ještě hodnocení slovní, které vystihuje to, co známka neumí.

Hrubým nešvarem a pedagogickým nedostatkem je, když z úst učitele zní „komisionální zkoušky“ jako nějaká hrozba. Proč to? Vždyť zkoušky dělá žák každou hodinu, kdy je hodnocen, a dokonce jsou učitelé, kteří vedou své žáky k tomu, aby hodnotili sami sebe, případně svého spolužáka.

Zkoušky před komisí jsou cenné, ale nejsou tím kouzelným proutkem, nástrojem, který z průměrných žáků nadělá žáky vynikající. Předsedá-li takové zkušební komisi člověk, který místo nějakého hřejivého slova suše žákovi řekne: děkuji, počkej si za dveřmi, pochybuji, že předvedl ten správný pedagogický výkon! Co vlastně zasel do dušičky žáka?

Komise je zárukou objektivitu hodnocení žáka. Ještě větší důležitost komisionálních zkoušek spočívá v tom, že taková zkouška je pro vyučující velkým zdrojem poučení, pokud jsou ovšem přítomni skutečně všichni vyučující daného nástroje.

S výjimkou Předškolní přípravné hudební výchovy jsou povinné postupové zkoušky v každém ročníku. Z Přípravné hudební výchovy se jedná o přijímací zkoušku do prvního ročníku. První a druhý stupeň je uzavřen absolventským koncertem. Po domluvě s ředitelem školy je možné absolvovat jiným veřejným vystoupením (žákovský večer, třídní koncert). Každý obor má vypracované požadavky k postupovým a závěrečným zkouškám.

Číselné vyjádření o výkonu žáka na hodině, či u zkoušky, má svou hodnotu především porovnávací. Znamku nejdříve navrhuje vedoucí komise (ne pokud vystupuje jeho žák), následně známku navrhne učitel žáka. V závěru se všichni domluví na výsledné známce zkoušky, která nemusí být stejná se známkou na vysvědčení. Ta se může lišit maximálně o jeden stupeň.

Ředitel školy hodnotí každého žáka i jeho učitele po zhlédnutí každého žákovského večera a koncertu. Takto může hodnotit celou školu každý pedagog a mnozí to skutečně dělají.

Znamku **výborný** (označujeme číslicí 1) dostane žák, který je opravdu výborný ve všech hodnocených oblastech a u nějž můžeme říci: splnil požadavky našich osnov uvedených v ŠVP pro daný nástroj. Ale tutéž známku může obdržet žák, který na postupových zkouškách byl ohodnocen dvojkou. Proč? On ve výsledku splnil požadavky osnov, celý školní rok pracoval

poctivě, všechna jeho veřejná vystoupení byla výborná, jen ta zkouška „nevyšla“.

Chvalitebný (2) je žák, kterého skutečně můžeme za jeho práci pochválit. Během školního roku nedosahoval oslnivých úspěchů a také v osnovách najdeme nesplněné drobnosti, ale poctivě odvedl, co bylo v jeho silách. Může však dojít k překvapení. Žák, u kterého to vůbec nepředpokládáme, předvede u zkoušek nečekaně výborný výkon! Něco zde nehraje. Žák má potenciál, který dosud dřímá a nebyl odhalen. Zde je na třídním učiteli, zda nakonec nenavrhne známku výbornou. To je ale otázka i závazek. Podaří se?

Uspokojivý (3) je hodnocení na pokraji vyřazení. Kdybychom neměli jiné cíle, než vychovávat profesionály, takový žák by byl v autu. My však chceme rozžehnout i tu malou doutnající jiskřičku. Naším cílem je obohatit, povznést. Proto s takovým žákem nadále pracujeme, i když výsledky jeho práce neodpovídají vynaloženému úsilí učitele. A doufáme, že nakonec tohoto žáka pro spolupráci získáme přesto, že má trochu větší mezery v plnění našich požadavků proklamovaných v osnovách.

Neuspokojivý hovoří samo za sebe. Až tam sahá náš arsenál. Nejenže dotyčný žák neplní požadavky osnov. Ale on dokonce buď odmítá pracovat, nebo je v jistém smyslu omezený, protože při dobré vůli žáka by se tento pohyboval v hodnocení nejméně uspokojivý.

Abychom ve svých hodnoceních postihli skutečně vše, číselnou klasifikaci doplňujeme hodnocením slovním. Zde vystihneme ty rozdíly mezi jedničkami. Vysvětlíme, například proč žák, který nevykazoval nikterak přesvědčivé výkony během školního roku, nakonec obdržel jedničku. Zdůvodníme, proč žák s výborným výkonem v závěru roku nakonec výbornou nedostal. Poukážeme také na to, že žák hodnocený uspokojivým výkonem není hloupý nebo zaostalý, ale trochu nebo více pohodlný. Často slovní hodnocení obsahuje i určitý návod pro další práci, která by vedla ke zlepšení.

V celkovém hodnocení se nikterak nelišíme od jiných škol:

Prospěl s vyznamenáním obdrží žák, který je ve svém hlavním oboru hodnocen prospěchem výborný a průměr stupňů prospěchu z povinných předmětů nemá vyšší průměr než 1,5.

Prospěl žák, který neobdržel známku neuspokojivý.

Neprospěl ten, kdo právě známku neuspokojivý obdržel.

8.2 Oblasti vlastního hodnocení školy

Podobně, jako hodnotíme pravidelně každého žáka, měli bychom pravidelně hodnotit celou školu. Jistěže se k tomu nebudeme denně scházet, protože máme i jinou práci. Ale nepravidelně občasné a pak závazné pololetní hodnocení je přiměřené nejen časově. Několik měsíců obsáhne paměť každého z nás a mimo to si každý může pro jistotu dělat své poznámky.

Kdo by měl být hodnotitelem? Každý zaměstnanec školy a také každý externí pracovník ze svého pohledu. Každý hodnotí to, co je schopen pojmout.

Zapojíme do hodnocení také žáky? Proč ne?! Jen si nedovedu představit, kdo by pročítal 550 hodnocících zpráv různé úrovně. Každý vyučující individuální výuky proto do hodnocení

zapojí vzorek své třídy v rozsahu 10% (nejméně však jednoho a nejvýše tři, pokud má více než 20 žáků).

Když dáme tuto zodpovědnou důvěru žákům, nemůžeme vynechat rodiče. Měli by se podílet podle velikosti třídy jeden až dva za jednu třídu.

Oblasti, které jsme hodnotili již několik let a stále ještě hodnotíme, se staly součástí našeho vzdělávacího programu:

- vnější a vnitřní prostředí školy,
- charakteristika místa, lokality, ve které škola působí, rozbor vnějšího prostředí
- kde jsou pro školu kritická místa, v čem jsou naopak dobré příležitosti (jak potlačit rizika a posílit pozitiva),
- jak na škole vypadá vnitřní pracovní prostředí, kde, nebo v čem jsou rizika, hrozby, slabé stránky a v čem má škola silné stránky a dobré příležitosti (eliminovat rizika, podpořit a posílit silné stránky).
- identifikace školy, cíle a poslání,
- jaká jsme škola,
- čeho chceme dosáhnout (práce jednotlivých oddělení nemusí mít naprosto stejný cíl),
- jak se nám podařilo zpracovat ŠVP (nenabízí se něco k úpravě a ke zlepšení?),
- průběh vzdělávání,
- jaký je průběh, jak jsou plněny stanovené cíle (dle ŠVVP, přednosti, nedostatky),
- jak škola (učitelé) spolupracují s veřejností (s rodiči),
- co se má v chodu školy (v řízení, v ustálených postupech, v podílu zaměstnanců) zvýraznit, změnit, od čeho upustit, co zavést,
- je dodržována pracovní doba? (patří tam i žákovské večery),
- jak si v řízení stojí vedoucí jednotlivých oddělení,
- jak řídí školu ředitel,
- jaká je úroveň personální práce,
- oblast dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků,
- vedení třídní dokumentace,
- plány práce, informace, schůze, pedagogické rady,
- konkrétní výsledky práce školy,
- škola jako celek (koncerty, soutěže, žáci ke studiu na konzervatořích),
- jak si vedou oddělení nebo nástrojové skupiny,
- práce jednotlivců (výrazné osobnosti, začínající učitelé, jak se vyvíjí zvláště nadaný žák a kdo o něj pečuje),
- materiální zabezpečení a péče o zaměstnance,
- co nutně a neodkladně potřebujeme,
- co budeme potřebovat ve výhledu jednoho roku,
- kteří vyučující se dále vzdělávají (s podporou školy),
- co potřebují naši zaměstnanci,
- **seznam všech navrhovaných opatření** (při pravidelných i nepravidelných hodnoceních za celé tři sledované roky): 2015, 2018, 2021, 2024 a dále.

Z hrubého odhadu počtu předpokládaných hodnotitelů by to mělo být 200 až 250 hodnotících zpráv. Pochopitelně to číslo musíme zredukovat. Občasné hodnocení může provést kterýkoliv zaměstnanec, své zjištění dodá do týdne v písemné podobě řediteli školy. Pololetní hodnocení budou provádět pouze zaměstnanci školy v dotazníku, který vyplněný dodají řediteli ve stanoveném termínu. Na celoročním hodnocení se budou podílet zaměstnanci, rodiče a žáci. Dotazníková forma bude v závěru obsahovat i prostor pro další vyjádření navíc.

Aby tato hodnocení měla smysl a pomáhala lépe formulovat naše další úkoly, je nutné vždy uvádět nebo nastínit jiné možné cesty. U každé negace, poukázání na to co se nezdařilo, by měla být uvedena také představa, jak to udělat lépe. Pak je také na místě vyhnout se hodnocením, která nikam nevedou. Jestliže v úvodu ŠVP konstatujeme, že jsme v nájmu, nemá žádný smysl v každém dalším hodnocení uvádět, že jsme v nájmu. Podobně nemusíme psát, že máme nedostatek tříd. Jedině snad, kdyby někdo ukázal reálnou cestu, jak to zlepšit a další třídy získat.

Co je vůbec ze všeho nejdůležitější: Zamyslíme-li se nad nadpisem celé kapitoly, je zřejmé, že škole není dodáváno hodnocení zvenčí, ale jde o hodnocení, které pochází z vlastních řad. Tedy sebehodnocení. Jde proto o **hodnocení sebe!** Můžeme se vyjádřit k tomu, jak vypadá chod celé školy (co oni páchají a já v tom nemám prsty), ale především, jakou roli zde předvádím sám. Proč např. nemáme na škole stálý soubor? Kde jsou příčiny? Jaký podíl na tomto stavu mám já? Co se musí udělat (ne, co by se mělo dělat). Jak mohu napomoci já.

Když takto podrobně probereme a diagnostikujeme všechny ukazatele, můžeme napsat správný recept. Jestliže tento recept nezabral, hledáme jiný lék. Nechodíme na školení, kde by nám říkali, co máme dělat. My se v tomto ohledu stáváme učící se školou. Vstoupili jsme do procesu, který nikdy nekončí.

Pak někteří jedinci dozrají také k poznání, že nejde jen o to, abychom měli samé vynikající klavíristy (např.), ale jde o mnohem víc. Jsme školou, která nejen učí žáky, učí se sama, ale především také dává!

Kdo všechny tyto dodané dílčí podklady zpracuje? Na to přece máme ředitele. Ano, ale musí mu pomoci učitelé, kteří to zpracují, každý za svou třídu. To jest dvě až maximálně pět hodnocení, které řediteli předají ve stanoveném termínu.

Náš školní (výchovně) vzdělávací program není mrtvým a nedotknutelným dokumentem. My s ním pracujeme, ale nové změny můžeme uplatnit vždy až od následného nového školního roku.